

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ

ΕΚΘΕΣΗ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

2019

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Αρκτικόλεξο	5
Λίστα Διαγραμμάτων	7
Μήνυμα Διοικητή	8
Εισαγωγή	10
Συνοπτικός Απολογισμός της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας	13
1. Παρουσίαση της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας	23
1.1. Η Σύσταση της Ε.Α.Δ.	24
1.2. Νομική Φύση και Διοίκηση	26
1.3. Οργανωτική Διάθρωση	28
1.4. Ανθρώπινο Δυναμικό	30
2. Οργανωσιακή Αλλαγή	33
2.1. Το Σχέδιο Δράσης για την Οργανωσιακή Αλλαγή	34
2.2. Εκσυγχρονισμός της Μεθοδολογίας και των Εργαλείων του Ελεγκτικού Έργου	35
2.3. Στελέχωση της Αρχής και Τυποποίηση Διοικητικών Διαδικασιών	38
2.4. Ψηφιακός Μετασχηματισμός	39
3. Απολογισμός Έτους 2019	41
3.1. Ελεγκτικό Έργο	42
3.1.1. Γενικά Στοιχεία	42
3.1.2. Σημαντικοί Έλεγχοι της Ε.Α.Δ.	50
3.1.2.1. Έλεγχος Δημοσιονομικών Διορθώσεων	51
3.1.2.2. Έλεγχος Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων ως προς τις Φορολογικές τους Υποχρεώσεις	52
3.1.2.3. Διερεύνηση Υποθέσεων Φοροδιαφυγής	52
3.1.2.4. Έλεγχος στην Αξιοποίηση Δημοσίων Εγκαταστάσεων & Εκμεταλλεύσεων	53
3.1.2.5. Πρόσοδοι Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης	54
3.1.2.6. Χωροταξία, Δόμηση	55
3.1.2.7. Περιβάλλον	56
3.1.2.8. Δημόσιες Συμβάσεις	57
3.1.2.9. Μεταφορές, Επικοινωνίες	58
3.1.2.10. Υγεία, Πρόνοια	60
3.1.2.11. Δημόσια Έργα	63
3.1.2.12. Λοιπές Περιπτώσεις Σημαντικών Ελέγχων	64
3.1.3. Εφαρμογή Αντακπνιστικής Νομοθεσίας	66
3.1.4. Οι Πειθαρχικές Αρμοδιότητες της Ε.Α.Δ.	67
3.1.5. Προανακριτικό Έργο	69
3.1.6. Έλεγχος «Πόθεν Έσχες»	69
3.1.7. Εθνικό Συντονιστικό Όργανο Ελέγχου και Λογοδοσίας	69
3.2. Ακεραιότητα και Λογοδοσία	74
3.2.1. Εθνικό Σύστημα Ακεραιότητας	75
3.2.2. Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς	75
3.2.3. Ενίσχυση Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου	80
3.2.4. Νομοθετικές και θεσμικές Παρεμβάσεις	81
3.2.4.1. Προστασία Μαρτύρων Δημοσίου Συμφέροντος	81
3.2.4.2. Υποβολή και Έλεγχος Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης	82
3.2.4.3. Χρηματοδότηση Πολιτικών Κομμάτων	84

3.2.4.4.	Τροποποίηση Διατάξεων Ποινικού Κώδικα και Κώδικα Ποινικής Δικονομίας	85
3.2.5.	Η Ε.Α.Δ. ως Ελληνική Υπηρεσία Συντονισμού Καταπολέμησης της Απάτης (Α.Ε.Ο.Σ.)	85
3.3.	Ευαισθητοποίηση, Επικοινωνία και Εθνικές Συνεργασίες	90
3.3.1.	Δράσεις Ευαισθητοποίησης και Επικοινωνίας	91
3.3.2.	Εθνικές Συνεργασίες	94
4.	Διεθνείς Συνεργασίες - Χαρτοφυλάκιο Έργων	97
4.1.	Χαρτοφυλάκιο Έργων στο Πλαίσιο Συνεργασιών με Διεθνείς και Ευρωπαϊκούς Οργανισμούς	98
4.1.1.	Υλοποίηση του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς	99
4.1.2.	Προαγωγή της Χρηστής Διακυβέρνησης μέσα από τη Διαδημοτική Συνεργασία για την Ενίσχυση του Εσωτερικού Ελέγχου στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης	100
4.1.3.	Ενίσχυση της Αποτελεσματικής Λειτουργίας των Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου στην Τοπική Αυτοδιοίκηση	101
4.1.4.	Υλοποίηση Εξειδικευμένου Εκπαιδευτικού Προγράμματος για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς στην Ελλάδα	102
4.1.5.	Ανάπτυξη του Εθνικού Συστήματος Ακεραιότητας και Ενδυνάμωση του Πλαισίου Διαχείρισης και Ανάκτησης Περιουσιακών Στοιχείων	103
4.1.6.	Ανάπτυξη Εργαλείων Συμπεριφορικών Αναλύσεων και Μεθοδολογίας Διαχείρισης Κινδύνων	104
4.2.	Διεθνής Παρουσία και Εκπροσώπηση	104
4.2.1.	Όγδοη Σύνοδος της Διάσκεψης των Κρατών Μελών της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς	105
4.2.2.	Συνάντηση Εθνικών Σημείων Επαφής της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε θέματα Διαφθοράς	105
4.2.3.	Διεθνής Εκπροσώπηση στο Πλαίσιο του Ρόλου της Ε.Α.Δ. ως Ελληνικό Α.Ε.Ο.Σ.	106
4.2.4.	Συνάντηση Ομάδας Εργασίας Ανώτατων Αξιωματούχων για την Ακεραιότητα (Ο.Ο.Σ.Α.)	106
4.2.5.	Συμμετοχή σε Διεθνή Συνέδρια	107
4.3.	Συμμετοχή σε Διεθνείς Αξιολογήσεις της Χώρας	107
4.3.1.	Ευρωπαϊκό Εξάμηνο και Μηχανισμός Ενισχυμένης Εποπτείας της Ε.Ε.	107
4.3.2.	Συμμετοχή της Ε.Α.Δ. στην Επιτόπια Επίσκεψη της Ομάδας Χωρών ενάντια στη Διαφθορά	108
4.3.3.	Δεύτερος Κύκλος Αξιολόγησης Εφαρμογής της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά της Διαφθοράς	109
5.	Προγραμματισμός Έτους 2020	111

ΑΡΚΤΙΚΟΛΕΞΑ

Α.Α.Δ.Ε.	Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων
Α.Ε.Α.Θ.	Ανώτατη Εκκλησιαστική Ακαδημία Θεσσαλονίκης
Α.Σ.Ε.Π.	Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού
Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.	Ανώτατη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης
Γ.Δ.Δ.Ε.	Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων
Γ.Ε.Δ.Δ.	Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης
Γ.Ε.Γ.Κ.Α.Δ.	Γενική Γραμματεία Καταπολέμησης της Διαφθοράς
Δ.Ε.Ο.Ε.	Διεύθυνση Ερευνών Οικονομικού Εγκλήματος
Δ.Ε.Π.	Διδακτικό Ερευνητικό Προσωπικό
Δ.Ο.Α.	Διεύθυνση Οικονομικής Αστυνομίας
Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.	Διεπιστημονικός Οργανισμός Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης
Δ.Ο.Σ.	Δήλωση Οικονομικών Συμφερόντων
Δ.Ο.Υ.	Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία
Δ.Π.Κ.	Δήλωση Περιουσιακής Κατάστασης
Δ.Υ.Ε.Ε.	Δημοσιονομική Υπηρεσία Εποπτείας και Ελέγχου
Ε.Α.Δ.	Εθνική Αρχή Διαφάνειας
Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.	Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων
Ε.Γ.Τ.Α.Α.	Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης
Ε.Δ.Ε.Λ.	Επιτροπή Δημοσιονομικών Ελέγχων
Ε.Ε.	Ευρωπαϊκή Ένωση
Ε.Ε.Τ.Α.Α.	Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης
Ε.Ι.Ε.Ε.	Ελληνικό Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών
Ε.Κ.Δ.Δ.Α.	Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης
Ε.Κ.Τ.	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο
ΕΛ.Υ.Τ.	Ελεγκτικές Υπηρεσίες Τελωνείων
Ε.Ο.Π.Υ.Υ.	Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας
Ε.Ο.Χ.	Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος
Ε.Π. Μ.Δ.Τ.	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Μεταρρύθμιση Δημοσίου Τομέα»
Ε.Σ.Ο.Ε.Λ.	Εθνικό Συντονιστικό Όργανο Ελέγχου και Λογοδοσίας
Ε.Σ.Π.Α.	Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης
Ε.Σ.Σ.Κ.Δ.	Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς
Ε.Τ.Π.Α.	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης
Ε.Υ.Ε. Π.Α.Α.	Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης
Ε.Υ.Θ.Υ.	Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης
Θ.Ο.Ε.	Θαλάσσια Ομάδα Ελέγχου
Ι.Ε.Κ.	Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης
ΙΝ.ΕΠ.	Ινστιτούτο Επιμόρφωσης
Κ.Α.Ε.	Κωδικός Αριθμός Εξόδου
Κ.Ο.Ε.	Κινητή Ομάδα Ελέγχου
Κ.Π.Δ.	Κώδικας Ποινικής Δικονομίας
Κ.Τ.Ε.Ο.	Κέντρο Τεχνικού Ελέγχου Οχημάτων
Κ.Υ.Α.	Κοινή Υπουργική Απόφαση
Ν.Π.Δ.Δ.	Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου
Ν.Π.Ι.Δ.	Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου

M.K.O.	Μη Κυβερνητική Οργάνωση
O.A.E.Δ.	Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού
O.Δ.Δ.Υ.	Οργανισμός Διαχείρισης Δημόσιου Υλικού
O.H.E.	Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών
O.O.Σ.Α.	Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης
O.T.A.	Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης
Π.Δ.	Προεδρικό Διάταγμα
Π.Κ.	Ποινικός Κώδικας
Σ.Δ.Ο.Ε.	Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος
Σ.Ε.Δ.Ε.	Σώμα Επιθεωρητών Δημοσίων Έργων
Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.	Σώμα Επιθεωρητών - Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης
Σ.Ε.Ε.Μ.Ε.	Σώμα Επιθεωρητών - Ελεγκτών Μεταφορών
Σ.Ε.Κ.	Συντονιστικό Επιχειρησιακό Κέντρο
Σ.Ε.Υ.Υ.Π.	Σώμα Επιθεωρητών Υπηρεσιών Υγείας και Πρόνοιας
Σ.Ο.Ε.Ε.	Συντονιστικό Όργανο Επιθεώρησης και Ελέγχου
Σ.τ.Ε.	Συμβούλιο της Επικρατείας
Τ.Ε.Δ.Κ.	Τμήμα Επιθεώρησης Δόμησης και Κατεδαφίσεων
Τ.Ε.Ε.	Τμήμα Επιθεώρησης Ενέργειας
Τ.Ε.Μ.	Τμήμα Επιθεώρησης Μεταλλείων
Τ.Ε.Π.	Τμήμα Επιθεώρησης Περιβάλλοντος
Υ.Α.	Υπουργική Απόφαση
ΥΠ.Ε.Δ.Υ.Φ.Κ.Α.	Υπηρεσία Ελέγχου Δαπανών Υγείας Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης
Φ.Ε.Κ.	Φύλλο Εφημερίδας Κυβερνήσεως
Φ.Π.Α.	Φόρος Προστιθέμενης Αξίας
A.C.F.E.	Association of Certified Fraud Examiners
A.F.A.	Agence Française Anticorruption, French Authority Against Corruption
A.F.CO.S.	Anti-Fraud Coordination Service
A.F.E.T.I.	Agence Française d'Expertise Technique Internationale
A.I.I.	Adriatic-Ionian Initiative
A.N.A.C.	Autorità Nazionale Anticorruzione
COCOLAF Groups	Advisory Committee for the Coordination of Fraud Prevention
C.o.E.	Council of Europe
C.o.S.P.	Conference of the States Parties
D.G. ECFIN	Directorate - General for Economic and Financial Affairs
D.G. REFORM	Directorate - General for Structural Reform Support
D.L.A.F.	Departamentul pentru Lupta Antifrauda
E.E.A. Grants	European Economic Area Grants
E.F.	Expertise France
E.H.F.C.N.	European Healthcare Fraud and Corruption Network
E.S.M.	Enhanced Surveillance Mechanism
E.S.R.	Enhanced Surveillance Report

E.U.	European Union
F.A.T.F.	Financial Action Task Force (on Money Laundering)
G.D.P.R.	General Data Protection Regulation
GRECO	Group of States Against Corruption
I.C.A.C.	Independent Commission Against Corruption
I.F.A.C.	International Federation of Accountants
I.I.A.	Institute of Internal Auditors
I.M.C.	Inter – Municipal Cooperation
INT.O.S.A.I.	International Organization of Supreme Audit Institutions
I.P.P.F.	International Professionals Practices Framework
I.S.S.A.I.	International Standards of Supreme Audit Institutions
O.A.F.C.N.	OLAF Anti-Fraud Communicator's Network
O.E.C.D.	Organisation for Economic Co-operation and Development
O.L.A.F.	European Anti-Fraud Office
O.S.C.E.	Organization for Security and Co-operation in Europe
PIF Report	Report on the Protection of the European Union's financial interests
S.P.I.O. Meeting	Working Party of Senior Public Integrity Officials
S.R.S.P.	Structural Reform Support Programme
U.N.C.A.C.	United Nations Convention Against Corruption
U.N.O.D.C.	United Nations Office on Drugs and Crime

ΛΙΣΤΑ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Διάγραμμα 1	Κατανομή των Επιθεωρητών – Ελεγκτών ως προς το Φύλο
Διάγραμμα 2	Κατανομή των Καταγγελιών ανά Φορέα Αναφοράς τους
Διάγραμμα 3	Κατανομή των Καταγγελιών ανά Παρατυπίες / Δυσλειτουργίες
Διάγραμμα 4	Κατανομή των Καταγγελιών ανά Θεματικό Αντικείμενο
Διάγραμμα 5	Κατανομή των Εντολών Ελέγχου ανά Έναυσμα
Διάγραμμα 6	Κατανομή των Εντολών Ελέγχου ανά Ελεγχόμενο Φορέα ή Φυσικό Πρόσωπο
Διάγραμμα 7	Κατανομή των Εκθέσεων Ελέγχου ανά Κατηγορία Διαπιστώσεων
Διάγραμμα 8	Κατηγοριοποίηση Καταγγελιών στον Τομέα των Μεταφορών
Διάγραμμα 9	Πορεία Υλοποίησης Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. για το Έτος 2019
Διάγραμμα 10	Πλήθος Ελέγχων της Ο.Λ.Α.Φ. ανά Έτος
Διάγραμμα 11	Πλήθος Καταγγελιών ανά Έτος που υποβλήθηκαν στο Ελληνικό Α.Φ.Ο.Σ. (Ε.Α.Δ.)
Διάγραμμα 12	Κατανομή Καταγγελιών έτους 2019 που υποβλήθηκαν στο Ελληνικό Α.Φ.Ο.Σ. (Ε.Α.Δ.) ανά Προγραμματική Περίοδο
Διάγραμμα 13	Πλήθος Καταγγελιών που υποβλήθηκαν στο Ελληνικό Α.Φ.Ο.Σ. (Ε.Α.Δ.) ανά Φορέα Διαβίβασής τους (2019)
Διάγραμμα 14	Πλήθος Καταγγελιών που υποβλήθηκαν στο Ελληνικό Α.Φ.Ο.Σ. (Ε.Α.Δ.) ανά Ταμείο (2019)

ΜΗΝΥΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΗ

Η ίδρυση της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας (στο εξής, Ε.Α.Δ. ή Αρχή) με τον ν.4622/2019 αποτέλεσε τον καταλύτη για έναν ριζοσπαστικό οργανωτικό και επιχειρησιακό εκσυγχρονισμό βασικών δημόσιων ελεγκτικών φορέων (Σώμα Επιθεωρητών - Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης, Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης, Σώμα Επιθεωρητών Υπηρεσιών Υγείας και Πρόνοιας, Σώμα Επιθεωρητών Δημόσιων Έργων, Σώμα Επιθεωρητών - Ελεγκτών Μεταφορών), καθώς και της Γενικής Γραμματείας Καταπολέμησης της Διαφθοράς.

Ο Διοικητής της Ε.Α.Δ.
Άγγελος Μπίνης

“

Η Αρχή μέσα στους πρώτους τέσσερις μήνες της λειτουργίας της κατόρθωσε να υλοποιήσει με απόλυτη επιτυχία ένα πολύ απαιτητικό σχέδιο διαχείρισης της αλλαγής ολοκληρώνοντας την ενοποίηση των έξι φορέων και την αντιμετώπιση οργανωτικών και λειτουργικών παθογενειών ετών. Παράλληλα δεν υπήρξε ούτε μία ημέρα επιχειρησιακής αδράνειας. Από την πρώτη στιγμή, η Αρχή άσκησε το σύνολο των αρμοδιοτήτων της χάρη στην εμπειρία και τις άοκνες προσπάθειες του προσωπικού και της ομάδας διοίκησης. Τα στατιστικά δεδομένα καταδεικνύουν ότι η Αρχή παράγαγε μετρήσιμο και υψηλής ποιότητας έργο και στους τρεις επιχειρησιακούς της πυλώνες, Έλεγχος - Πρόληψη - Ευαισθητοποίηση, και κατάφερε να δημιουργήσει ισχυρούς δεσμούς με την κοινωνία αλλά και υψηλές προσδοκίες για τη συνέχεια.

Το 2019 μπήκαν τα θεμέλια για μία σειρά μεταρρυθμιστικών δράσεων που περιλαμβάνουν δομικές αλλαγές, όπως την προτυποποίηση και τον εκμοντερνισμό των ελεγκτικών διαδικασιών και μεθοδολογιών στη βάση των διεθνών προτύπων και καλών πρακτικών, που υιοθετούν οι πιο πετυχημένοι δημόσιοι φορείς που δραστηριοποιούνται στην πρόληψη και την καταπολέμηση της διαφοράς αλλά και στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της διοικητικής δράσης.

Η Ε.Α.Δ. ανέπτυξε επίσης έντονη παρουσία σε διεθνές επίπεδο, αποδεικνύοντας ότι η Ελλάδα μπορεί να αγκαλιάσει την καινοτομία, να αξιοποιήσει το ταλέντο των στελεχών της δημόσιας διοίκησης, να υλοποιήσει φιλόδοξες μεταρρυθμίσεις και να κινητοποιήσει τις υγιείς δυνάμεις του δημοσίου αλλά και του ιδιωτικού τομέα. Οι πολίτες απαιτούν λογοδοσία για τη δράση των δημόσιων φορέων και των θεσμών. Αναγνωρίζουν τη διαφάνεια ως πυλώνα για τη βελτίωση της καθημερινότητάς τους. Χρειάζονται να δουν ότι τα πράγματα αλλάζουν στο πεδίο της δημόσιας ακεραιότητας και της καταπολέμησης της διαφθοράς. Η Ε.Α.Δ. ιδρύθηκε για να απαντήσει στις προσδοκίες των πολιτών και να αλλάξει τα δεδομένα.

Όλα όσα επιτεύχθηκαν το 2019 δεν θα ήταν δυνατά χωρίς τον επαγγελματισμό και την αφοσίωση των στελεχών της Ε.Α.Δ. Το 2020 δεσμευόμαστε να δουλέψουμε ακόμα πιο σκληρά και να πορευτούμε μαζί προς τους στόχους που μας ενώνουν όλους. Περισσότερη διαφάνεια. Λιγότερη διαφθορά. Κοινωνική δικαιοσύνη και ίσες ευκαιρίες για όλους.

”

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ετήσια έκθεση απολογισμού της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας που προβλέπεται στο άρθρο 85, παρ. 5 του ν.4622/2019 (Φ.Ε.Κ. 133/Α'/07.08.2019), αποτελεί το βασικό εργαλείο διαφάνειας και λογοδοσίας για τη δράση της Αρχής και αποσκοπεί στην αντικειμενική και υπεύθυνη ενημέρωση για το έργο που επιτελέστηκε αλλά και για τον προγραμματισμό των δραστηριοτήτων της για το επόμενο έτος.

Η έκθεση απολογισμού υποβάλλεται από τον Διοικητή της Αρχής στον Πρόεδρο της Βουλής και στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας, όπου και συζητείται κατά τα οριζόμενα στον Κανονισμό της Βουλής, αναρτάται δε και στην ιστοσελίδα της Αρχής.

Η πρώτη ετήσια έκθεση της Αρχής ακολουθεί την εξής διάρθρωση:

Αρχικά, παρουσιάζεται μια σύνοψη του απολογισμού του έτους 2019 με έμφαση στα πλέον σημαντικά αποτελέσματα.

Στη συνέχεια, ακολουθεί η ενότητα στην οποία αποτυπώνεται η νομική φύση, το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας και η οργανωτική δομή της Αρχής.

Η επόμενη ενότητα εστιάζει στις ενέργειες οργανωσιακής αλλαγής που έλαβαν χώρα κατά την πρώτη περίοδο λειτουργίας της Ε.Α.Δ., με έμφαση σε καίρια σημεία του Σχεδίου Δράσης που εκπονήθηκε για τη διαχείριση της μετάβασης σε έναν ενιαίο Οργανισμό έπειτα από την κατάργηση πέντε Ελεγκτικών Υπηρεσιών και μίας Γενικής Γραμματείας και την ταυτόχρονη μεταφορά των αρμοδιοτήτων και του προσωπικού τους στην Ε.Α.Δ.

Ακολουθεί ο απολογισμός δράσεων της Ε.Α.Δ. στους τέσσερις μήνες λειτουργίας της, δομημένος στη βάση των τριών αξόνων λειτουργίας της:

- α)** ελεγκτικό έργο της Ε.Α.Δ. και καλές πρακτικές μελών του τ. Συντονιστικού Οργάνου Επιθεώρησης και Ελέγχου (τ. Σ.Ο.Ε.Ε.),
- β)** προώθηση της Ακεραιότητας και της Λογοδοσίας και
- γ)** δράσεις για την Ευαισθητοποίηση και την Ενημέρωση.

Στην τέταρτη ενότητα, γίνεται εκτενής αναφορά στις διεθνείς συνεργασίες που αναπτύσσει η Ε.Α.Δ., καθώς και στο χαρτοφυλάκιο έργων που σχεδιάζει και υλοποιεί, αξιοποιώντας τις ευκαιρίες που προσφέρουν διαφορετικά χρηματοδοτικά εργαλεία και ευρωπαϊκά προγράμματα.

Στην πέμπτη ενότητα της έκθεσης, παρουσιάζεται συνοπτικά το στρατηγικό όραμα της Ε.Α.Δ. στο πλαίσιο του αναβαθμισμένου θεσμικού της ρόλου, καθώς και ο ετήσιος επιχειρησιακός σχεδιασμός με τους κύριους επιχειρησιακούς πυλώνες και τους βασικούς άξονες παρέμβασης. Επιπλέον, παρουσιάζονται οι διαρθρωτικές δράσεις που η Ε.Α.Δ. αναλαμβάνει στο πλαίσιο του προγραμματισμού για το 2020.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ

7 Αυγούστου 2019. Με τον ν.4622/2019 καταργούνται **5** Ελεγκτικά Σώματα & η Γενική Γραμματεία για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς και συστήνεται η Ε.Α.Δ. στην οποία μεταφέρονται οι αρμοδιότητες των καταργηθέντων φορέων.

Όραμα

Αποστολή

Η ανάδειξη της Αρχής σε σύγχρονο και καινοτόμο δημόσιο Οργανισμό

- με ισχυρή διεθνή παρουσία,
- με αποφασιστική συμβολή στην προσπάθεια του δημοσίου συμφέροντος, στην αποκατάσταση της εμπιστοσύνης των πολιτών στους θεσμούς και στην ανάπτυξη ενός περιβάλλοντος ίσων ευκαιριών για όλους.

Η ενδυνάμωση του εθνικού πλαισίου ελέγχου, ακεραιότητας & λογοδοσίας μέσω:

- διενέργειας ελέγχων & επιθεωρήσεων
- εκπόνησης στοχευμένων στρατηγικών και ενδυνάμωσης του συντονισμού των πολιτικών για τον εντοπισμό, την πρόληψη και την αποτροπή φαινομένων απάτης & διαφθοράς
- ευαισθητοποίησης πολιτών και επιχειρήσεων αναφορικά με τις επιπτώσεις της διαφθοράς στην κοινωνία & την οικονομία.

5 Στρατηγικοί Στόχοι

Η ίδρυση και η λειτουργία της Ε.Α.Δ. συνέβαλε στην άνοδο της χώρας κατά **7 θέσεις** στον «**Δείκτη Αντίληψης της Διαφθοράς 2019**» με βαθμολογία **48** από **45**.

Παρουσία σε όλη την Επικράτεια

Κεντρική Υπηρεσία με έδρα την Αθήνα και 6 Περιφερειακές Υπηρεσίες σε Θεσσαλονίκη, Λάρισα, Πάτρα, Σέρρες, Τρίπολη και Ρέθυμνο.

Η Ε.Α.Δ. διενεργεί ελέγχους σε

Υπουργεία & λοιπές Υπηρεσίες της Κεντρικής Διοίκησης

Ν.Π.Δ.Δ. & Ν.Π.Ι.Δ. της Κεντρικής Κυβέρνησης

Ο.Τ.Α. Α' & Β' βαθμού

Επιχειρήσεις & Εποπτευόμενα από τους Ο.Τ.Α. Ν.Π.Δ.Δ. & Ν.Π.Ι.Δ.

Δημόσιες Επιχειρήσεις ή Επιχειρήσεις τη Διοίκηση των οποίων ορίζει το Δημόσιο

Ιδιωτικούς Φορείς

Φυσικά Πρόσωπα

3 Πυλώνες Οργανωτικής και Επιχειρησιακής Διάρθρωσης

Τον Οκτώβριο του 2019 υπηρετούσαν στην Ε.Α.Δ. **301** Επιθεωρητές - Ελεγκτές και **87** διοικητικοί υπάλληλοι. Οι θέσεις των Επιθεωρητών - Ελεγκτών καλύπτονται αποκλειστικά με αποσπάσεις δημοσίων υπαλλήλων και η χρονική διάρκεια της απόσπασης είναι 3 έτη με δυνατότητα ανανέωσης μέχρι τη συμπλήρωση 4 τριετιών.

Υψηλοί ρυθμοί λειτουργίας, ακόμη και κατά τη φάση της εσωτερικής αναδιοργάνωσης και του ανασχεδιασμού των διαδικασιών. Από τις 9 Σεπτεμβρίου μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2019 είχαν εκδοθεί **302** διοικητικές πράξεις και **7** προκηρύξεις στελέχωσης της Ε.Α.Δ.

Στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης της μεταβατικής περιόδου συγκροτήθηκαν 13 Ομάδες Εργασίας με τα παρακάτω αντικείμενα:

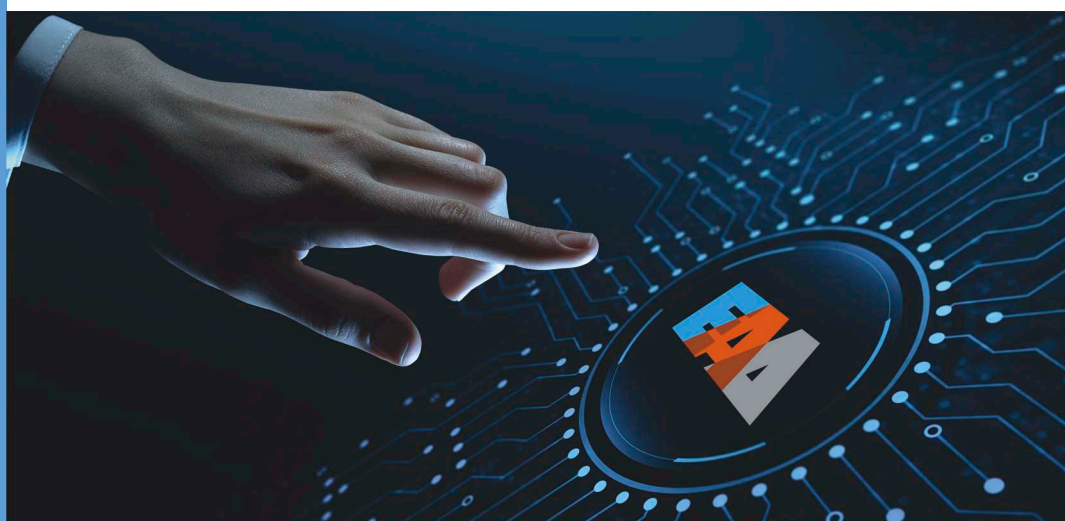
Ανάπτυξη Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Παραπόνων Καταγγελιών
Σύνταξη Κανονισμού Διαχείρισης Εισαγγελικών Παραγγελιών
Σύνταξη Κανονισμού Ελεγκτικής Λειτουργίας
Σύνταξη Κώδικα Επαγγελματικής Δεοντολογίας και Κώδικα Ηθικής
Ανάπτυξη Συστήματος Παρακολούθησης της Πορείας των Υποθέσεων
Σύνταξη του Οργανισμού της Αρχής
Εκπόνηση Ελεγκτικών Προτύπων Δημοσίου Τομέα
Υποβολή αναφοράς στο πλαίσιο ανάπτυξης τεχνικής μελέτης αξιολόγησης του συστήματος δημοσίων συμβάσεων
Σύνταξη σχεδίου δράσης για τη συμμόρφωση της Ε.Α.Δ. με την εθνική και κοινοτική νομοθεσία για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα
Σύνταξη σχεδίου Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Εθνικού Συντονιστικού Οργάνου Ελέγχου και Λογοδοσίας (Ε.Σ.Ο.Ε.Λ.)
Διαχείριση Αλλαγών Ηλεκτρονικών Εφαρμογών της Ε.Α.Δ.
Σύνταξη Πρότασης για την Παρουσίαση των Αποτελεσμάτων Δράσης της Ε.Α.Δ.
Καταγραφή των απορреουσών από τη νομοθεσία υποχρεώσεων σε θέματα πυρασφάλειας, ασφάλειας και υγιεινής για τις Υπηρεσίες της Ε.Α.Δ.

3.940 Καταγγελίες

50,45%	των καταγγελιών αφορά σε φαινόμενα κακοδιοίκησης
15,96%	σε υποθέσεις διαφθοράς
9,72%	σε μη τήρηση των διαδικασιών
6,17%	σε περιπτώσεις αδιαφάνειας
2,51%	σε περιστατικά απάτης
15,19%	σε άλλα προβλήματα

Η Ε.Α.Δ. ορίστηκε ως η **Ελληνική Υπηρεσία Συντονισμού Καταπολέμησης της Απάτης (Α.Φ.Ο.Σ.)**.

Κατά το 2019, υποβλήθηκαν **89** καταγγελίες για υποθέσεις απάτης που αφορούσαν συγχρηματοδοτούμενα έργα.

Διενέργεια Ελέγχων

Εκδόθηκαν **507** εντολές ελέγχου, εκ των οποίων οι **135** μετά την ίδρυση και την έναρξη λειτουργίας της Αρχής.

Ελεγχόμενοι φορείς - φυσικά πρόσωπα

33,58%	Ο.Τ.Α. Α' βαθμού
19,51%	Νοσοκομεία
12,00%	Ν.Π.Ι.Δ.
7,32%	Ν.Π.Δ.Δ.
6,57%	Φυσικά πρόσωπα
4,13%	Υπουργεία
2,63%	Ο.Τ.Α. Β' βαθμού
1,69%	Ασφαλιστικοί Οργανισμοί
1,50%	Αποκεντρωμένες Διοικήσεις
0,94%	Έλεγχοι περιουσιακής κατάστασης δημοσίων υπαλλήλων
10,13%	Άλλοι φορείς

Ολοκληρώθηκαν **484** εκθέσεις ελέγχου, εκ των οποίων οι **160** μετά την ίδρυση και την έναρξη λειτουργίας της Αρχής. Οι συνηθέστερες διαπιστώσεις των ελέγχων είναι η κακοδιοίκηση και η μη τήρηση της νομιμότητας.

Διαπιστώσεις των Εκθέσεων Ελέγχου

Κακοδιοίκηση	Μη τήρηση νομιμότητας
Πολύπλοκες διαδικασίες	Καθυστερήσεις
Αδιαφάνεια	Διαφθορά
Απάτη	Προβληματική επικοινωνία
Ελλείψεις στην υλικοτεχνική & ψηφιακή υποδομή	Άλλες διαπιστώσεις

Εφαρμογή Αντικαπνιστικής Νομοθεσίας

Κατά το χρονικό διάστημα από 26.10.2019 έως 31.12.2019, διενεργήθηκαν έλεγχοι σε **1.193** Οργανισμούς και επιβλήθηκαν **170** πρόστιμα που συνολικά ανέρχονται στο ποσό των **120.000 ευρώ**.

Προανακριτικό έργο και Πειθαρχικές Αρμοδιότητες

Διενεργήθηκαν από Επιθεωρητές - Ελεγκτές **33** προκαταρκτικές εξετάσεις, κατόπιν εισαγγελικών παραγγελιών.

Εξετάστηκαν **1.472** πειθαρχικές αποφάσεις.

Υποβλήθηκαν **82** Ενστάσεις ενώπιον Πρωτοβάθμιων & Δευτεροβάθμιων Πειθαρχικών Συμβουλίων και **9** Προσφυγές ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου και του Σ.τ.Ε.

Ακεραιότητα και Λογοδοσία

Η Αρχή, ως αρμόδιος φορέας για τον σχεδιασμό και τον συντονισμό των δράσεων για την ενίσχυση της διαφάνειας και της λογοδοσίας, καθώς και για την πρόληψη και την καταστολή φαινομένων απάτης και διαφθοράς, έχει την πρωτοβουλία και συντονίζει τις δράσεις για την εγκαθίδρυση του Εθνικού Συστήματος Ακεραιότητας, την υιοθέτηση του Εθνικού Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και είναι η αρμόδια Εθνική Αρχή για την υλοποίηση του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς (Ε.Σ.Σ.Κ.Δ.).

Εθνικές Συνεργασίες - Ενέργειες Επικοινωνίας και Ευαισθητοποίησης

Ανάπτυξη συνεργασιών και δικτύων επικοινωνίας με στόχο τον καλύτερο συντονισμό και την αποφυγή των επικαλύψεων στις δράσεις των δημόσιων φορέων για την καταπολέμηση της διαφθοράς και της απάτης.

2 Μνημόνια Συνεργασίας

- Με τη Γενική Γραμματεία Ιθαγένειας του Υπουργείου Εσωτερικών για την αξιολόγηση και τον εντοπισμό κινδύνων στις υφιστάμενες διαδικασίες και πολιτικές στους τομείς απονομής και κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας και πολιτογράφησης.
- Με τα Όργανα Ελέγχου Περιουσιακής Κατάστασης του ν.3213/2003 για την κατάρτιση Ενιαίου Κανονισμού Διαδικασιών Ελέγχου Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης.

7 Εθνικές Συνεργασίες - Ανάληψη Κοινών Δράσεων

Με το Υπουργείο Τουρισμού για την παροχή τεχνογνωσίας και συμβουλευτικών υπηρεσιών στο πλαίσιο δημιουργίας μιας αποτελεσματικής Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου και για γενικότερα θέματα ενίσχυσης των μηχανισμών λογοδοσίας

Με τη Γενική Γραμματεία Ανθρώπινου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα του Υπουργείου Εσωτερικών με αντικείμενο την κατάρτιση του Εθνικού Συστήματος Ακεραιότητας

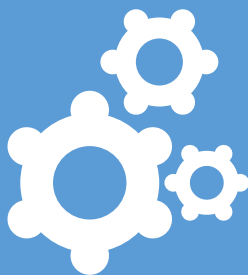
Με το Υπουργείο Μακεδονίας - Θράκης για τη συμπίεση σε θέματα ακεραιότητας και λογοδοσίας

Με την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) για την αποφυγή επικαλύψεων στη διενέργεια ελέγχων περιουσιακής κατάστασης στο προσωπικό της Α.Α.Δ.Ε. και την ανταλλαγή πληροφοριών, πορισμάτων και ευρημάτων

Με την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας για την ενίσχυση της λειτουργίας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου

Με τον Δήμο Θεσσαλονίκης για την αξιοποίηση της τεχνογνωσίας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου

Με τον Δήμο Αθηναίων για την παροχή τεχνογνωσίας και συμβουλευτικών υπηρεσιών για μια αποτελεσματική Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου

5 Ενέργειες Ευαισθητοποίησης και Επικοινωνίας

Συμμετοχή στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης. Η Αρχή φιλοξενήθηκε στο περίπτερο του Υπουργείου Εσωτερικών.

Ημερίδα με θέμα «Τεχνολογία για τη Διαφάνεια», με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα κατά της Διαφθοράς. Κατά την εκδήλωση, πραγματοποιήθηκε ζωντανή ηλεκτρονική ψηφοφορία μέσω κινητών τηλεφώνων, με τη βοήθεια της διαδικτυακής εφαρμογής Mentimeter.

Συμμετοχή στο ετήσιο συνέδριο του Ελληνικού Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών (Ε.Ι.Ε.Ε.), με θέμα "Expect the Unexpected". Παρουσίαση της αποστολής και των βασικών επιχειρησιακών στόχων της Ε.Α.Δ.

Διοργάνωση ημερίδας με θέμα «Ο Εσωτερικός Έλεγχος στην Τοπική Αυτοδιοίκηση». Παρουσίαση του Εγχειριδίου Εσωτερικού Ελέγχου και του πρακτικού οδηγού για την εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου.

Συμμετοχή στο ετήσιο συνέδριο του Ελληνικού Ινστιτούτου κατά της Απάτης (Hellenic A.C.F.E.), με θέμα "Integrity, the Ultimate Brand", όπου παρουσιάστηκε το όραμα και η αποστολή της Ε.Α.Δ.

Εδραίωση διεθνών συνεργασιών και δικτύων επικοινωνίας, ενίσχυση της εξωστρέφειας και της παρουσίας της Ελλάδας στα διεθνή fora

Έργα στο Πλαίσιο Διεθνών Συνεργασιών

Ενίσχυση του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς σε συνεργασία με το Γραφείο των Ηνωμένων Εθνών για τα Ναρκωτικά και το Έγκλημα (U.N.O.D.C.): στοχευμένες παρεμβάσεις σε συγκεκριμένα πεδία πολιτικής και σε οριζόντιους τομείς.

«Τεχνική Βοήθεια για την Καλή Διακυβέρνηση στην Ελλάδα»: το έργο υλοποιείται από το Συμβούλιο της Ευρώπης σε συνεργασία με την Ε.Ε.Τ.Α.Α. και αποσκοπεί στην προαγωγή της Χρηστής Διακυβέρνησης μέσα από τη Διαδημοτική Συνεργασία για την Ενίσχυση του Εσωτερικού Ελέγχου στους Ο.Τ.Α.

«Τεχνική Υποστήριξη για τη Διοικητική Μεταρρύθμιση στην Ελλάδα»: σε συνεργασία με τον Εθνικό Φορέα Τεχνικής Υποστήριξης της Γαλλικής Δημοκρατίας, Expertise France, για την ενίσχυση της λειτουργίας των Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου στην Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Υλοποίηση Εξειδικευμένου Εκπαιδευτικού Προγράμματος για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς στην Ελλάδα, σε συνεργασία με το Φινλανδικό Ινστιτούτο Δημόσιας Διοίκησης HAUS.

«Ενίσχυση του θεσμικού πλαισίου Καταπολέμησης της Διαφθοράς και των Μηχανισμών Ακεραιότητας και Διαφάνειας»: το έργο θα χρηματοδοτηθεί από τον Χρηματοδοτικό Μηχανισμό του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου και στο εταιρικό σχήμα μετέχουν, πέραν της Ε.Α.Δ., το Σ.Δ.Ο.Ε., ο Ο.Ο.Σ.Α. και το Γραφείο των Ηνωμένων Εθνών για τα Ναρκωτικά και το Έγκλημα (U.N.O.D.C.). Στόχος των δράσεων του έργου είναι η ενίσχυση του Εθνικού Συστήματος Λογοδοσίας & Ακεραιότητας και η ενδυνάμωση του πλαισίου διαχείρισης και ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων.

Ανάπτυξη Εργαλείων Συμπεριφορικών Αναλύσεων και Μεθοδολογίας Σχεδιασμού Ελεγκτικών Αποστολών βάσει Ανάλυσης Κινδύνων: το έργο αυτό χρηματοδοτείται από τη Γενική Διεύθυνση για τη Στήριξη Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (DG REFORM).

11 Συμμετοχές και Εκπροσωπήσεις σε Διεθνείς Οργανισμούς, Διεθνή Συνέδρια και Ομάδες Εργασίας

Ομάδα Εργασίας Ανώτατων Αξιωματούχων για την Ακεραιότητα του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (19 Μαρτίου 2019).

Συνέδριο ακεραιότητας των χωρών μελών της Πρωτοβουλίας Συνεργασίας των Χωρών της Αδριατικής και του Ιονίου (Adriatic - Ionian Initiative, A.I.I.), στο Μαυροβούνιο (16 - 17 Απριλίου 2019).

Συνάντηση Εθνικών Σημείων Επαφής της Ε.Ε. σε θέματα διαφθοράς, στις Βρυξέλλες (4 Οκτωβρίου 2019).

Απολογιστική συνάντηση για την επιχείρηση OPSON VIII και εναρκτήρια συνάντηση για την επιχείρηση OPSON IX, για την αντιμετώπιση του φαινομένου της παράνομης διακίνησης απομιμητικών / παραποιημένων, νοθευμένων τροφίμων και ποτών (7 - 8 Νοεμβρίου 2019).

Ευρωπαϊκό συνέδριο για τη διερεύνηση περιπτώσεων απάτης και διαφθοράς που πλήττουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ε.Ε., στο Βουκουρέστι (25 - 26 Νοεμβρίου 2019).

Διεθνές συνέδριο για τις καινοτόμες απαντήσεις στις σύγχρονες προκλήσεις του τομέα πρόληψης της διαφθοράς, στο Βελιγράδι (12 Δεκεμβρίου 2019).

8^ο Σύνοδος της Διάσκεψης των Κρατών Μελών της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς, στο Abu Dhabi (16 - 20 Δεκεμβρίου 2019).

Διεθνής εκπροσώπηση στο πλαίσιο του ρόλου της Ε.Α.Δ. ως ελληνικό A.F.CO.S.

Ετήσια συνάντηση των αρμόδιων Υπηρεσιών συντονισμού για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (24 Οκτωβρίου 2019).

Συνάντηση Ομάδας για την Πρόληψη της Απάτης (7 Νοεμβρίου 2019).

Συναντήσεις Ομάδας αναφοράς και ανάλυσης δόλιων και άλλου είδους παρατυπιών (14 Μαΐου & 5 Δεκεμβρίου 2019).

Συνεδριάσεις της Συμβουλευτικής Επιτροπής για τον συντονισμό της καταπολέμησης της απάτης, COCOLAF (12 - 13 Ιουνίου, 7 Νοεμβρίου & 6 Δεκεμβρίου 2019).

Ο Επιχειρησιακός Προγραμματισμός έτους 2020 περιλαμβάνει παρεμβάσεις σε 4 τομείς

1

Αναβάθμιση Ελεγκτικού
Έργου, Μεθοδολογιών
& Προτύπων

2

Προαγωγή Ακεραιότητας
& Λογοδοσίας

3

Ευαισθητοποίηση &
Επικοινωνία

4

Ενίσχυση Επιχειρησιακής
& Λειτουργικής Ικανότητας

**ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ**

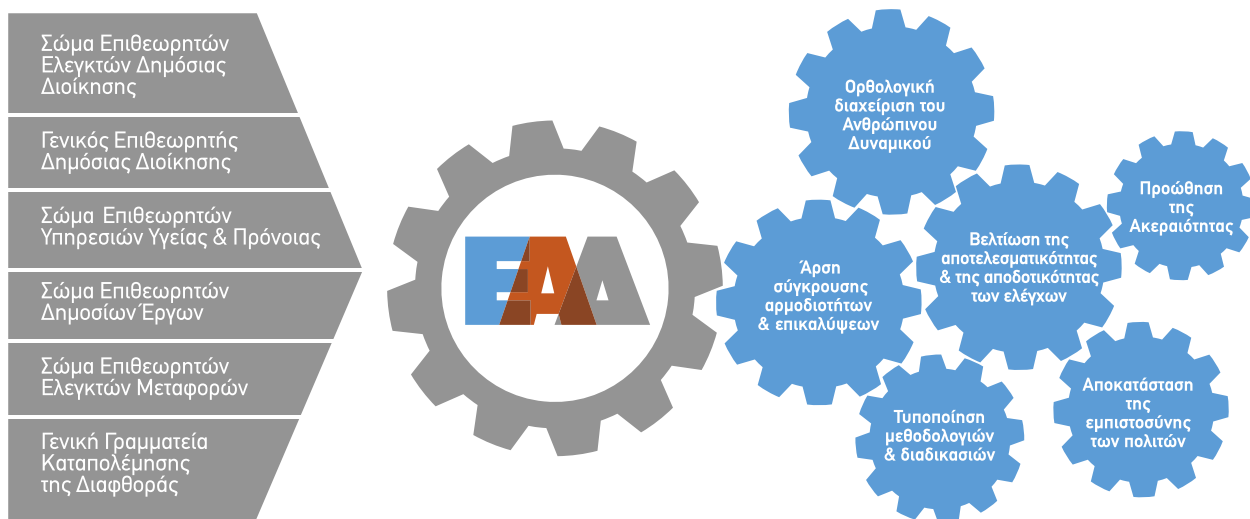
1

1.1. Η ΣΥΣΤΑΣΗ της Ε.Α.Δ.

Η Εθνική Αρχή Διαφάνειας (Ε.Α.Δ.) συστάθηκε με τον ν.4622/2019 τον Αύγουστο του 2019 με την ταυτόχρονη κατάργηση πέντε ελεγκτικών φορέων [Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης (Γ.Ε.Δ.Δ.), Σώμα Επιθεωρητών - Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης (Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.), Σώμα Επιθεωρητών Υπηρεσιών Υγείας & Πρόνοιας (Σ.Ε.Υ.Υ.Π.), Σώμα Επιθεωρητών - Ελεγκτών Μεταφορών (Σ.Ε.Ε.ΜΕ.) και Σώμα Επιθεωρητών Δημοσίων Έργων (Σ.Ε.Δ.Ε.) και της Γενικής Γραμματείας Καταπολέμησης της Διαφθοράς (Γ.Ε.Γ.ΚΑ.Δ.)], των οποίων κατέστη καθολικός διάδοχος.

Οι ελεγκτικές αρμοδιότητες που ασκούνταν από πέντε διαφορετικούς φορείς, η αποτελεσματικότητα των οποίων αντιμετώπιζε σοβαρές προκλήσεις, όπως αυτές περιγράφονται και στην αιτιολογική έκθεση του νόμου, μεταφέρθηκαν στην Αρχή. Η νομοθετική παρέμβαση προς αυτή την κατεύθυνση κρίθηκε αναγκαία όχι μόνο για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των φορέων και την άρση της σύγκρουσης ή επικάλυψης των αρμοδιοτήτων τους, αλλά και για την ορθολογική διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού τους, την τυποποίηση των ελεγκτικών διαδικασιών και την ανάκτηση της εμπιστοσύνης των πολιτών στους ελεγκτικούς μηχανισμούς.

Η σύσταση της Ε.Α.Δ. σηματοδοτεί τη μετάβαση σε ένα νέο οργανωτικό μοντέλο με οριζόντιες αρμοδιότητες μικτής φύσης, τόσο ελεγκτικές όσο και εκπόνησης δημόσιων πολιτικών. Επισημαίνεται ότι δύο από τα πέντε καταργηθέντα Ελεγκτικά Σώματα, το Σ.Ε.Δ.Ε. και το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. μαζί με τη Γ.Ε.Γ.ΚΑ.Δ. είχαν ως Επικεφαλής Ειδικό ή Γενικό Γραμματέα και υπάγονταν στον Αναπληρωτή Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας & Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Τα υπόλοιπα τρία Ελεγκτικά Σώματα (Σ.Ε.Υ.Υ.Π., Σ.Ε.Ε.ΜΕ και Γραφείο Γ.Ε.Δ.Δ.) είχαν ως Επικεφαλής Γενικούς Επιθεωρητές, οι οποίοι τοποθετούνταν αντίστοιχα από τους Υπουργούς Υγείας, Υποδομών & Μεταφορών και Εσωτερικών (ο Γ.Ε.Δ.Δ. εγκρινόταν τυπικά από το Υπουργικό Συμβούλιο) χωρίς καμία διαδικασία επιλογής και χωρίς την ουσιαστική εμπλοκή της Βουλής.

Το νομικό πλαίσιο δημιουργίας της Ε.Α.Δ. διαμορφώθηκε κατόπιν επεξεργασίας όλων των υφιστάμενων εκθέσεων αξιολόγησης για την εφαρμογή των δεσμεύσεων της χώρας, οι οποίες πηγάζουν από τις κυρωθείσες διεθνείς συμβάσεις για την καταπολέμηση της διαφθοράς. Ειδικότερα, αναλύθηκαν τα συμπεράσματα και οι προτάσεις της ομάδας εργασίας του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (Ο.Ο.Σ.Α.) για την καταπολέμηση της δωροδοκίας αλλοδαπών δημοσίων λειτουργών σε διεθνείς επιχειρηματικές συναλλαγές, οι διαπιστώσεις από την επισκόπηση της εφαρμογής της Σύμβασης του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (Ο.Η.Ε.), καθώς και τα ευρήματα και οι συστάσεις της Ομάδας Κρατών κατά της διαφθοράς (GRECO) που λειτουργεί στο πλαίσιο των Συμβάσεων του Συμβουλίου της Ευρώπης. Επιπρόσθετα, έτυχαν επεξεργασίας και οι διαπιστώσεις της Ομάδας Δράσης για το Οικονομικό Έγκλημα (F.A.T.F.) για την Ελλάδα.

Σκοπός της σύστασης της Ε.Α.Δ. υπήρξε η ενίσχυση της διαφάνειας, της ακεραιότητας και της λογοδοσίας στην κρατική και κυβερνητική δράση, καθώς επίσης και η πρόληψη και καταστολή φαινομένων διαφθοράς και απάτης. Η νέα στρατηγική αντίληψη για την αντιμετώπιση των φαινομένων διαφθοράς, επομένως, δεν περιορίζεται μόνο στον εντοπισμό αυτών, αλλά εκτείνεται και στους τομείς της πρόληψης και της ευαισθητοποίησης. Παράλληλα, η Ε.Α.Δ. με τον ιδρυτικό της νόμο ορίστηκε ως ο υπεύθυνος φορέας για τον σχεδιασμό, την εφαρμογή και την αξιολόγηση του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς.

Προκειμένου να ανταποκριθεί αποτελεσματικά στο ελεγκτικό της έργο, με τον ν.4622/2019, η Αρχή εξοπλίστηκε με μία νέα δέσμη εργαλείων και δυνατοτήτων ελέγχου των δημόσιων και ιδιωτικών φορέων.

Σημαντικές καινοτομίες του ν.4622/2019

Οι Επιθεωρητές - Ελεγκτές, κατά τη διενέργεια ελέγχων, μπορούν να

ελέγχουν κάθε είδους και κατηγορίας βιβλία, στοιχεία και λοιπά έγγραφα, καθώς και την ηλεκτρονική εμπορική αλληλογραφία των επιχειρηματιών, διοικητών, διευθυνόντων συμβούλων, διαχειριστών και γενικά εντεταλμένων στη διοίκηση ή διαχείριση προσώπων, καθώς και του προσωπικού ανεξαρτήτως της μορφής αποθήκευσής τους,

προβαίνουν σε κατασχέσεις βιβλίων, εγγράφων και άλλων στοιχείων, καθώς και ηλεκτρονικών μέσων αποθήκευσης και μεταφοράς δεδομένων, τα οποία αποτελούν επαγγελματικές πληροφορίες,

ελέγχουν και να συλλέγουν πληροφορίες και δεδομένα κινητών τερματικών, φορητών συσκευών, καθώς και των εξυπηρετητών τους σε συνεργασία με τις αρμόδιες κατά περίπτωση Αρχές,

διενεργούν έρευνες στα γραφεία, στους λοιπούς χώρους και στα μεταφορικά μέσα των ελεγχόμενων φορέων,

σφραγίζουν οποιονδήποτε επαγγελματικό χώρο, βιβλία ή έγγραφα, κατά την περίοδο που διενεργείται ο έλεγχος και στο μέτρο των αναγκών του,

διενεργούν έρευνες στις κατοικίες των επιχειρηματιών, διοικητών, διευθυνόντων συμβούλων (και λοιπών προαναφερθέντων προσώπων), εφόσον υπάρχουν εύλογες υπόνοιες ότι φυλάσσονται εκεί βιβλία ή άλλα έγγραφα που συνδέονται με το αντικείμενο του ελέγχου,

λαμβάνουν, κατά την κρίση τους, ένορκες ή ανωμοτί καταθέσεις, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 212 του Κ.Π.Δ., και να ζητούν από κάθε αντιπρόσωπο ή μέλος του προσωπικού των ελεγχόμενων φορέων, επεξηγήσεις.

Δυνατότητα επιβολής προστίμου από δέκα χιλιάδες (10.000) μέχρι εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ σε φορείς ή φυσικά πρόσωπα που κατά οποιονδήποτε τρόπο παρεμποδίζουν ή δυσχεραίνουν τις έρευνες.

Υποχρεωτική εφαρμογή και υλοποίηση των συστάσεων - προτάσεων που διατυπώνονται στις εκθέσεις των Επιθεωρητών - Ελεγκτών.

Η διαπίστωση πειθαρχικών παραπτώματων, ύστερα από διενέργεια επιθεώρησης ή ελέγχου, δεσμεύει τα αρμόδια πειθαρχικά Όργανα για την άσκηση της πειθαρχικής δίωξης.

Ο αντίκτυπος των μεταρρυθμίσεων που υλοποιήθηκαν στο Β' εξάμηνο του 2019 για την καταπολέμηση της διαφθοράς, με σημαντικότερη εξ αυτών την ίδρυση της Ε.Α.Δ., αποτυπώνεται εναργώς στην ετήσια έκθεση της Διεθνούς Διαφάνειας για τον **«Δείκτη Αντίληψης Διαφθοράς 2019»**

www.transparency.org/en/news/cpi-2019-global-highlights :

η Ελλάδα σημείωσε άνοδο κατά 7 θέσεις σε σχέση με το προηγούμενο έτος και κατατάχθηκε 60^η σε σύνολο 180 χωρών βελτιώνοντας τη βαθμολογία της (συγκέντρωσε 48 βαθμούς έναντι 45 το 2018).

Δείκτης Αντίληψης Διαφθοράς

1.2. Νομική Φύση και Διοίκηση

Το οργανωτικό μοντέλο της Ε.Α.Δ., όπως σημειώνεται στην αιτιολογική έκθεση του ν.4622/2019, βασίζεται στην επισκόπηση και την αξιολόγηση καλών πρακτικών και καινοτόμων στοιχείων από αντίστοιχες Αρχές και φορείς άλλων κρατών μελών της Ε.Ε. και του Ο.Ο.Σ.Α., καθώς και στην κατάλληλη προσαρμογή τους στην ελληνική πραγματικότητα. Μεταξύ των εν λόγω Αρχών και φορέων διακρίνονται η Independent Commission Against Corruption (I.C.A.C.) της Αυστραλίας, η Agence Française Anticorruption και η Haute Autorité pour la Transparence de la Vie Publique της Γαλλίας, το Serious Fraud Office του Ηνωμένου Βασιλείου, η Autorità Nazionale Anticorruzione (A.N.A.C.) της Ιταλίας, η Anti - Corruption and Civil Rights Commission της Κορέας, το Serious Fraud Office της Νέας Ζηλανδίας και η Independent Commission Against Corruption (I.C.A.C.) του Χονγκ Κονγκ.

Η Ε.Α.Δ. αποτελεί ανεξάρτητη νομοθετικά κατοχυρωμένη Αρχή, χωρίς νομική προσωπικότητα. Αυτό σημαίνει ότι διαθέτει λειτουργική ανεξαρτησία καθώς και διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια. Ως ανεξάρτητη Αρχή δεν εντάσσεται στην ιεραρχική δομή της δημόσιας διοίκησης και δεν υπόκειται

σε ιεραρχικό έλεγχο από άλλο κρατικό Όργανο. Θεσμικό αντίβαρο της λειτουργικής ανεξαρτησίας αποτελεί ο κοινοβουλευτικός έλεγχος στον οποίο υπόκειται. Στον ν.4622/2019 προβλέπεται ότι ο Πρόεδρος και τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης, καθώς και ο Διοικητής της Αρχής, μετά από κλήση της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, καταθέτουν ενώπιον αυτής, σύμφωνα με τον Κανονισμό της. Επίσης, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, εφόσον της ζητηθεί, η Αρχή υποχρεούται να υποβάλλει στον Πρωθυπουργό και στον Πρόεδρο της Βουλής, ειδικές εκθέσεις, κατά τη διάρκεια του έτους, για θέματα αρμοδιότητάς της.

Η Ε.Α.Δ. διοικείται από το Συμβούλιο Διοίκησης και τον Διοικητή, στο πλαίσιο ενός ολοκληρωμένου συστήματος εσωτερικών και εξωτερικών μηχανισμών ελέγχου και εξισορρόπησης. Ακριβώς σε αυτό συμβάλλει και η προβλεπόμενη Επιτροπή Ελέγχου. Έτσι, διαμορφώνεται ένα θεσμικό πλέγμα εντός του οποίου θεμελιώνονται τα απαραίτητα εκέγγυα ακεραιότητας, διαφάνειας και λογοδοσίας γύρω από την οργάνωση και λειτουργία της Αρχής.

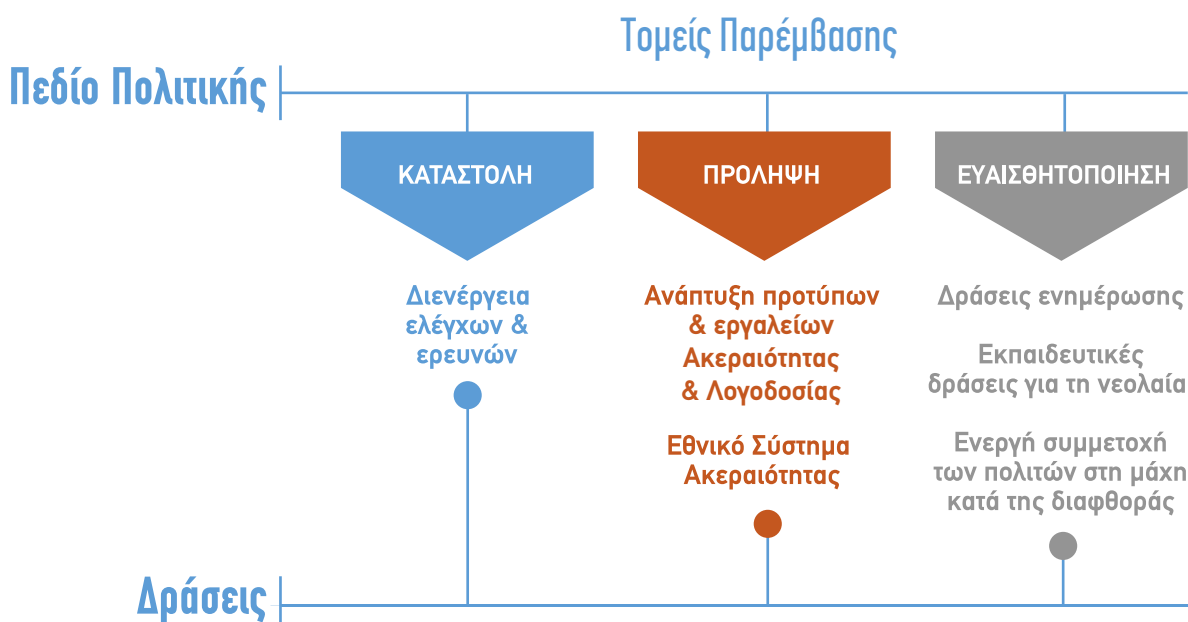
Το Συμβούλιο Διοίκησης, οι αρμοδιότητες του οποίου καθορίζονται στο άρθρο 89 του ν.4622/2019, είναι πενταμελές, αποτελούμενο από τον Πρόεδρο και τέσσερα τακτικά μέλη. Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου Διοίκησης είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης. Τα μέλη του Συμβουλίου και ο Διοικητής επιλέγονται μέσω ανοικτού διαγωνισμού από ανεξάρτητη Επιτροπή με τη συμμετοχή του Α.Σ.Ε.Π., του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και του αρμόδιου για θέματα προσωπικού του δημοσίου τομέα Γενικού Γραμματέα. Με αυτόν τον τρόπο, διασφαλίζονται τα αναγκαία κριτήρια διαφάνειας, αντικειμενικότητας και αξιοκρατίας που συνάδουν με τον χαρακτήρα των θέσεων αυτών και περιβάλλουν την Αρχή με το αναγκαίο κύρος που προσιδιάζει στον θεσμό.

Ως προς τα κωλύματα, τα ασυμβίβαστα και τους κανόνες αποφυγής σύγκρουσης συμφερόντων ισχύουν οι διατάξεις των άρθρων 68 - 74 του ν.4622/2019. Περαιτέρω, ο Πρόεδρος και τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης οφείλουν να παρέχουν εγγυήσεις αμερόληπτης κρίσης κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, να υπογράψουν σύμφωνο εμπιστευτικότητας και να υποβάλουν δήλωση περί μη ύπαρξης σύγκρουσης συμφερόντων.

1.3. Οργανωτική διάρθρωση

Η Αρχή εδράζεται σε τρεις βασικούς επιχειρησιακούς πυλώνες, εισάγοντας για πρώτη φορά στην Ελλάδα ένα οργανωτικό και επιχειρησιακό μοντέλο συνεκτικών πολιτικών, καινοτόμων δράσεων και πρακτικών εργαλείων για την ενίσχυση της διαφάνειας και της λογοδοσίας, και την καταπολέμηση της διαφθοράς. Οι πυλώνες αυτοί αφορούν στα εξής: **α)** Διενέργεια Επιθεωρήσεων, Ελέγχων και Ερευνών, **β)** Εκπόνηση πολιτικών πρόληψης και ακεραιότητας και **γ)** Υλοποίηση δράσεων ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης της κοινωνίας.

3 Επιχειρησιακοί Πυλώνες

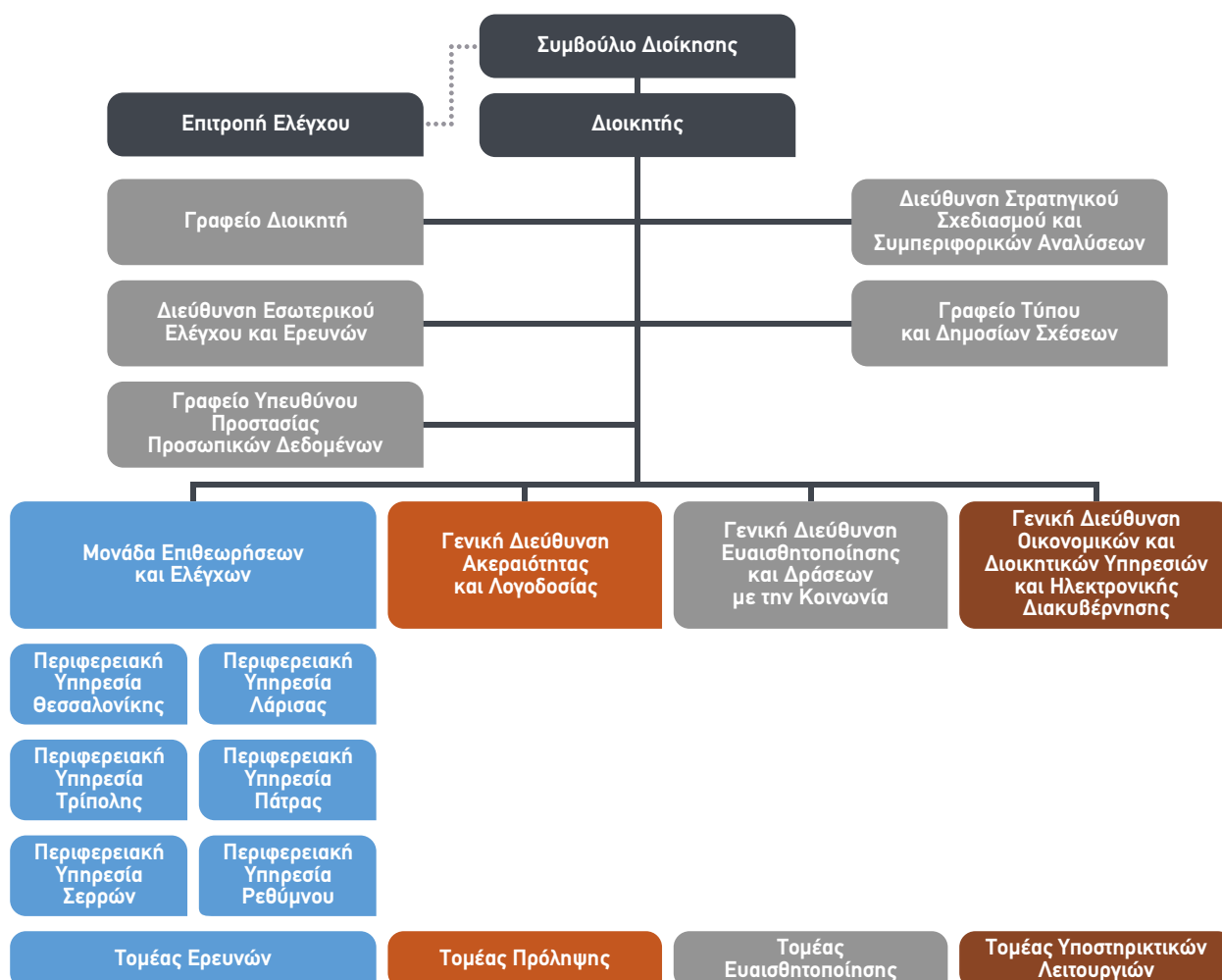

Η οργανωτική διάρθρωση της Ε.Α.Δ. υπαγορεύεται από τους τρεις επιχειρησιακούς της πυλώνες.

Η Ε.Α.Δ. συγκροτείται από το Γραφείο του Διοικητή, την Κεντρική Υπηρεσία και τις Περιφερειακές Υπηρεσίες.

Η Κεντρική Υπηρεσία διαρθρώνεται στις εξής οργανικές Μονάδες

α	Μονάδα Επιθεωρήσεων & Ελέγχων
β	Γενική Διεύθυνση Οικονομικών & Διοικητικών Υπηρεσιών και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
γ	Γενική Διεύθυνση Ακεραιότητας & Λογοδοσίας
δ	Γενική Διεύθυνση Ευαισθητοποίησης & Δράσεων με την Κοινωνία
ε	Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου & Ερευνών
στ	Διεύθυνση Στρατηγικού Σχεδιασμού & Συμπεριφορικών Αναλύσεων
ζ	Γραφείο Τύπου & Δημοσίων Σχέσεων
η	Γραφείο Υπευθύνου Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων

Οι έξι (6) Περιφερειακές Υπηρεσίες της Αρχής, διαρθρώνονται σε επίπεδο Διεύθυνσης και υπάγονται στη Μονάδα Επιθεωρήσεων & Ελέγχων. Εδρεύουν στη Θεσσαλονίκη, τη Λάρισα, την Πάτρα, τις Σέρρες, την Τρίπολη και το Ρέθυμνο.

Μια σημαντική καινοτομία που εισάγει ο ιδρυτικός νόμος της Ε.Α.Δ. είναι η Επιτροπή Ελέγχου (Audit Committee) που λειτουργεί ως ένα ανεξάρτητο και αντικειμενικό Σώμα, το οποίο επικουρεί το Συμβούλιο Διοίκησης και είναι υπεύθυνο για την επισκόπηση και αξιολόγηση των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου και της λειτουργίας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, καθώς και για την επίβλεψη της διαδικασίας οικονομικής διαχείρισης και πληροφόρησης, των πολιτικών και του συστήματος εσωτερικού ελέγχου της Αρχής. Η Επιτροπή αποτελείται από τρία (3) τουλάχιστον μέλη που δεν συνδέονται με τις Υπηρεσίες και τις δομές διακυβέρνησης της Ε.Α.Δ.

Στην Ε.Α.Δ. συστάθηκε επίσης το Εθνικό Συντονιστικό Όργανο Ελέγχου και Λογοδοσίας (Ε.Σ.Ο.Ε.Λ.), το οποίο αντικατέστησε το Συντονιστικό Όργανο Επιθεώρησης και Ελέγχου (τ. Σ.Ο.Ε.Ε.). Το Ε.Σ.Ο.Ε.Λ. αναλαμβάνει το σύνολο των εν εξελίξει επιθεωρήσεων, ελέγχων, προκαταρκτικών εξετάσεων και προανακρίσεων, καθώς και οποιαδήποτε άλλη ενέργεια είχε υλοποιηθεί στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του τ. Σ.Ο.Ε.Ε. Μέσω της λειτουργίας του εν λόγω Οργάνου επιδιώκονται τα εξής:

ο εντοπισμός των συνεργειών και των τυχόν αλληλοεπικαλύψεων μεταξύ των ελεγκτικών δράσεων και των πρωτοβουλιών για την καταπολέμηση της διαφθοράς,

ο σχεδιασμός και η ανάληψη κοινών δράσεων στο πεδίο αυτό,

ο συστηματικός διάλογος και η ανταλλαγή απόψεων μεταξύ όλων των Αρχών, φορέων & Υπηρεσιών που δραστηριοποιούνται στον έλεγχο της δράσης των δημόσιων Οργανισμών και στην καταπολέμηση της διαφθοράς και

η διάχυση καλών πρακτικών και καινοτόμων μεθοδολογικών προσεγγίσεων & εργαλείων με την ανάπτυξη κοινών προτύπων και πρακτικών.

Μία από τις καινοτομίες που εισάγονται είναι η κυκλική Αντιπροεδρία του εν λόγω Οργάνου.

1.4. Ανθρώπινο δυναμικό

Το ανθρώπινο δυναμικό αποτελεί το πολυτιμότερο κεφάλαιο της Ε.Α.Δ. Με στόχο την ομαλή μετάβαση από το παλαιό στο νέο καθεστώς, υπό το πρίσμα των αρχών της ενότητας και της συνέχειας της διοικητικής δράσης, το σύνολο του προσωπικού των καταργηθέντων φορέων μεταφέρθηκε στην Ε.Α.Δ. και με αυτόν τον τρόπο ενσταλάχτηκε στον νέο θεσμό η συλλογική και ατομική εμπειρία.

Οι διευρυμένες και εξειδικευμένες αρμοδιότητες της Αρχής σε ιδιωτικούς και δημόσιους φορείς απαιτούν μία συνεκτική πολιτική ανθρώπινου δυναμικού με την αξιοποίηση του υφιστάμενου προσωπικού της Ε.Α.Δ. αλλά και την προσέλκυση νέου ανθρώπινου δυναμικού με τα απαιτούμενα για την εκτέλεση των καθηκόντων προσόντα και ικανότητες. Για τον λόγο αυτό και προκειμένου να επιτευχθεί η ορθολογική και χωρίς προσκόμματα στελέχωση της Αρχής, προβλέπεται η κάλυψη των θέσεων δυνάμει ειδικών διατάξεων, χωρίς προηγούμενη σύμφωνη γνώμη των Υπηρεσιακών Συμβουλίων των Υπηρεσιών προέλευσης. Ειδικά δε οι θέσεις των Επιθεωρητών - Ελεγκτών καλύπτονται αποκλειστικά με αποσπασμένους δημοσίου υπαλλήλους, προκειμένου να επιτυγχάνεται η αναγκαία ανανέωση και η μετάγχιση γνώσεων και εμπειρίας από πλήθος διαφορετικών δημοσίων Υπηρεσιών.

Τον Οκτώβριο του 2019, ο αριθμός των διοικητικών υπαλλήλων της Ε.Α.Δ. ανέρχεται σε 87 και των Επιθεωρητών - Ελεγκτών σε 301. Οι Επιθεωρητές Ελεγκτές προέρχονται από μεγάλο εύρος δημοσίων Υπηρεσιών με τους περισσότερους να έχουν τις οργανικές τους θέσεις σε Υπουργεία. Άλλες Υπηρεσίες προέλευσης των υπηρετούντων Επιθεωρητών - Ελεγκτών είναι οι Ο.Τ.Α. Α' και Β' βαθμού, τα νοσοκομεία, οι ανεξάρτητες Αρχές κ.ά.

Διάγραμμα 1: Κατανομή των Επιθεωρητών - Ελεγκτών ως προς το Φύλο

Πηγή: δεδομένα παραγόμενα και τηρούμενα στην Ε.Α.Δ.

Η πολυσυλλεκτικότητα του ελεγκτικού προσωπικού της Ε.Α.Δ. εμπλουτίζει το κεφάλαιο εξειδικευμένης διοικητικής εμπειρίας και γνώσης που απαιτείται κατά περίπτωση, ενόψει της πληθώρας των ελεγχόμενων φορέων, προγραμμάτων και πεδίων πολιτικής. Οι Επιθεωρητές - Ελεγκτές είναι στο σύνολό τους απόφοιτοι ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης, με ικανό αριθμό αυτών να διαθέτει μεταπτυχιακούς τίτλους σπουδών.

ΟΡΓΑΝΩΣΙΑΚΗ ΑΛΛΑΓΗ **2**

2.1. Το Σχέδιο Δράσης για την Οργανωσιακή Αλλαγή

Η κατάργηση πέντε Ελεγκτικών Σωμάτων και μίας Γενικής Γραμματείας με την ταυτόχρονη μεταφορά του προσωπικού, των υποδομών και των αρμοδιοτήτων τους σε έναν ενιαίο φορέα, την Ε.Α.Δ., αποτελεί σύνθετο μεταρρυθμιστικό εγχείρημα δεδομένου ότι από τον ιδρυτικό νόμο της Ε.Α.Δ. αναδύεται ένα νέο οργανωτικό πλαίσιο, με ενιαίες διαδικασίες, κοινή μεθοδολογία άσκησης του ελεγκτικού έργου, ανάπτυξη οργανωσιακής κουλτούρας και κυρίως νέες αρμοδιότητες. Τα παραπάνω αποτέλεσαν σημαντικές προκλήσεις για τον νεοσύστατο φορέα, που αφορούσαν, κατά τη μεταβατική περίοδο, στην απρόσκοπτη συνέχιση του έργου των καταργηθέντων φορέων, αλλά και στη διαμόρφωση συνθηκών και όρων για την πλήρη ανάπτυξη των επιχειρησιακών δυνατοτήτων της Ε.Α.Δ.

Από την αποτίμηση της υφιστάμενης κατάστασης, το έμπειρο και καταρτισμένο ελεγκτικό δυναμικό, υπό ενιαία πλέον διοίκηση, σε συνδυασμό με τις προβλέψεις του νέου θεσμικού πλαισίου, συνιστούσε ένα από τα ισχυρότερα πλεονεκτήματα της Αρχής.

Από την άλλη πλευρά, η απουσία στρατηγικού και επιχειρησιακού προγραμματισμού, οι διαφοροποιήσεις στον τρόπο λειτουργίας των ετερόκλητων καταργηθέντων Ελεγκτικών Σωμάτων, οι ελλείψεις στην τυποποίηση των διαδικασιών και ιδίως η απουσία κοινής οργανωσιακής κουλτούρας καταγράφηκαν ως βασικές αδυναμίες, τις οποίες η Ε.Α.Δ. κλήθηκε να αντιμετωπίσει άμεσα, προκειμένου να αναδειχθεί σε έναν σύγχρονο και αποτελεσματικό Οργανισμό στο πεδίο της ενίσχυσης της διαφάνειας και της καταπολέμησης της διαφθοράς.

Με βάση τα παραπάνω, η Αρχή δρομολόγησε μία δυναμική διαδικασία οργανωσιακού μετασχηματισμού, προκειμένου το νέο μοντέλο λειτουργίας του ενιαίου πλέον επιχειρησιακού ελεγκτικού βραχίονα να αποκτήσει την απαιτούμενη συνοχή και λειτουργικότητα μεριμνώντας παράλληλα, για τη στελέχωση και την προοδευτική θέση σε λειτουργία όλων των υπόλοιπων οργανικών Μονάδων.

Στην κατεύθυνση αυτή, εκπονήθηκε και τέθηκε σε εφαρμογή ένα Σχέδιο Δράσης που αφορά στη μεταβατική περίοδο λειτουργίας, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του ν.4622/2019, συνοδευόμενο από αναλυτικό οδικό χάρτη με συγκεκριμένες δράσεις και αυστηρό χρονοδιάγραμμα εφαρμογής. Προκειμένου να καταστεί εφικτή η ομαλή μετάβαση στο νέο και σύγχρονο οργανωτικό μοντέλο, διασφαλίζοντας παράλληλα την αποδοχή και τη βιωσιμότητα των προωθούμενων αλλαγών, καθώς και την απρόσκοπτη ενσωμάτωσή τους στην εργασιακή καθημερινότητα του Οργανισμού, δόθηκε προτεραιότητα:

α	στον εκσυγχρονισμό της μεθοδολογίας και των εργαλείων του ελεγκτικού έργου, όπου με τη συνδρομή των Επιθεωρητών - Ελεγκτών ξεκίνησε η προτυποποίηση των διαδικασιών και των εργαλείων ελέγχου,
β	στη στελέχωση των νέων οργανικών Μονάδων και στην τυποποίηση διοικητικών διαδικασιών και
γ	στον ψηφιακό μετασχηματισμό.

2.2. Εκσυγχρονισμός της Μεθοδολογίας και των Εργαλείων του Ελεγκτικού Έργου

Από την έναρξη της λειτουργίας της Ε.Α.Δ., καταβλήθηκε συλλογική προσπάθεια για τον εκσυγχρονισμό και την τυποποίηση των διαδικασιών και των μεθοδολογιών που αφορούν στην ελεγκτική λειτουργία του φορέα. Συγκεκριμένα, με αποφάσεις της Διοίκησης συγκροτήθηκαν 13 Ομάδες Εργασίας αποτελούμενες από στελέχη της Αρχής με τα ακόλουθα αντικείμενα:

Ανάπτυξη Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Παραπόνων Καταγγελιών

Σύνταξη Κανονισμού Διαχείρισης Εισαγγελικών Παραγγελιών

Σύνταξη Κανονισμού Ελεγκτικής Λειτουργίας

Σύνταξη Κώδικα Επαγγελματικής Δεοντολογίας και Κώδικα Ηθικής

Ανάπτυξη Συστήματος Παρακολούθησης της Πορείας των Υποθέσεων

Σύνταξη του Οργανισμού της Ε.Α.Δ.

Εκπόνηση Ελεγκτικών Προτύπων Δημοσίου Τομέα

Υποβολή αναφοράς στο πλαίσιο ανάπτυξης τεχνικής μελέτης αξιολόγησης του συστήματος δημοσίων συμβάσεων

Σύνταξη σχεδίου δράσης για τη συμμόρφωση της Ε.Α.Δ. στον ν.4624/2019, στον Κανονισμό (Ε.Ε.) 2016/679 και στην Οδηγία (Ε.Ε.) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27^{ης} Απριλίου 2016

Σύνταξη σχεδίου Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Εθνικού Συντονιστικού Οργάνου Ελέγχου και Λογοδοσίας (Ε.Σ.Ο.Ε.Λ.)

Διαχείριση Αλλαγών Ηλεκτρονικών Εφαρμογών της Ε.Α.Δ.

Σύνταξη Πρότασης για την Παρουσίαση των Αποτελεσμάτων Δράσης της Ε.Α.Δ.

Καταγραφή των απαιτήσεων και υποχρεώσεων που απορρέουν από τη νομοθεσία σε θέματα πυρασφάλειας, ασφάλειας και υγιεινής για τις Υπηρεσίες της Ε.Α.Δ.

Στην πλειονότητά τους οι Ομάδες Εργασίας έχουν ολοκληρώσει το έργο τους. Ακολούθως παρατίθεται συνοπτικά το έργο που αφορά άμεσα στον εκσυγχρονισμό και την τυποποίηση των διαδικασιών και των εργαλείων της ελεγκτικής διαδικασίας.

Διαδικασία Διαχείρισης - Αξιολόγησης Καταγγελιών

Συντάχθηκε αναλυτικό εγχειρίδιο για τη διαχείριση παραπόνων και καταγγελιών, στο οποίο αποτυπώνεται η ροή ενεργειών από το στάδιο εισόδου μίας καταγγελίας ή αναφοράς στην Αρχή μέχρι την οριστική διευθέτησή της.

Με το εν λόγω εγχειρίδιο επιχειρείται η τυποποίηση της υποδοχής, επεξεργασίας και αξιολόγησης των καταγγελιών και υιοθετούνται συγκεκριμένα κριτήρια για την κατηγοριοποίησή τους. Στο πλαίσιο προτυποποίησης της διαδικασίας καταρτίστηκαν:

ενιαία φόρμα καταχώρισης καταγγελιών,

ενιαίο έντυπο αξιολόγησης καταγγελίας,

ενιαίος συγκεντρωτικός πίνακας αξιολόγησης καταγγελιών,

ενιαίο διάγραμμα ροής διαδικασίας διαχείρισης και αξιολόγησης καταγγελιών και

ενιαία μεθοδολογία υπολογισμού της σημαντικότητας και της βασιμότητας καταγγελιών.

Τα ανωτέρω αποσκοπούν στην επιτάχυνση της διαδικασίας εξέτασης των καταγγελιών, στην ευχερέστερη & αποτελεσματικότερη διαχείρισή τους και στη συνακόλουθη ενίσχυση της εμπιστοσύνης των πολιτών.

Κανονισμός Ελεγκτικής Λειτουργίας

Η κατάρτιση Κανονισμού Ελεγκτικής Λειτουργίας κρίθηκε απαραίτητη για την υιοθέτηση των διεθνών ελεγκτικών προτύπων κατά την άσκηση του ελεγκτικού έργου. Ακολουθώντας τα διεθνή πρότυπα των Ανώτατων Οργάνων Ελέγχου (International Standards of Supreme Audit Institutions, I.S.S.A.I.) αλλά και του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών (International Professionals Practices Framework, I.P.P.F.) ο Κανονισμός Ελεγκτικής Λειτουργίας θα συμβάλλει στην:

καθιέρωση κοινής μεθοδολογίας κατά την ελεγκτική διαδικασία,

διασφάλιση ποιοτικών κριτηρίων των διενεργούμενων ελέγχων,

ενίσχυση της ποιότητας, της αντικειμενικότητας και της αξιοπιστίας των εκθέσεων ελέγχου,

βελτίωση των συστάσεων που περιλαμβάνονται στις εκθέσεις,

ενίσχυση της διαφάνειας και της λογοδοσίας,

ενίσχυση της εμπιστοσύνης των πολιτών.

Κώδικας Επαγγελματικής Δεοντολογίας Επιθεωρητών - Ελεγκτών Ε.Α.Δ.

Αντικείμενο της επιφορτισμένης με το εν λόγω έργο ομάδας εργασίας ήταν η σύνταξη Κώδικα Επαγγελματικής Δεοντολογίας Επιθεωρητών-Ελεγκτών, λαμβάνοντας υπόψη κώδικες δεοντολογίας που έχουν εκπονηθεί στην ελληνική δημόσια διοίκηση, αλλά και αντίστοιχους κώδικες διεθνών φορέων (π.χ. Διεθνής Οργανισμός Ανώτατων Οργάνων Ελέγχου - INT.O.S.A.I., Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, «Κώδικας Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Λογιστές» της Διεθνούς Ομοσπονδίας Λογιστών - I.F.AC.)

Με τον Κώδικα Επαγγελματικής Δεοντολογίας Επιθεωρητών - Ελεγκτών Ε.Α.Δ. επιχειρείται:

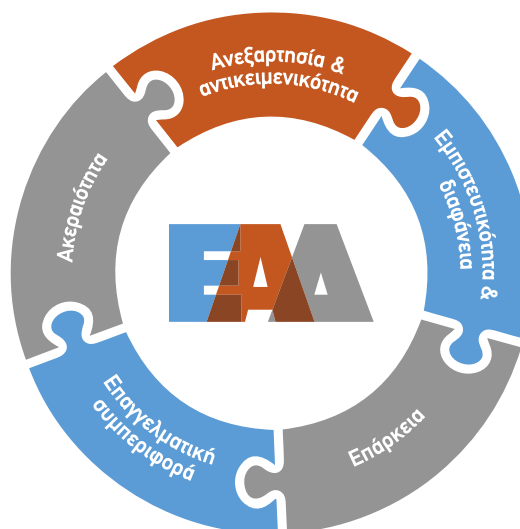
η διαμόρφωση δεοντολογικής νοοτροπίας, διεπόμενης από ηθικές αξίες με απώτατο σκοπό τη βελτίωση της ελεγκτικής λειτουργίας της Αρχής,

η προστασία του δημοσίου συμφέροντος και η τήρηση της αρχής της νομιμότητας,

η εδραίωση της εμπιστοσύνης των πολιτών και η διατήρηση του κύρους του δημοσίου τομέα,

η εξασφάλιση της αντικειμενικότητας και της αμεροληψίας κατά την άσκηση των ελεγκτικών αρμοδιοτήτων,

μέσω της υιοθέτησης των ακόλουθων 5 θεμελιωδών αρχών:

Κανονισμός Διαχείρισης Εισαγγελικών Παραγγελιών

Η σύνταξη Κανονισμού Διαχείρισης Εισαγγελικών Παραγγελιών αποσκοπεί στην εφαρμογή εκ μέρους των Επιθεωρητών - Ελεγκτών ενιαίας μεθοδολογίας διενέργειας των προκαταρκτικών εξετάσεων και των προανακρίσεων. Επίσης, στον εν λόγω Κανονισμό περιλαμβάνονται είκοσι οκτώ (28) υποδείγματα εγγράφων για τον κοινό τρόπο διαχείρισης των εισαγγελικών παραγγελιών.

Ελεγκτικά Πρότυπα Δημοσίου Τομέα

Η κατάρτιση Ελεγκτικών Προτύπων Δημοσίου Τομέα, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα που έχουν υιοθετήσει οι δύο πιο αξιόπιστες ενώσεις εσωτερικών και εξωτερικών ελεγκτών (I.I.A. & INT.O.S.A.I.), θέτει τις βάσεις για την καθιέρωση των αρχών από τις οποίες οφείλει να διέπεται ο έλεγχος, των απαιτήσεων στις οποίες πρέπει να ανταποκρίνονται οι Επιθεωρητές - Ελεγκτές και των κριτηρίων αξιολόγησης της απόδοσής τους. Με τα Ελεγκτικά Πρότυπα διασφαλίζεται η ανεξαρτησία της ελεγκτικής διαδικασίας, καθορίζονται οι προϋποθέσεις αποτελεσματικότητας του ελέγχου και ορίζονται τα ποιοτικά κριτήρια αξιολόγησής του που συνδέονται με:

τον σκοπό	τη δικαιοδοσία
την ανεξαρτησία	την αντικειμενικότητα
την εφαρμογή των κανόνων	την επαγγελματική επάρκεια

2.3. Στελέχωση της Αρχής και Τυποποίηση Διοικητικών Διαδικασιών

Με γνώμονα την απρόσκοπτη ολοκλήρωση των εν εξελίξει κατά την ίδρυση της Ε.Α.Δ. ελέγχων, τη βέλτιστη αξιοποίηση του έμπειρου ανθρώπινου δυναμικού και την αποφυγή ενδεχόμενης αδράνειας κατά τη μεταβατική περίοδο μέχρι την πλήρη ανάπτυξη των λειτουργιών της Αρχής, μεταφέρθηκε σε αυτή με τον ιδρυτικό της νόμο το σύνολο των Επιθεωρητών - Ελεγκτών και του διοικητικού προσωπικού των καταργηθέντων φορέων.

Περαιτέρω, η προσέλκυση και νέων εξειδικευμένων στελεχών αποτελεί προϋπόθεση για: **α)** την ανάπτυξη των νέων πυλώνων της στρατηγικής της Ε.Α.Δ., **β)** την αξιοποίηση των διαθέσιμων χρηματοδοτικών εργαλείων για την υλοποίηση έργων, **γ)** την κάλυψη των αυξημένων αναγκών διοικητικής - οικονομικής υποστήριξης του φορέα και **δ)** τη μείωση του χρόνου απόκρισης και διεκπεραίωσης των υποθέσεων.

Με βάση τα παραπάνω, η άμεση στελέχωση της Γεν. Δ/σης Οικονομικών και Διοικητικών Υπηρεσιών και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, της Γεν. Δ/σης Ακεραιότητας και Λογοδοσίας και της Δ/σης Στρατηγικού Σχεδιασμού και Συμπεριφορικών Αναλύσεων αποτέλεσε προτεραιότητα της Ε.Α.Δ. Για τον σκοπό αυτό, δημοσιεύτηκαν επτά (7) προκηρύξεις για την κάλυψη των οργανικών κενών στις εν λόγω Διευθύνσεις και η διαδικασία επιλογής ολοκληρώθηκε κατά το μεγαλύτερο μέρος εντός του 2019.

Ιδιαίτερη σημασία αποδίδεται στη συνεχή εκπαίδευση και επιμόρφωση των στελεχών της Αρχής (Επιθεωρητών - Ελεγκτών και διοικητικού προσωπικού) με στόχο τη συνεχή ανάπτυξη και βελτίωση των ικανοτήτων τους για την αποτελεσματική άσκηση των καθηκόντων τους. Σε αυτό το πλαίσιο, η αρμόδια για θέματα εκπαίδευσης Μονάδα της Ε.Α.Δ., προκειμένου να ανιχνεύσει τις εκπαιδευτικές ανάγκες των στελεχών της Υπηρεσίας, σχεδίασε ερωτηματολόγιο ατομικής συμπλήρωσης σε ηλεκτρονική μορφή, το οποίο διαμοίρασε στο προσωπικό της Αρχής. Με την ανάλυση των στοιχείων που συγκεντρώθηκαν, γίνεται ο σχεδιασμός για την υλοποίηση εξειδικευμένων επιμορφωτικών δράσεων (ημερίδες, σεμινάρια, επιμορφωτικά προγράμματα). Στο πλαίσιο αυτό, εντός του 2019, δρομολογήθηκε η διεξαγωγή του πρώτου εσωτερικού σεμιναρίου με θέμα: «Η σημασία των Διεθνών Προτύπων για τον Εσωτερικό Έλεγχο». Επίσης, σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Επιμόρφωσης (ΙΝ.ΕΠ.) του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης & Αυτοδιοίκησης (Ε.Κ.Δ.Δ.Α.), αλλά και με ιδιωτικούς φορείς και επαγγελματικές ενώσεις, η Ε.Α.Δ. προχωρά στον σχεδιασμό στοχευμένων προγραμμάτων εκπαίδευσης σε θεματικές όπως: «Πρόληψη και καταστολή απάτης, τεχνολογίες δικανικής ανάλυσης δεδομένων (Forensic Data Analytics)», «Έλεγχος Συστημάτων Πληροφορικής (IT Audit)», «Διαχείριση κινδύνων», «Έλεγχος συμμόρφωσης με τον Κανονισμό Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων (G.D.P.R. Audit & Cybersecurity)», «Σχεδιασμός Οριζόντιου Ελέγχου Βάσει Ανάλυσης Κινδύνων σε αθλητικούς φορείς» κ.ά.

Η κατάργηση των προϋφιστάμενων διοικητικά ετερόκλητων ελεγκτικών φορέων και η δημιουργία ενός νέου οργανωτικού σχήματος κατέδειξε την ανάγκη σχεδιασμού και τυποποίησης ενιαίων διοικητικών διαδικασιών.

Για παράδειγμα, δημιουργήθηκαν υποδείγματα ηλεκτρονικών εγγράφων επικοινωνίας, πρότυπα παρουσιάσεων για την εκπροσώπηση της Αρχής και αποτυπώθηκε η ροή της διαδικασίας με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα, αναφορικά με τη μετακίνηση υπαλλήλων για υπηρεσιακούς λόγους, όπως και υποδείγματα εγγράφων για τη διαδικασία χορήγησης πάσης φύσεως αδειών κ.ά.

Με στόχο την έγκαιρη και οικονομικότερη για την Αρχή προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών, τυποποιήθηκε σε μορφή πινάκων η συστηματική καταγραφή των αναγκών όλων των Μονάδων της Αρχής, καθώς και η παρακολούθηση της κίνησης των αναλώσιμων υλικών.

Τέλος, στο πλαίσιο συγκέντρωσης των Υπηρεσιών και μείωσης της λειτουργικής δαπάνης με εξοικονόμηση πόρων, με πρωτοβουλία της Διοίκησης της Ε.Α.Δ., το προσωπικό δύο εκ των πέντε Ελεγκτικών Σωμάτων που καταργήθηκαν με την ίδρυση της Αρχής, το τ. Σ.Ε.Δ.Ε. και το τ. Σ.Ε.Ε.ΜΕ., μεταστεγάστηκε στο κτήριο του τ. Γ.Ε.Δ.Δ. στην οδό Λένορμαν. Με τον τρόπο αυτό εξοικονομήθηκαν πάνω από 100.000 ευρώ ετησίως, ενώ επετεύχθη και η λειτουργική ενσωμάτωση των Επιθεωρητών-Ελεγκτών που υπηρετούσαν στους εν λόγω φορείς.

Η μετακίνηση αυτή, σε συνδυασμό με την άμεση καταγραφή των αναγκών για θέσεις εργασίας με τη δημιουργία κατόψεων για τους διαθέσιμους χώρους γραφείων και την άμεση αγορά επίπλων, επέτρεψε σε πολύ σύντομο διάστημα την επίλυση σοβαρών δυσλειτουργιών των φορέων, οι αρμοδιότητες των οποίων ασκούνται πλέον από την Ε.Α.Δ., όπως ήταν ενδεικτικά ο διαμοιρασμός του ίδιου επίπλου γραφείου μεταξύ δύο Επιθεωρητών - Ελεγκτών.

2.4. Ψηφιακός Μετασχηματισμός

Η αξιοποίηση σύγχρονων Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών αποτελεί σημαντική συνιστώσα της οργανωσιακής αλλαγής που βρίσκεται σε εξέλιξη στην Ε.Α.Δ. Στο πλαίσιο αυτό, η Δ/ση Στρατηγικού Σχεδιασμού & Συμπεριφορικών Αναλύσεων, σε συνεργασία με την αρμόδια Μονάδα Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης της Αρχής εκπόνησε ένα ολοκληρωμένο σχέδιο, υλοποιώντας σειρά δράσεων στις παρακάτω θεματικές:

Ενιαίο Ηλεκτρονικό Πρωτόκολλο (e-Protocol)

Τα πρωτόκολλα των καταργηθέντων φορέων συγχωνεύθηκαν σε ένα ενιαίο σύστημα ηλεκτρονικού πρωτοκόλλου. Με αυτόν τον τρόπο, η διαδικασία της πρωτοκόλλησης των εγγράφων βελτιώθηκε σημαντικά με την αυτοματοποιημένη απόδοση του αριθμού πρωτοκόλλου στα έγγραφα χωρίς την παρέμβαση του αρμόδιου υπαλλήλου και διασφαλίστηκε η

προστασία των στοιχείων πρωτοκόλλου από τυχόν αλλοιώσεις. Αξίζει να σημειωθεί ότι τέσσερις από τους καταργηθέντες φορείς χρησιμοποιούσαν χειρόγραφα βιβλία πρωτοκόλλου μολοντί λειτουργούσαν για διάστημα 20 - 34 ετών.

Αξιοποίηση Υποδομών Δικτύου ΣΥΖΕΥΞΙΣ

Η αρμόδια Μονάδα Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης της Ε.Α.Δ., προκειμένου να αντιμετωπίσει μια σειρά από προβλήματα στις παρεχόμενες τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες στα κτήρια όπου στεγάζονται οι Υπηρεσίες του Οργανισμού, αξιοποίησε την υποδομή και τα εργαλεία του δικτύου ΣΥΖΕΥΞΙΣ, εξασφαλίζοντας τις αναγκαίες αναβαθμίσεις σε θέματα δικτύωσης και μεταφοράς δεδομένων. Επιπλέον, έχει δρομολογηθεί η ένταξη των κτηρίων της Αρχής στο δίκτυο ΣΥΖΕΥΞΙΣ II.

Διαδικτυακός Τύπος Ε.Α.Δ.

Κατά την ίδρυση της Ε.Α.Δ., μόνο τρεις εκ των φορέων που καταργήθηκαν διέθεταν δικό τους ιστότοπο παλαιάς τεχνολογίας και με περιορισμένες λειτουργίες (τ. Γ.Ε.Δ.Δ., τ. Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. και τ. Γ.Ε.Γ.ΚΑ.Δ.). Προκειμένου να αποκτήσει η νέα ανεξάρτητη Αρχή μια ενιαία διαδικτυακή πύλη, στελέχη της Μονάδας Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης ανέπτυξαν σε σύντομο χρονικό διάστημα τον ιστότοπο της Ε.Α.Δ. (www.aead.gr) αποκλειστικά με ίδια μέσα, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις σχεδιαστικές απαιτήσεις ασφαλείας, προσβασιμότητας και προστασίας των προσωπικών δεδομένων, ώστε να αποτελέσει μια πύλη ηλεκτρονικής επικοινωνίας και ενημέρωσης των πολιτών. Ωστόσο, και με δεδομένη τη μεγάλη σημασία που έχει η επικοινωνία και η αλληλεπίδραση με τους πολίτες στην προώθηση δράσεων καταπολέμησης της διαφθοράς και προαγωγής των αρχών της διαφάνειας και της λογοδοσίας, η αρμόδια Μονάδα Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης της Ε.Α.Δ. ήδη δρομολογεί την αναβάθμιση της υποδομής, την προσθήκη νέων υπηρεσιών και εφαρμογών, τη βελτίωση της λειτουργικότητας και τον εμπλουτισμό του περιεχομένου του διαδικτυακού τύπου στα πρότυπα αντίστοιχων φορέων άλλων κρατών που θεωρούνται σημεία αναφοράς και διεθνείς καλές πρακτικές στο πεδίο της καταπολέμησης της διαφθοράς.

Προμήθεια ηλεκτρονικών υπολογιστών

Προκειμένου να προχωρήσει με ταχείς ρυθμούς η διαδικασία ψηφιακού μετασχηματισμού του νεοσύστατου Οργανισμού, δρομολογήθηκε άμεσα η διαδικασία προμήθειας σύγχρονου εξοπλισμού πληροφορικής και ηλεκτρονικών υπολογιστών, προκειμένου να καλυφθούν οι μεγάλες ανάγκες της Αρχής και του στελεχιακού της δυναμικού. Αξίζει να σημειωθεί ότι σε ορισμένους από τους έξι (6) καταργηθέντες φορείς δεν υπήρχαν διαθέσιμοι προσωπικοί υπολογιστές για το σύνολο του προσωπικού, ενώ σε πολλές περιπτώσεις δεν είχαν δοθεί στο προσωπικό υπηρεσιακές διευθύνσεις ηλεκτρονικής αλληλογραφίας, καθώς και πρόσβαση σε βάσεις νομικής πληροφορίας.

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΤΟΥΣ 2019 3

3.1. Ελεγκτικό Έργο

3.1.1. Γενικά Στοιχεία

Η Ε.Α.Δ. ασκεί, σύμφωνα με τον ιδρυτικό της νόμο, την ελεγκτική της αρμοδιότητα σε όλη την επικράτεια, στο σύνολο των φορέων και Υπηρεσιών της Γενικής Κυβέρνησης, περιλαμβανομένων των Ν.Π.Δ.Δ., των Ο.Τ.Α. Α' και Β' βαθμού, των επιχειρήσεων τους και των εποπτευόμενων από αυτούς Ν.Π.Δ.Δ. και Ν.Π.Ι.Δ., των κρατικών νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου και των δημοσίων επιχειρήσεων ή επιχειρήσεων τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο, με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος, ακόμα και στην περίπτωση που οι επιχειρήσεις αυτές εξαιρούνται ρητά από τους κανόνες περί δημοσίου τομέα. Η αρμοδιότητα της Ε.Α.Δ. επεκτείνεται και στους ιδιωτικούς φορείς που συνάπτουν οποιουδήποτε είδους σύμβαση ή συναλλάσσονται με οποιονδήποτε τρόπο με φορείς του δημοσίου τομέα ή χρηματοδοτούνται από δημόσιους πόρους. Επίσης, στην αρμοδιότητα της Αρχής εμπίπτουν ιδιωτικοί φορείς οι οποίοι ασκούν οποιαδήποτε οικονομική δραστηριότητα που ρυθμίζεται με οποιονδήποτε τρόπο από το κράτος και αφορά στην παροχή υπηρεσιών ή αγαθών προς τους πολίτες ή τις επιχειρήσεις, ή δραστηριοποιούνται σε τομείς που αφορούν στο δημόσιο συμφέρον.

Πεδίο Ελέγχου Ε.Α.Δ.

Όλες οι εκκρεμείς υποθέσεις των καταργηθέντων φορέων, κατά τον χρόνο έναρξης λειτουργίας της Αρχής, σύμφωνα με τις μεταβατικές διατάξεις του ν.4622/2019, σε οποιοδήποτε στάδιο (επιθεωρήσεις και κάθε είδους έρευνες, ελεγκτικές, προανακριτικές και πειθαρχικές διαδικασίες), συνεχίστηκαν και εκτελέστηκαν απρόσκοπτα από τα Όργανα στα οποία αυτές είχαν ανατεθεί, κατά τις οικείες διατάξεις οι οποίες διείπαν τους καταργηθέντες φορείς.

Σεπτέμβριος - Δεκέμβριος 2019

Έκδοση 135 νέων εντολών ελέγχου

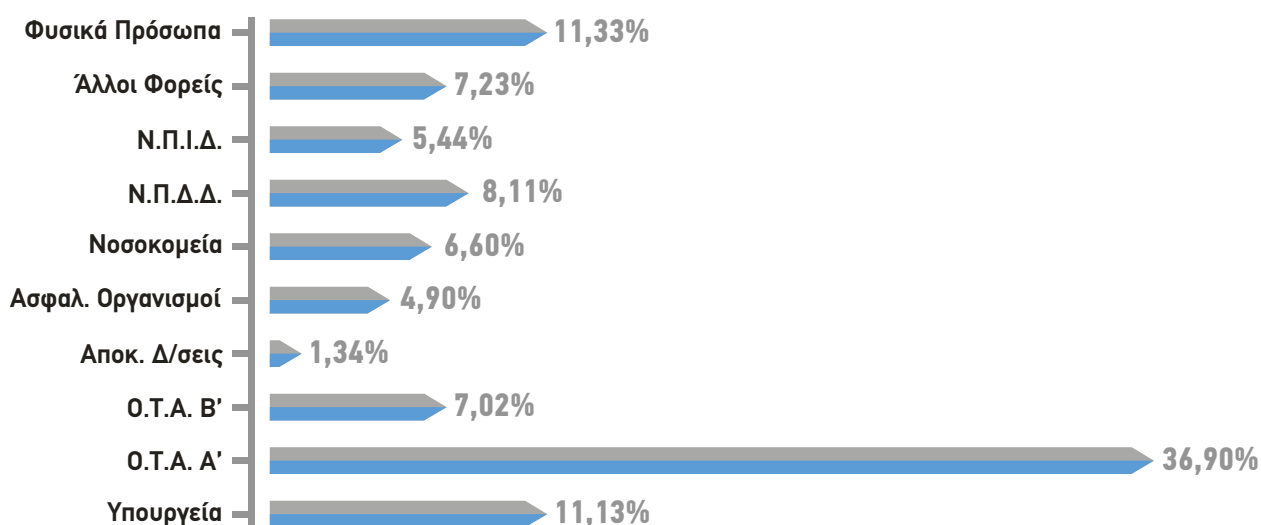
Ολοκλήρωση 160 ελέγχων, η διενέργεια των οποίων είχε ξεκινήσει πριν τη σύσταση της Αρχής

Ιανουάριος - Δεκέμβριος 2019

Κατά το έτος **2019** υποβλήθηκαν **συνολικά 3.940** καταγγελίες πολιτών

Το μεγαλύτερο ποσοστό των καταγγελιών (36,90%) αφορά σε Ο.Τ.Α. Α' βαθμού (Δήμοι), γεγονός που αποδίδεται, αφενός στο πλήθος των Δήμων (332), αφετέρου δε στο μεγάλο εύρος των αρμοδιοτήτων τους και στην εγγύτητά τους με τους πολίτες. Ένα μικρό ποσοστό καταγγελιών (5,44%) αφορά σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου στη διοίκηση των οποίων συμμετέχει το Δημόσιο, αλλά και σε ιδιωτικούς φορείς που εμπíπτουν στην ελεγκτική αρμοδιότητα της Ε.Α.Δ.

Διάγραμμα 2: Κατανομή των Καταγγελιών ανά Φορέα Αναφοράς τους

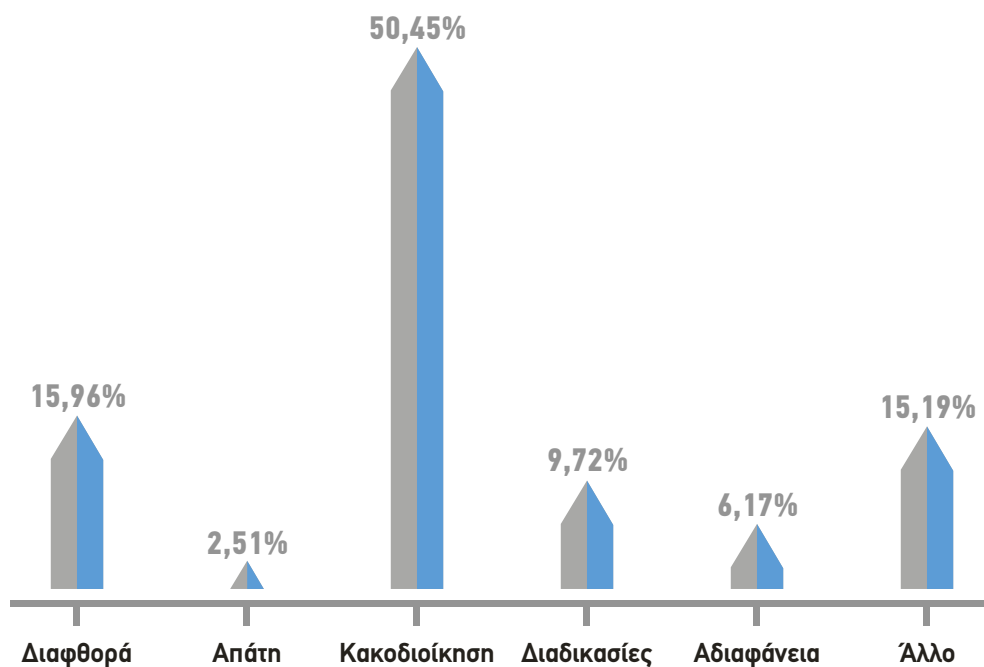

Πηγή: δεδομένα παραγόμενα και τηρούμενα στην Ε.Α.Δ.

Το συντριπτικά μεγαλύτερο ποσοστό των καταγγελιών υποβάλλεται στις Υπηρεσίες της Ε.Α.Δ. μέσω ταχυδρομείου και μόλις το 13% των καταγγελιών υποβάλλεται με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail). Δεδομένου ότι πρόθεση της Ε.Α.Δ. είναι η ενθάρρυνση και διευκόλυνση των πολιτών, ώστε να απευθύνονται σε αυτή μέσω ψηφιακών εργαλείων, εντός του 2019 αναλήφθηκαν ενέργειες για τη δημιουργία πλατφόρμας ηλεκτρονικής υποβολής των καταγγελιών (<https://aead.gr/complaints/>).

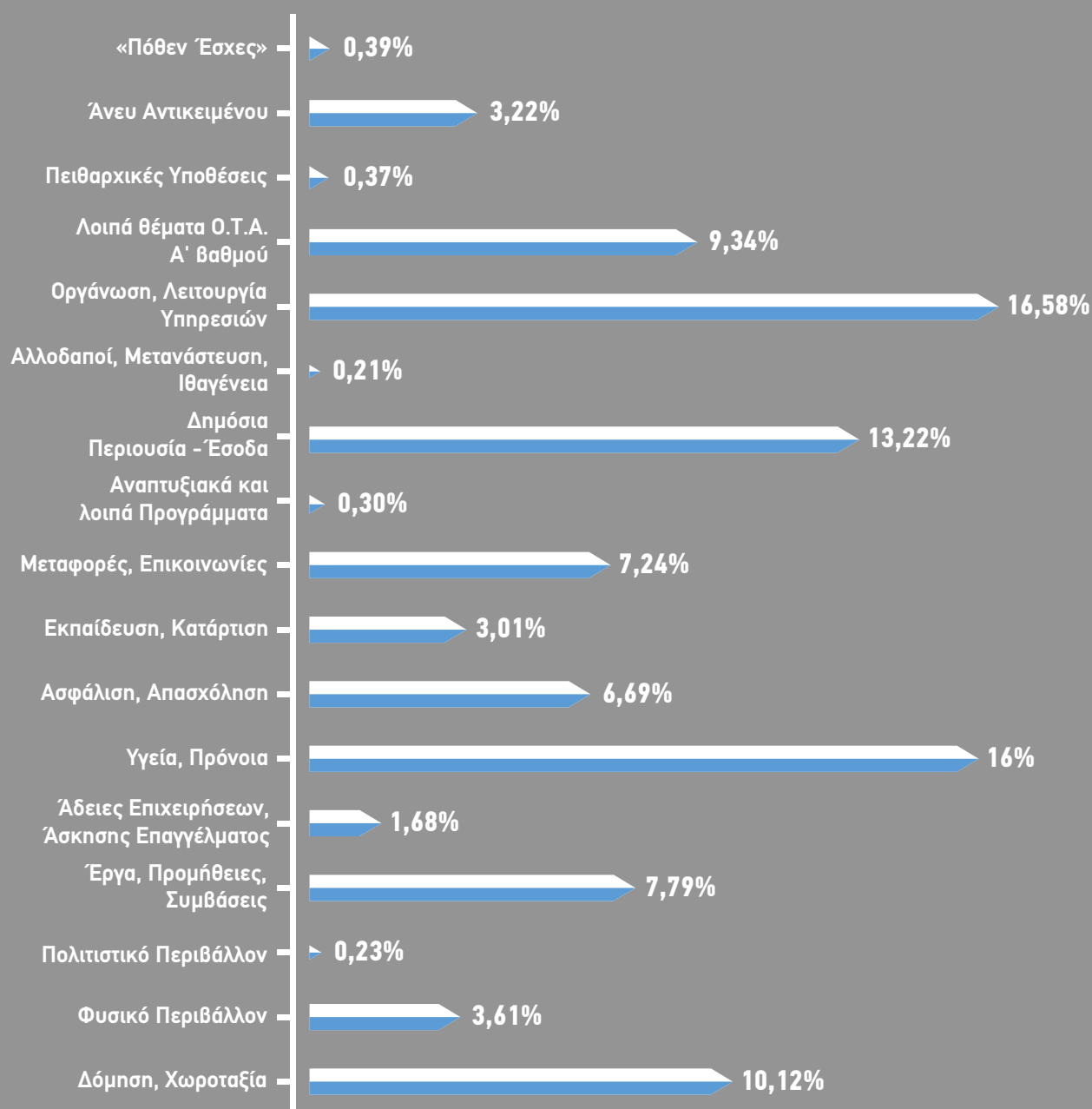
Οι πολίτες απευθύνονται στην Ε.Α.Δ. για να καταγγείλουν περιπτώσεις που - κατά τη γνώμη τους - χρήζουν διερεύνησης και ελέγχου. Από την ανάλυση των σχετικών στοιχείων προκύπτει ότι η πλειονότητα των καταγγελιών αφορά σε ποσοστό 50,45%, περιπτώσεις κακοδιοίκησης, ενώ έπονται με ποσοστό 15,96% οι περιπτώσεις στις οποίες καταγγέλλεται διαφθορά. Το 9,72% αφορά στην κακή εφαρμογή ή/και στην πολυπλοκότητα των σχετικών διαδικασιών, το 6,17% σε περιπτώσεις αδιαφάνειας και το 2,51% σε περιστατικά απάτης, ενώ ποσοστό 15,19% των καταγγελιών αφορά σε λοιπά θέματα (π.χ. οργανωτικά προβλήματα, κακή εξυπηρέτηση πολιτών, χαμηλή αποδοτικότητα κ.ά.), όπως φαίνεται στο διάγραμμα που ακολουθεί:

Διάγραμμα 3: Κατανομή των Καταγγελιών ανά Παρατυπίες / Δυσλειτουργίες

Πηγή: δεδομένα παραγόμενα και τηρούμενα στην Ε.Α.Δ.

Διάγραμμα 4: Κατανομή των Καταγγελιών ανά Θεματικό Αντικείμενο

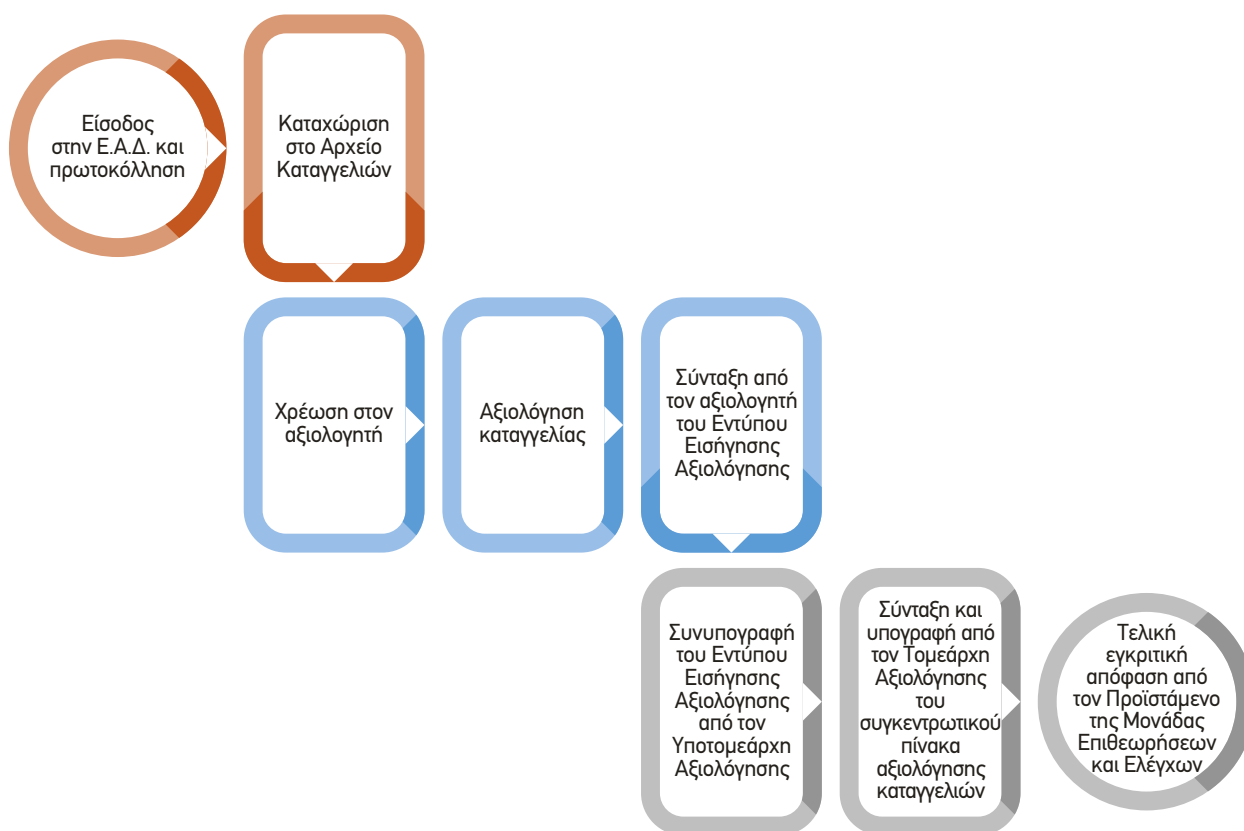
Πηγή: δεδομένα παραγόμενα και τηρούμενα στην Ε.Α.Δ.

Η θεματική ενότητα που συγκεντρώνει το μεγαλύτερο ποσοστό καταγγελιών είναι αυτή που αφορά στην οργάνωση και λειτουργία των Υπηρεσιών (16,58%) και ακολουθεί η κατηγορία καταγγελιών για υποθέσεις και υπηρεσίες του τομέα Υγείας και Πρόνοιας (16%). Όπως αποτυπώνεται και στο ανωτέρω διάγραμμα, μεγάλο ποσοστό καταγγελιών αφορά στη δημόσια περιουσία και τη χωροταξία-δόμηση και ακολουθούν οι υπόλοιπες θεματικές που εμπίπτουν στο ελεγκτικό έργο της Ε.Α.Δ., όπως η λειτουργία των Ο.Τ.Α. Α' βαθμού, οι μεταφορές, τα έργα και οι προμήθειες, η ασφάλιση, η εκπαίδευση κ.ά.

Όλες οι καταγγελίες που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Ε.Α.Δ. αξιολογούνται και διερευνώνται από τους Επιθεωρητές - Ελεγκτές στους οποίους χρεώνονται και οι οποίοι, στη συνέχεια, ανάλογα με τα στοιχεία που έχουν συλλέξει, εισηγούνται είτε τον περαιτέρω έλεγχο της υπόθεσης με έκδοση Εντολής Ελέγχου, είτε την ένταξή της στο πλαίσιο του ευρύτερου προγραμματισμού ελέγχων, είτε την αρχειοθέτησή της.

Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι δεν αντιστοιχίζεται ο αριθμός των εισερχομένων καταγγελιών με τον αριθμό των εντολών που εκδίδονται, καθώς μέρος αυτών τίθεται στο αρχείο λόγω αναρμοδιότητας ή αοριστίας, ή επειδή κατόπιν αρχικής διερεύνησης δεν πληρούνται τα κριτήρια (για παράδειγμα επαρκείς ενδείξεις κακοδιοίκησης ή διαφθοράς) για περαιτέρω ενασχόληση της Αρχής με την έκδοση σχετικής Εντολής Ελέγχου.

Διάγραμμα Ροής Διαδικασίας Διαχείρισης - Αξιολόγησης Καταγγελιών

Σε αρκετές περιπτώσεις έχει διαπιστωθεί πως τόσο κατά τον χρόνο της αρχικής διερεύνησης, όσο και κατά τη διάρκεια της διενέργειας του ελέγχου, δηλαδή προ της ολοκλήρωσής του με την έκδοση έκθεσης, οι ελεγχόμενοι φορείς προβαίνουν σε ενέργειες συμμόρφωσης και αποκατάστασης της νομιμότητας, ειδικά σε περιπτώσεις που έχουν διαπιστωθεί καθυστερήσεις ή μη ορθές διοικητικές πρακτικές. Σε αυτήν την περίπτωση, η παρέμβαση της Ε.Α.Δ. λειτουργεί καταλυτικά στην άμεση επίλυση ατομικών υποθέσεων με θετικό αντίκτυπο στους πολίτες.

Πέραν των εντολών ελέγχου οι οποίες εκδίδονται με έναυσμα καταγγελίες, εντολές ελέγχου εκδίδονται και αυτεπάγγελτα, ύστερα από πληροφορίες που μπορεί να περιέλθουν σε γνώση της Αρχής, είτε κατόπιν αιτήματος άλλων Οργάνων (π.χ. Υπουργών ή άλλων Υπηρεσιών) που ζητούν τη διενέργεια ελέγχου ή ακόμα και από δημοσιεύματα του Τύπου για θέματα επικαιρότητας.

Σε κάθε εντολή ελέγχου προσδιορίζεται το αντικείμενο του ελέγχου, η ελεγχόμενη Υπηρεσία, χωρίς να αποκλείεται, ανάλογα με τη φύση της υπόθεσης, ελεγχόμενοι να είναι περισσότεροι του ενός φορείς και σε συγκεκριμένες περιπτώσεις φυσικά πρόσωπα.

Οι 507 εκδοθείσες κατά το 2019 εντολές αφορούν, ως προς την ελεγχόμενη Υπηρεσία, σε:

Υπουργεία

Αποκεντρωμένες Διοικήσεις

Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Νοσοκομεία

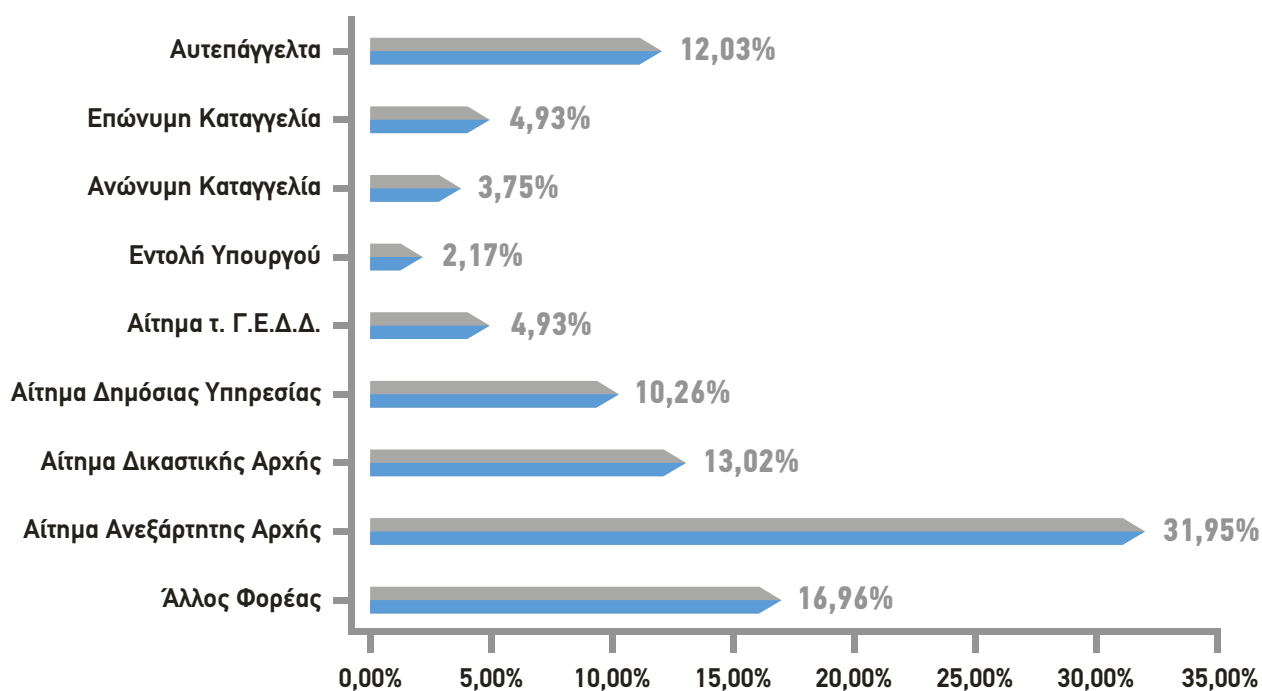
Ασφαλιστικούς Οργανισμούς

Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου

Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου

Φυσικά Πρόσωπα

Διάγραμμα 5: Κατανομή των Εντολών Ελέγχου ανά Έναυσμα

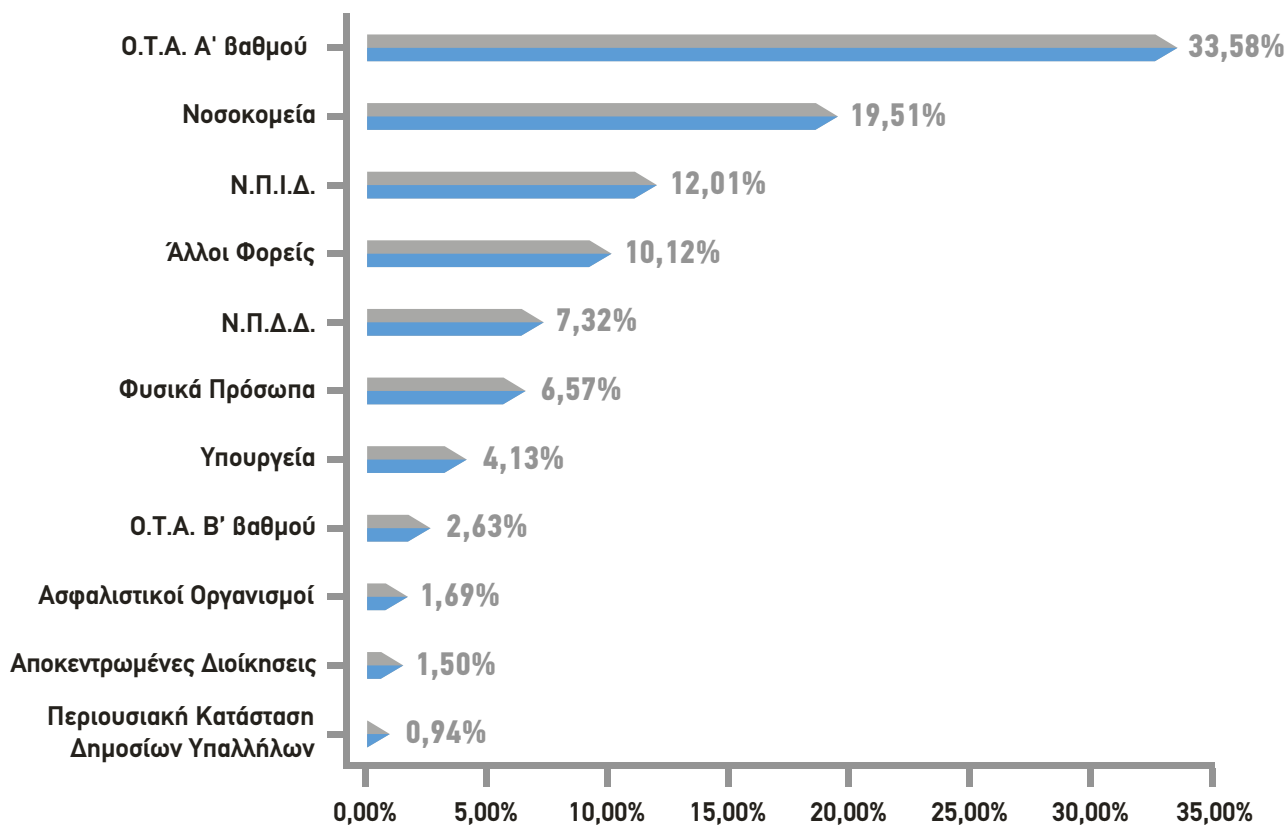

Πηγή: δεδομένα παραγόμενα και τηρούμενα στην Ε.Α.Δ.

Πλέον του 44% των εντολών ελέγχου είχε εκδοθεί έχοντας ως έναυσμα καταγγελίες (επώνυμες και ανώνυμες) και περίπου το 17% των εντολών ελέγχου εκδόθηκε αυτεπάγγελα.

Η πλειονότητα των εντολών αφορά στους Ο.Τ.Α. Α' βαθμού, λόγω του πλήθους τους και του ευρύτατου φάσματος των αρμοδιοτήτων που αυτοί ασκούν, όπως αναφέρθηκε παραπάνω. Επίσης, μεγάλο μέρος των εκδοθεισών εντολών αφορά στον έλεγχο Υπουργείων και Νοσοκομείων (όπως αποτυπώνεται στο επόμενο διάγραμμα), ενώ αρκετές είναι και οι περιπτώσεις ελέγχων σε νομικά και φυσικά πρόσωπα (μονοπρόσωπα διοικητικά Όργανα, υπαλλήλους, ιδιώτες). Σημειώνεται ότι εκδόθηκαν 22 εντολές ελέγχου σε ιδιωτικούς φορείς, όπως αυτοί ορίζονται στο άρθρο 83 παρ. 1 του ν.4622/2019, γεγονός ενδεικτικό της ελεγκτικής δράσης της Ε.Α.Δ. και εκτός των ορίων της δημόσιας διοίκησης, εκεί όπου πρέπει να ασκηθεί έλεγχος για τη διασφάλιση των δημοσίων πόρων, των δημοσίων αγαθών και των δικαιωμάτων των πολιτών.

Διάγραμμα 6: Κατανομή των Εντολών Ελέγχου ανά Ελεγχόμενο Φορέα ή Φυσικό Πρόσωπο

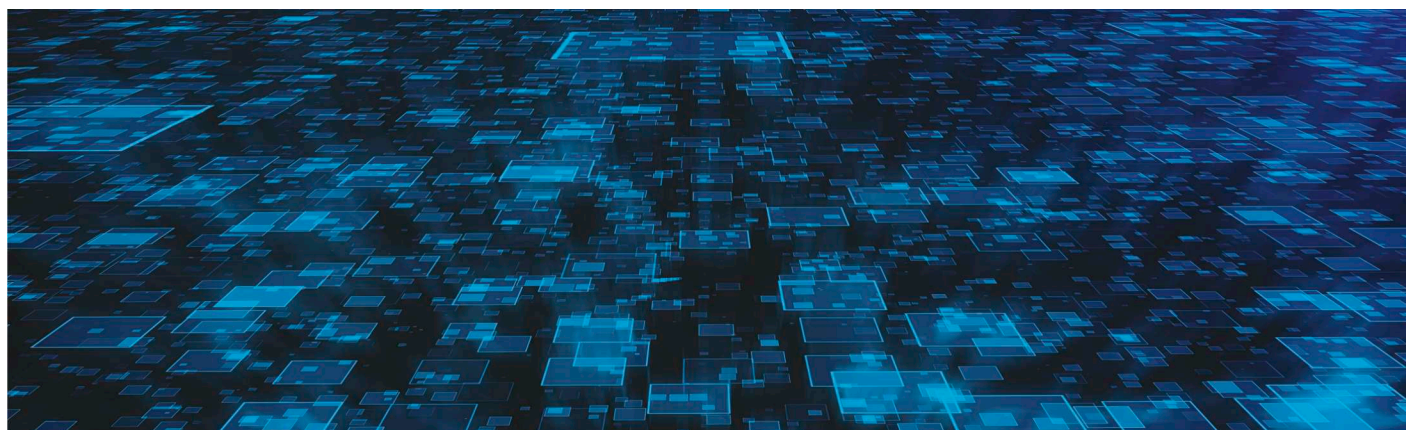

Πηγή: δεδομένα παραγόμενα και τηρούμενα στην Ε.Α.Δ.

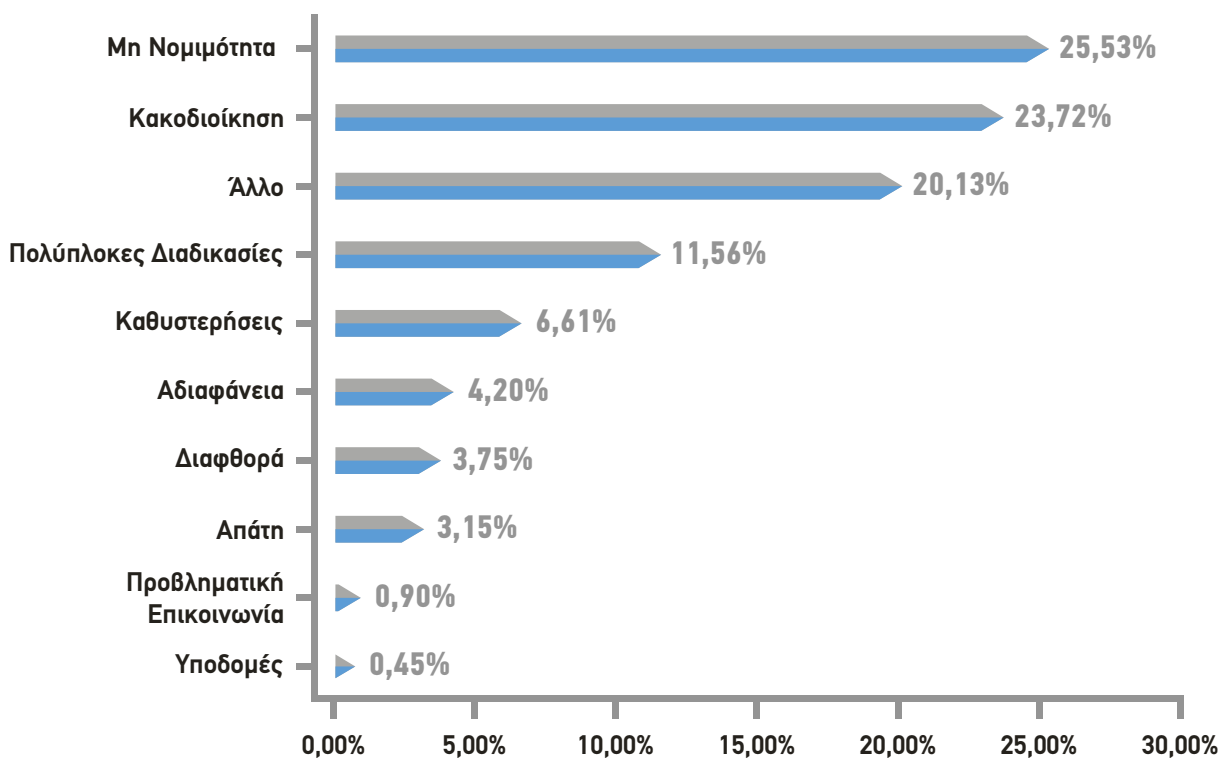
Όπως προαναφέρθηκε στην πρώτη ενότητα, ο ιδρυτικός νόμος της Ε.Α.Δ. εισάγει ένα ενιαίο ολοκληρωμένο πλαίσιο άσκησης των ελεγκτικών της αρμοδιοτήτων. Πρόκειται για ειδικές και εκτεταμένες αρμοδιότητες και εργαλεία ελέγχου δημόσιων και ιδιωτικών φορέων με στόχο την αποτελεσματική διερεύνηση φαινομένων απάτης, διαφθοράς και κακοδιοίκησης. Μια τέτοια καινοτομία αποτελεί, μεταξύ άλλων, η δυνατότητα της Αρχής να επιβάλει πρόστιμο σε περιπτώσεις άρνησης, δυστροπίας ή καθυστέρησης παροχής των αιτούμενων κατά περίπτωση πληροφοριών ή σε περίπτωση παροχής ελλιπών ή ανακριβών πληροφοριών, όταν πρόκειται για ιδιωτικές επιχειρήσεις, ιδιωτικούς φορείς και φυσικά πρόσωπα.

Ένα ακόμη καινοτόμο στοιχείο είναι η ενίσχυση των Επιθεωρητών - Ελεγκτών με αρμοδιότητες ανάλογες των φορολογικών ελεγκτών, που κρίνονται απαραίτητες για τη διερεύνηση δύσκολων και πολύπλοκων υποθέσεων και τη συλλογή των απαραίτητων στοιχείων για την εκπόνηση ολοκληρωμένων και άρτια τεκμηριωμένων εκθέσεων. Επιπλέον, εισάγεται για πρώτη φορά πρόγραμμα επιείκειας και καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις απαλλαγής ή μείωσης των προστίμων που επιβάλλονται σε βάρος ελεγχόμενων φορέων ή φυσικών προσώπων, όταν αυτοί συμβάλλουν στον εντοπισμό και στη διερεύνηση πράξεων που αφορούν σε θέματα ακεραιότητας, διαφάνειας, λογοδοσίας και καταπολέμησης της απάτης και της διαφθοράς.

Όταν ολοκληρωθεί η ελεγκτική διαδικασία και εξαντληθούν οι δυνατότητες διερεύνησης της υπόθεσης, κάθε έλεγχος καταλήγει σε διαπιστώσεις και προτάσεις - συστάσεις. Οι περισσότερες από τις διαπιστώσεις ανάγονται σε περιπτώσεις κακοδιοίκησης, δηλαδή σε προβληματική εφαρμογή της νομοθεσίας και ανορθολογικές διοικητικές πρακτικές που αποβαίνουν σε βάρος των πολιτών, των θεμιτών προσδοκιών και της απόληψης των δικαιωμάτων τους. Μια άλλη κατηγορία διαπιστώσεων συνδέεται με φαινόμενα αδιαφάνειας και καθυστερήσεων. Ιδιαίτερως εμφανή είναι και τα οργανωτικά προβλήματα που αναδεικνύονται κατά τους ελέγχους και οφείλονται είτε σε κακή νομοθέτηση και νομικό πληθωρισμό, είτε σε ανορθολογικές επιλογές στην εφαρμογή των διοικητικών διαδικασιών και τη διοίκηση του ανθρώπινου δυναμικού.

Διάγραμμα 7: Κατανομή των Εκθέσεων Ελέγχου ανά Κατηγορία Διαπιστώσεων

Πηγή: δεδομένα παραγόμενα και τηρούμενα στην Ε.Α.Δ.

Μία από τις προβλέψεις του ιδρυτικού νόμου της Ε.Α.Δ. αφορά στις προτάσεις - συστάσεις που διατυπώνονται στις εκθέσεις ελέγχου, η εφαρμογή των οποίων κατέστη υποχρεωτική. Με την παράγραφο 5 του άρθρου 100 του ν.4622/2019 προβλέπεται ότι οι ελεγχόμενοι φορείς οφείλουν, εντός διμήνου από τη γνωστοποίηση σε αυτούς της έκθεσης, να ενημερώνουν την Αρχή για τις ενέργειες στις οποίες προέβησαν για την υλοποίηση των προτάσεων - συστάσεων που έχουν διατυπωθεί. Η απουσία αποτελεσματικού μηχανισμού παρακολούθησης της υλοποίησης των προτάσεων αυτών μέχρι τη σύσταση της Αρχής, συχνά ακύρωνε στην πράξη την προστιθέμενη αξία των εκθέσεων ελέγχου και συνεπώς του ίδιου του ελέγχου. Σημειώνεται, επίσης, ότι σε περίπτωση διαπίστωσης πειθαρχικών παραπτωμάτων, ύστερα από διενέργεια επιθεώρησης ή ελέγχου, τα αρμόδια πειθαρχικά Όργανα δεσμεύονται σχετικά να ασκήσουν τις αρμοδιότητές τους.

3.1.2. Σημαντικοί Έλεγχοι της Ε.Α.Δ.

3.1.2.1. Έλεγχος Δημοσιονομικών Διορθώσεων

Στην Ε.Α.Δ. αποστέλλονται όλες οι αποφάσεις δημοσιονομικών διορθώσεων από τους κατά τόπο και καθ' ύλη αρμόδιους φορείς βάσει του άρθρου 3 της αρ. 907/052/03 (Φ.Ε.Κ. 878/Β'/02.07.2003) Κ.Υ.Α. Οι αποφάσεις αυτές επιβάλλονται σε φορείς (ιδιωτικές επιχειρήσεις και Υπηρεσίες του δημοσίου τομέα) που είχαν υπάρξει δικαιούχοι χρηματοδοτήσεων - επιχορηγήσεων συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων.

Η Ε.Α.Δ., μετά την αποστολή των σχετικών αποφάσεων, ζητά να ενημερωθεί από τις αρμόδιες Υπηρεσίες (Γ.Γ. Δημοσίων Επενδύσεων & Ε.Σ.Π.Α., Γ.Γ. Αγροτικής Πολιτικής & Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων, Ε.Υ.Ε. Π.Α.Α., Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, Ο.Α.Ε.Δ. κ.λπ.) αν παρακολουθείται η τήρηση του κανονισμού υλοποίησης των προγραμμάτων που αναφέρει ότι: «σε περίπτωση που από την ημερομηνία έγκρισης του προγράμματος μέχρι και τη συμπλήρωση πενταετίας από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης τελικής πιστοποίησης του προγράμματος διαπιστωθεί παύση για οποιονδήποτε λόγο της παραγωγικής διαδικασίας της επιχείρησης και έχει αυτή επιχορηγηθεί, η εγκριτική απόφαση θεωρείται αυτοδικαίως ως ουδέποτε εκδοθείσα και η καταβληθείσα επιχορήγηση καθίσταται αμέσως απαιτητή στο σύνολό της».

Ο υπόχρεος φορέας υποχρεούται να επιστρέψει, εντός της προβλεπόμενης ημερομηνίας, το προς ανάκτηση ποσό σε οποιαδήποτε Δ.Ο.Υ. στα έσοδα του Κρατικού Προϋπολογισμού και συγκεκριμένα στον Κ.Α.Ε. 3943.

Σε διαφορετική περίπτωση, η Ε.Α.Δ. ζητεί ενημέρωση από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. για το αν:

προχώρησε στη βεβαίωση του προς ανάκτηση ποσού,

εισπράχθηκε μέρος ή σύνολο του ποσού,

η εν λόγω επιχείρηση έχει υποβάλει από την έναρξη λειτουργίας της όλες τις προβλεπόμενες από τις κείμενες διατάξεις δηλώσεις (φορολογίας εισοδήματος, Φ.Π.Α., Συγκεντρωτικές τιμολογίων κ.λπ.),

η επιχείρηση που είναι ο φορέας της προς ανάκτηση επιχορήγησης έχει ζητήσει και έχει λάβει επιστροφή Φ.Π.Α. ή και απαλλαγή Φ.Π.Α. (βάσει της ΠΟΛ 2869/1987, αγορά επενδυτικών αγαθών) και

έχει διενεργηθεί στην επιχείρηση τακτικός έλεγχος για όλα τα έτη.

Έχει διαπιστωθεί ότι ζημία του Δημοσίου μπορούν να προκαλέσουν:

η καθυστέρηση σύνταξης χρηματικού καταλόγου και αποστολής αυτού στην αρμόδια Δ.Ο.Υ.,

η καθυστέρηση βεβαίωσης οφειλών από τις αρμόδιες Δ.Ο.Υ.,

το γεγονός ότι επιχειρήσεις που έχουν πάρει επιχορήγηση με πλαστά ή εικονικά τιμολόγια ή με υπερτιμολογημένα στοιχεία, τα οποία ενίοτε υποβάλλουν και στη Δ.Ο.Υ., καταφέρνουν να πάρουν και επιστροφή Φ.Π.Α.

Η Ε.Α.Δ., για όλες τις παραπάνω περιπτώσεις, έχει ζητήσει και παρακολουθεί τη διενέργεια πολυεπίπεδων ελέγχων, τα αποτελέσματα των οποίων έχουν επιφέρει σημαντικά έσοδα στο Δημόσιο. Υπολογίζεται ότι οι βεβαιώσεις οφειλών για την κατηγορία των δημοσιονομικών διορθώσεων ανέρχονται σε περίπου 10.099.430,18 ευρώ.

3.1.2.2. Έλεγχος Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων ως προς τις Φορολογικές τους Υποχρεώσεις

Η Ε.Α.Δ. συνεχίζει να παρακολουθεί τα αποτελέσματα των ελέγχων που είχε ζητήσει να διενεργήσουν όλες οι Δ.Ο.Υ. της επικράτειας για τις Μ.Κ.Ο. αρμοδιότητάς τους, (δηλαδή αν αυτές έχουν υποβάλει όλες τις προβλεπόμενες από τις κείμενες διατάξεις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος, Φ.Π.Α. και λοιπών φορολογιών).

Ενδεικτικά αναφέρονται αποτελέσματα περιπτώσεων τακτικού φορολογικού ελέγχου Μ.Κ.Ο., που διενεργήθηκαν ύστερα από εντολή της Ε.Α.Δ. και για τις οποίες έχουν βεβαιωθεί ποσά οφειλών που ξεπερνούν τα 3.655.463,68 ευρώ.

Η Ε.Α.Δ. παρακολουθεί αν βεβαιώθηκαν οι καταλογισμοί των φόρων, προστίμων και προσαυξήσεων καθώς και αν εισπράχθηκε μέρος ή το σύνολο των ποσών επισημαίνοντας την υποχρέωση για λήψη μέτρων σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων.

3.1.2.3. Διερεύνηση Υποθέσεων Φοροδιαφυγής

Η Ε.Α.Δ., είτε λαμβάνοντας υπόψη καταγγελίες, εκθέσεις ελέγχου, πορίσματα και ενημερώσεις άλλων Υπηρεσιών και Σωμάτων, είτε αυτεπάγγελτα, ζητά από τις αρμόδιες Δ.Ο.Υ. να εξετάσουν περιπτώσεις επιχειρήσεων οι οποίες ή δεν έχουν υποβάλει τις προβλεπόμενες δηλώσεις ή έχει καταγγελθεί σε βάρος τους φοροδιαφυγή, προκειμένου στη συνέχεια να εκδοθούν εντολές διενέργειας τακτικών ελέγχων.

Η Ε.Α.Δ. παρακολουθεί την ολοκλήρωση των ελέγχων αυτών, τη βεβαίωση των καταλογισθέντων ποσών και προστίμων, καθώς και την είσπραξη των ποσών.

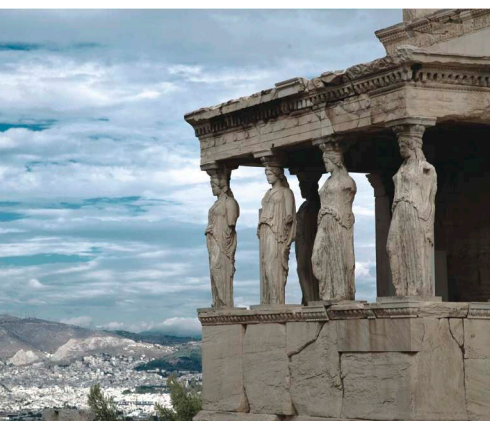
Για το 2019, από τα στοιχεία που έχουν περιέλθει σε γνώση της Ε.Α.Δ., οι οφειλές που προέκυψαν μετά από ελέγχους ξεπερνούν τα 66.396.767,86 ευρώ.

Έλεγχοι σε δημόσια νοσοκομεία καταδεικνύουν σημαντικές απώλειες εσόδων.

3.1.2.4. Έλεγχος στην Αξιοποίηση Δημοσίων Εγκαταστάσεων & Εκμεταλλεύσεων

Από ελέγχους σε δύο δημόσια νοσοκομεία, για την παραχώρηση εκμετάλλευσης χώρων λειτουργίας των κυλικείων, διαπιστώθηκαν παραβάσεις της νομοθεσίας και διοικητικές πλημμέλειες στους διαγωνισμούς και στη διαχείριση των σχετικών συμβάσεων. Οι ως άνω παθογένειες επιφέρουν δυσμενείς οικονομικές συνέπειες για το δημόσιο συμφέρον και στις συγκεκριμένες περιπτώσεις εκτιμάται μία απώλεια εν δυνάμει εσόδων ύψους πάνω από 1.500.000 ευρώ.

Η Ε.Α.Δ. ελέγχει την αξιοποίηση των αρχαιολογικών χώρων.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα οριζόντιου ελέγχου, από τα 76 αναψυκτήρια εστιατόρια σε αρχαιολογικούς χώρους που τελούν υπό τη διαχείριση του Ταμείου Αρχαιολογικών Χώρων και Απαλλοτριώσεων, μόνο 22 λειτουργούν, με αποτέλεσμα την απώλεια εσόδων.

Οι έλεγχοι σε Υπηρεσίες που διαχειρίζονται λιμένες είναι κρίσιμοι και από οικονομική άποψη.

Από έλεγχο σε Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο και σε Οργανισμό Λιμένος, διαπιστώθηκαν σοβαρές απώλειες δημοσίων εσόδων αλλά και περιβαλλοντικές και πολεοδομικές παραβάσεις. Μόνο σε έναν Οργανισμό Λιμένος, η ζημία για επτά έτη ανέρχεται σε ποσό άνω των 205.000 ευρώ.

3.1.2.5. Πρόσοδοι Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Η Ε.Α.Δ., στο πλαίσιο της διενέργειας αυτεπάγγελτων ελέγχων και λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία της αποτελεσματικής λειτουργίας των Δήμων και των Περιφερειών για την καθημερινότητα των πολιτών, έχει διενεργήσει και έχει σε εξέλιξη σχετικούς οριζόντιους ελέγχους:

- α)** Σε Δήμους της περιοχής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής, με αντικείμενο την εξέταση τήρησης της νομιμότητας στη διαχείριση των εκμισθώσεων δημοτικών ακινήτων σε τρίτους
- β)** Σε Δήμους της περιοχής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης, με αντικείμενο την υποβολή των οικονομικών καταστάσεων των Δήμων για τη χρήση 2017. Οι εν λόγω έλεγχοι ολοκληρώθηκαν εντός του 2019.

Οι έλεγχοι αυτοί δεν αποσκοπούν μόνο στη διασφάλιση των δημοσίων εσόδων, αλλά και στη βελτίωση των συστημάτων λήψης αποφάσεων και διακυβέρνησης, στην αποφυγή κακοδιαχείρισης και εμφάνισης ελλειμμάτων, καθώς επίσης και στην εμπέδωση μίας κουλτούρας διαφάνειας στη δράση των Ο.Τ.Α. έναντι των πολιτών. Απώτερη επιδίωξη είναι και η αποκατάσταση της αναγκαίας εμπιστοσύνης των πολιτών στους θεσμούς της τοπικής αυτοδιοίκησης, η διασφάλιση της βέλτιστης αξιοποίησης των τελών που καταβάλλουν οι δημότες, αλλά και η βελτίωση των παρεχόμενων προς αυτούς υπηρεσιών. Οι οριζόντιοι αυτοί έλεγχοι συνεχίζονται στο σύνολο των Δήμων της χώρας και αναμένεται να ολοκληρωθούν εντός του 2020.

Η διαχείριση των δημοτικών ακινήτων έχει αντίκτυπο στα δημόσια έσοδα.

Από οριζόντιο έλεγχο σε 6 Δήμους της Αττικής και στα νομικά τους πρόσωπα, με αντικείμενο την εξέταση τήρησης της νομιμότητας στη διαχείριση των εκμισθώσεων δημοτικών ακινήτων σε τρίτους, διαπιστώθηκαν σημαντικές απώλειες εσόδων αλλά και οικονομικές επιβαρύνσεις των Δήμων. Αναζητήθηκαν πειθαρχικές ευθύνες και οι σχετικές εκθέσεις γνωστοποιήθηκαν στον αρμόδιο Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών.

Η τήρηση των κανόνων του δημόσιου λογιστικού είναι κομβικής σημασίας για τη διαφάνεια και τη δημόσια λογοδοσία στη δράση των Ο.Τ.Α.

Από οριζόντιο έλεγχο σε 24 Δήμους της Κρήτης σχετικά με την έγκριση και υποβολή των οικονομικών καταστάσεων, διαπιστώθηκαν περιπτώσεις εκπρόθεσμων εγκρίσεων των Ετήσιων Απολογισμών. Σε 2 Δήμους, το Δημοτικό Συμβούλιο προέβη στην εκπρόθεσμη έγκριση του Απολογισμού, ενώ δεν έχει εγκρίνει τον Ισολογισμό και τα Αποτελέσματα Χρήσης οικονομικού έτους 2017. Σημειώνεται ότι ο έλεγχος κατέδειξε πως συγκεκριμένοι Δήμοι δεν είχαν συντάξει Ισολογισμό και Αποτελέσματα Χρήσης από το 2011, έτος υποχρέωσης τήρησης διπλογραφικού συστήματος για όλους τους Δήμους της Ελλάδας.

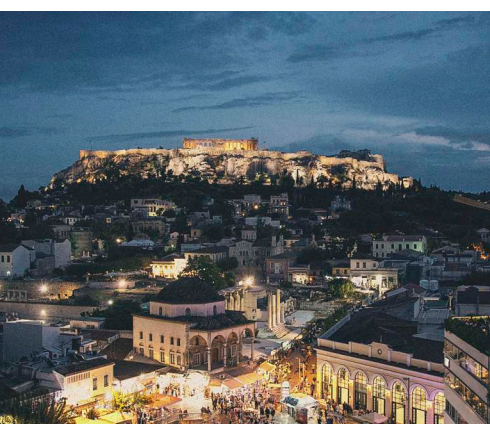
3.1.2.6. Χωροταξία, Δόμηση

Η Ε.Α.Δ. ελέγχει τις διαδικασίες, τις διοικητικές πράξεις, την τήρηση της νομοθεσίας καθώς και τις Υπηρεσίες που είναι αρμόδιες για τα αντικείμενα που εμπíπτουν στα πεδία της χωροταξίας και της δόμησης. Ενδεικτικό γεγονός για τον βαθμό σπουδαιότητας του εν λόγω θέματος για τους πολίτες είναι ότι υποβλήθηκαν 341 σχετικές καταγγελίες και εκδόθηκαν 9 εντολές ελέγχου. Αυτή η δραστηριότητα της Ε.Α.Δ. είναι δυναμική και προσλαμβάνει ιδιαίτερη σημασία, γιατί το δομημένο περιβάλλον σχετίζεται με την οικονομία, την ποιότητα ζωής, την προστασία από επικίνδυνες δραστηριότητες αλλά και τη διαφύλαξη του μνημειακού πλούτου και της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Οι έλεγχοι της Ε.Α.Δ. για θέματα πολεοδομίας και χωροταξίας σχετίζονται και με την ασφάλεια των πολιτών από παράνομη λειτουργία επικίνδυνων εγκαταστάσεων στον αστικό ιστό.

Από έλεγχο για τη νομιμότητα αδειοδότησης λειτουργίας πρατηρίου υγρών καυσίμων στο κέντρο της Αθήνας, προέκυψαν παράνομες κατασκευές σε κοινόχρηστο δημοτικό χώρο καθώς και απουσία ελέγχων από τους αρμόδιους φορείς. Η αρμόδια Πολεοδομική Υπηρεσία παρέλειψε να προβεί σε ενέργειες για τη διαπίστωση επικινδυνότητας της αυθαίρετης δεξαμενής υγρών καυσίμων, καθώς η ύπαρξη μη εγκεκριμένων εγκαταστάσεων δεν παρέχει εχέγγυα διασφάλισης από κίνδυνο πυρκαγιάς.

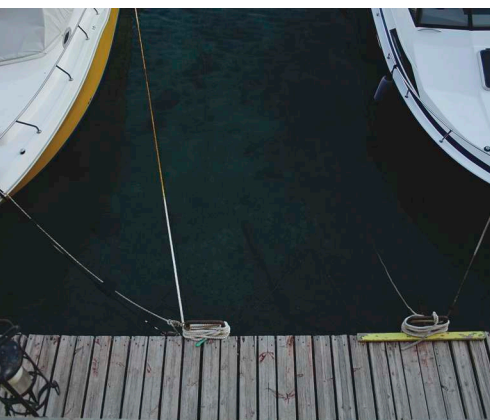
Σημαντική είναι η συνεισφορά της Ε.Α.Δ. και στην προστασία του πολιτιστικού περιβάλλοντος.

Με αφορμή δημοσιεύματα περί ανέγερσης δεκαώροφων κτηρίων στην περιοχή Μακρυγιάννη, πλησίον του αρχαιολογικού χώρου της Ακρόπολης, παρενέβη η Ε.Α.Δ. Ύστερα από αυτή την εξέλιξη συστάθηκε ομάδα εργασίας για την επανεξέταση των όρων δόμησης της περιοχής που περιβάλλει την Ακρόπολη και αποφασίστηκε προσωρινή αναστολή χορήγησης οικοδομικών αδειών και εκτέλεσης οικοδομικών εργασιών. Ακολούθησε απόφαση του Σ.τ.Ε. που, μεταξύ άλλων, ακύρωσε τις σχετικές άδειες δόμησης κτηρίων με ύψος άνω των 27 μέτρων.

3.1.2.7. Περιβάλλον

Όπως ισχύει για την πολεοδομία και τη χωροταξία, η Ε.Α.Δ. δεν διαθέτει αρμοδιότητες περιβαλλοντικών ελέγχων, με την ειδική εξαίρεση αυτών που σχετίζονται με τη δημόσια υγεία (για παράδειγμα ποιότητα υδατικών πόρων). Ελέγχει όμως, και στην περίπτωση αυτή, την τήρηση της σχετικής νομοθεσίας, τις διοικητικές διαδικασίες καθώς και τις αρμόδιες Υπηρεσίες. Το έτος 2019 υποβλήθηκαν 157 καταγγελίες για ζητήματα περιβάλλοντος, ενώ εκδόθηκαν 5 εντολές ελέγχου. Το περιεχόμενο των καταγγελιών αντικατοπτρίζει και το εύρος των αρμοδιοτήτων που ασκούν οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις και οι Ο.Τ.Α. στο πεδίο του περιβάλλοντος.

Η εμπλοκή της Ε.Α.Δ., παρ' όλο που δεν είναι πρωτογενής, είναι σημαντική καθώς εισφέρει προστιθέμενη αξία σε όλο το εύρος της προστασίας του περιβάλλοντος από τα κρατικά Όργανα και καταδεικνύει πληθώρα διοικητικών αστοχιών, οι οποίες επιφέρουν ιδιαίτερα δυσμενείς επιπτώσεις στο επίπεδο της προστασίας τόσο του περιβάλλοντος όσο και της δημόσιας υγείας.

Η δραστηριότητα της Ε.Α.Δ. συμβάλλει στην προστασία των πολύτιμων περιβαλλοντικών πόρων της χώρας.

Από έλεγχο που διενεργήθηκε σχετικά με την αυθαίρετη κατασκευή προβλήτας σε παραλία πολυσύχναστου νησιού του νομού Κυκλάδων, αναδείχθηκαν οι παραλείψεις των αρμοδίων Υπηρεσιών για την αποτελεσματική προστασία του αιγιαλού, της παραλίας και του θαλάσσιου χώρου.

Το έργο της Ε.Α.Δ. στο πεδίο του περιβάλλοντος συμβάλλει στην προστασία της δημόσιας υγείας.

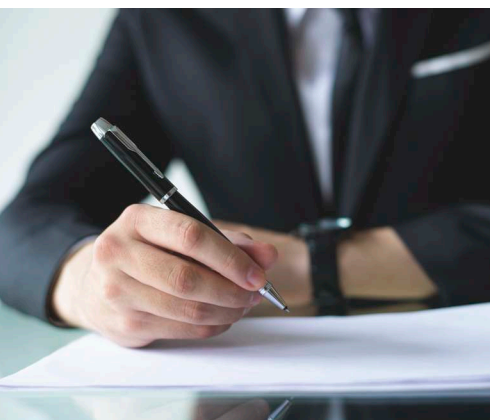
Ελέγχθηκαν οι ενέργειες των εμπλεκόμενων Υπηρεσιών ως προς τους ελέγχους ποιότητας του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης σε Δήμους της Στερεάς Ελλάδας και των Κυκλάδων. Στην περίπτωση νησιωτικού Δήμου, διαπιστώθηκε, μεταξύ άλλων, ότι δεν πραγματοποιήθηκε από την αρμόδια Υγειονομική Υπηρεσία το σύνολο των προβλεπόμενων εργαστηριακών αναλύσεων για τον έλεγχο της ποιότητας του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης και δεν εφαρμόστηκαν ορθά τα οριζόμενα για την απολύμανσή του. Στην περίπτωση Δήμου στη Στερεά Ελλάδα, η υδροδότηση των κατοίκων γινόταν από μη αδειοδοτημένες υδρογεωτρήσεις. Από τις χημικές και μικροβιολογικές αναλύσεις του νερού ύδρευσης, που διενεργήθηκαν από τον Δήμο, παρουσιάστηκαν υπερβάσεις των επιτρεπόμενων ορίων των νιτρικών ιόντων και παθογόνοι μικροοργανισμοί, χωρίς να πραγματοποιηθούν οι απαραίτητες υγειονομικές αναγνωρίσεις, παρέχοντας, επί σειρά ετών, στους κατοίκους μη υγιεινό και μη καθαρό νερό ύδρευσης.

Η Ε.Α.Δ. συμβάλλει και στην προστασία των δασών.

Κατά τον έλεγχο για την αλλαγή χρήσης εκτάσεων σε νήσο του Ιονίου και τη νομιμότητα έκδοσης 21 πράξεων χαρακτηρισμού εκτάσεων από την αρμόδια Διεύθυνση Δασών, διαπιστώθηκαν:

- I) μη σύνομη αλλαγή χρήσης δασικών εκτάσεων οι οποίες, αν και έφεραν υψηλή ξυλώδη δασική βλάστηση, χαρακτηρίστηκαν ως ελαιοκαλλιέργειες και
- II) παράλειψη οφειλόμενων ενεργειών της ελεγχθείσας Υπηρεσίας, ως προς την επιτήρηση αλλά και την προστασία των δασικών εκτάσεων.

3.1.2.8. Δημόσιες Συμβάσεις

Ένα ακόμη κρίσιμο πεδίο για τα δημόσια οικονομικά, στο οποίο η Ε.Α.Δ. ασκεί ουσιαστικό έλεγχο, είναι αυτό των δημοσίων συμβάσεων. Οι έλεγχοι διενεργούνται σε όλα τα στάδια σύναψης των συμβάσεων με έμφαση στις Αναθέτουσες Αρχές που διαχειρίζονται σημαντικό μέρος της δημόσιας δαπάνης και αντιπροσωπεύουν τους κυριότερους φορείς υλοποίησης των δημοσίων συμβάσεων: Κεντρικές Αναθέτουσες Αρχές, Ο.Τ.Α., Νομικά Πρόσωπα και Α.Ε. του Δημοσίου. Το ελεγκτικό έργο της Αρχής αναδεικνύει μια σειρά από προβλήματα. Τα βασικά ευρήματα αφορούν στην πλήρη απουσία προγραμματισμού της υλοποίησης των δημοσίων συμβάσεων που είναι αναγκαίες για τη λειτουργία των φορέων της δημόσιας διοίκησης, με αποτέλεσμα να εντοπίζονται παραβάσεις σε όλα τα στάδια της σύναψής τους, των αρχών της διαφάνειας, του ελεύθερου ανταγωνισμού και της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στους συστημικούς ελέγχους, οι οποίοι αναδεικνύουν τα δομικά και όχι τα τυχαία ή μεμονωμένα σφάλματα της διαδικασίας σύναψης δημοσίων συμβάσεων, προσδίδοντας προστιθέμενη αξία και αξιοπιστία στο ελεγκτικό έργο.

Κατάτμηση του συμβατικού αντικειμένου: περίπτωση μεθόδευσης για την προσφυγή στην απευθείας ανάθεση.

Από έλεγχο σε Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο, προέκυψε ότι μεταξύ των ετών 2013-2018, οι 241 από τις 255 συμβάσεις (94,5%) συνήφθησαν μέσω απευθείας ανάθεσης. Χρησιμοποιήθηκε, δηλαδή, μία κατά κανόνα εξαιρετική διαδικασία για την κάλυψη του συνόλου των αναγκών του Ταμείου κατά παράβαση της νομοθεσίας. Η τεχνητή κατάτμηση του συμβατικού αντικειμένου αποτελεί την κύρια μέθοδευση για την αποφυγή του πρόχειρου ή ανοικτού διαγωνισμού. Επιπλέον, οι ελεγχθείσες συμβάσεις παρουσιάζουν σημαντικές ελλείψεις τόσο ως προς την ποσοτική και ποιοτική περιγραφή των παραδοτέων τους, όσο και ως προς το συμβατικό τίμημα. Βρέθηκαν ακόμη και συμβάσεις Υπηρεσιών χωρίς προσδιορισμό του τιμήματος, με αποτέλεσμα να καθίσταται αδύνατη η παρακολούθηση, ο έλεγχος υλοποίησης, αλλά και ο έλεγχος νομιμότητας της πληρωμής του αντικειμένου.

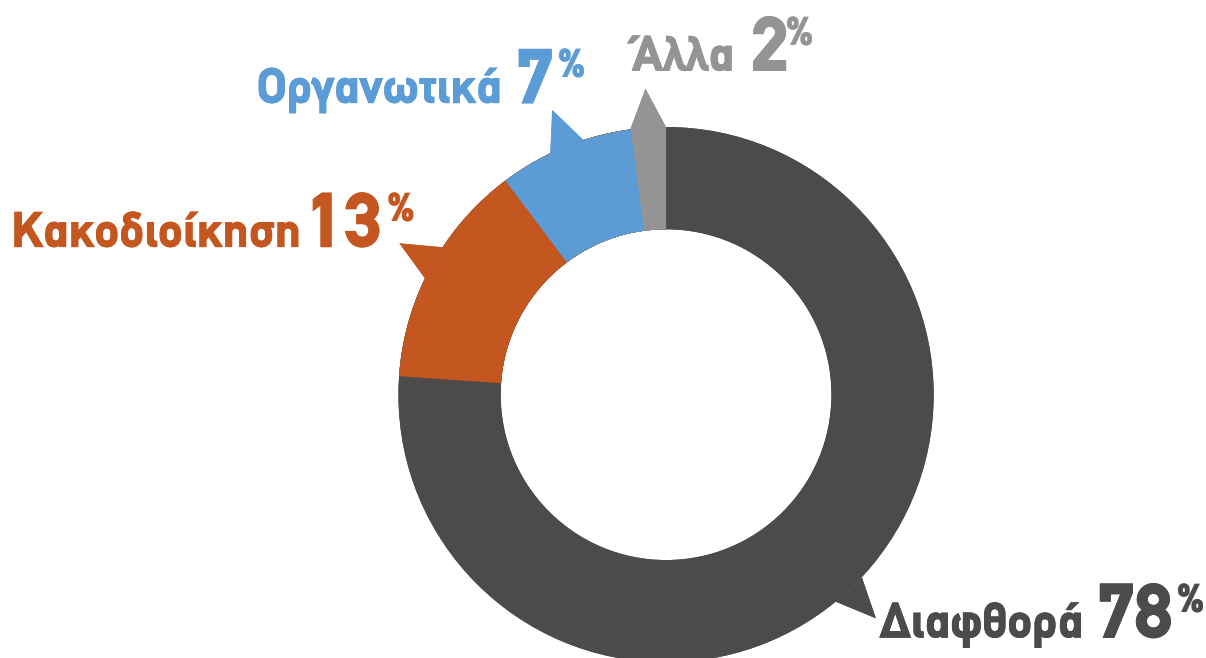
Η μη διενέργεια διαγωνισμών αποβαίνει οικονομικά επιζήμια.

Πραγματοποιήθηκε έλεγχος σε Διεύθυνση Δημοτικής Αστυνομίας και στην οικεία Διεύθυνση Τροχαίας, με έναυσμα έγγραφο της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.). Διαπιστώθηκε ότι η Υπηρεσία της Τροχαίας και η Διεύθυνση Δημοτικής Αστυνομίας προβαίνουν στην ακινητοποίηση παράνομα σταθμευμένων οχημάτων με ειδικούς μηχανισμούς (τροχοσφιγκτήρες κ.ά.) και αναθέτουν τη μεταφορά αυτών σε ιδιωτικά γερανοφόρα και τη φύλαξή τους σε ιδιωτικούς σταθμούς αυτοκινήτων μέχρι την παραλαβή τους από τους κατόχους τους. Ωστόσο, ουδέποτε κινήθηκε η προβλεπόμενη από τη με αρ. 30870/1983 Κ.Υ.Α. διαδικασία διενέργειας διαγωνισμών, παρά το υψηλό οικονομικό τίμημα της σχετικής δαπάνης. Βάσει των ανωτέρω, η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), επί του παρόντος, δεν προτίθενται να αποζημιώσει τον ιδιώτη - μεταφορέα ο οποίος είχε αιτηθεί αποζημιώσεως 1.601.550,03 ευρώ για τη φύλαξη στις αποθήκες του και τη μεταφορά 335 οχημάτων στις αποθήκες του Ο.Δ.Δ.Υ., καθόσον δεν έχει συναφθεί σχετική σύμβαση.

3.1.2.9. Μεταφορές, Επικοινωνίες

Η ελεγκτική αρμοδιότητα της Ε.Α.Δ. στο πεδίο των μεταφορών εκτείνεται σε ιδιωτικές επιχειρήσεις και φυσικά πρόσωπα (όπως ενδεικτικά οι σχολές οδηγών, τα ιδιωτικά Κ.Τ.Ε.Ο., οι εταιρείες οδικών μεταφορών), καθώς και σε πλήθος εποπτευόμενων φορέων και δημοσίων Υπηρεσιών που ασκούν τις σχετικές αρμοδιότητες, συμβάλλοντας σημαντικά στα δημόσια οικονομικά και κυρίως στην προαγωγή της οδικής ασφάλειας. Όλα αυτά συνθέτουν ένα μεγάλο πεδίο παρέμβασης που αντικατοπτρίζεται στον αριθμό των 265 καταγγελιών που υποβλήθηκαν το έτος 2019, από τις οποίες οι 220 αφορούσαν ιδιωτικούς φορείς. Το ίδιο έτος εκδόθηκαν 4 εκθέσεις, ενώ σε 212 περιπτώσεις πραγματοποιήθηκε αλληλογραφία, έγιναν σχετικές συστάσεις και υποβλήθηκαν προτάσεις, οι οποίες στην πλειονότητα των περιπτώσεων υιοθετήθηκαν από τους εμπλεκόμενους φορείς και Υπηρεσίες. Η ελεγκτική δραστηριότητα ανέδειξε σημαντικά ευρήματα με πειθαρχικές ή/και ενδεχόμενες ποινικές συνέπειες και ως εκ τούτου ζητήθηκε πειθαρχικός έλεγχος, ενώ, όπου κρίθηκε αναγκαίο, οι σχετικές εκθέσεις διαβιβάστηκαν και στις αρμόδιες Εισαγγελικές Αρχές. Παράλληλα, εντοπίστηκαν παθογένειες, παρατυπίες, πλημμέλειες, καθώς και φαινόμενα κακοδιοίκησης και οργανωτικών αδυναμιών.

Διάγραμμα 8: Κατηγοριοποίηση Καταγγελιών στον Τομέα των Μεταφορών

Πηγή: δεδομένα παραγόμενα και τηρούμενα στην Ε.Α.Δ.

Διερεύνηση περιπτώσεων εικονικού υποβιβασμού του κυβισμού οχημάτων.

Πραγματοποιήθηκε επιτόπιος έλεγχος για τη διερεύνηση περιπτώσεων πιθανού εικονικού υποβιβασμού του κυβισμού οχημάτων, ώστε να καταβάλλονται στο Ελληνικό Δημόσιο χαμηλότερα τέλη κυκλοφορίας και μικρότερες φορολογικές εισφορές λόγω της μείωσης της φορολογήσιμης ισχύος.

Στο πλαίσιο αυτού του ελέγχου διαπιστώθηκε σωρεία παραβιάσεων της κείμενης νομοθεσίας από υπηρεσιακούς παράγοντες, μηχανικούς και ιδιωτικά Κ.Τ.Ε.Ο. Υποβλήθηκαν προτάσεις προς όλες τις αρμόδιες Υπηρεσίες της χώρας με θέμα την ορθή και ομοιόμορφη εφαρμογή της νομοθεσίας. Η δικαστική διερεύνηση της υπόθεσης βρίσκεται σε εξέλιξη.

Το ελεγκτικό έργο της Ε.Α.Δ. αποσκοπεί και στην ενίσχυση της οδικής ασφάλειας μέσω του ελέγχου των Κ.Τ.Ε.Ο.

Από έλεγχο σε ιδιωτικό Κ.Τ.Ε.Ο., προέκυψαν εκθέσεις βεβαίωσης παραβάσεων που αφορούσαν σε:

εκπρόθεσμους τεχνικούς ελέγχους χωρίς να εκδοθεί το παραστατικό καταβολής του προβλεπόμενου πρόσθετου ειδικού τέλους,

περιπτώσεις όπου η διάρκεια του τεχνικού ελέγχου υπολείπονταν του ελάχιστου προβλεπόμενου χρόνου,

κακή ποιότητα των προβλεπόμενων φωτογραφιών, όπου δεν επαληθεύονται / διαπιστώνονται τα χαρακτηριστικά των οχημάτων,

περιπτώσεις τεχνικών ελέγχων οχημάτων που ενώ δηλώθηκαν ως εμπρόθεσμοι, στα στοιχεία που τηρούνται στο μηχανογραφικό σύστημα του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, εμφανίζονται ως εκπρόθεσμοι.

3.1.2.10. Υγεία, Πρόνοια

Στο 27% των καταγγελιών για θέματα υγείας - πρόνοιας γίνεται αναφορά σε περιπτώσεις διαφθοράς.

Η ελεγκτική αρμοδιότητα της Ε.Α.Δ. σε θέματα υγείας και πρόνοιας εκτείνεται σε όλες τις Υπηρεσίες και τους φορείς υγείας και πρόνοιας, δημόσιους και ιδιωτικούς. Η δραστηριότητα της Ε.Α.Δ. καταλαμβάνει θεματικά εκτός από τον διοικητικό - οικονομικό, τον υγειονομικό - φαρμακευτικό τομέα, τους τομείς της Δημόσιας και Ψυχικής Υγείας καθώς και τον τομέα της Πρόνοιας. Σκοπός των ελέγχων σε αυτούς τους τομείς είναι η βελτίωση της παραγωγικότητας και της αποτελεσματικότητας, η διαρκής ποιοτική αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας και πρόνοιας, η εξάλειψη της κακοδιοίκησης, η προστασία της υγείας και η αποτροπή της καταχρηστικής οικονομικής επιβάρυνσης των πολιτών από την παροχή υπηρεσιών υγείας και πρόνοιας. Το γεγονός ότι στο πεδίο ελέγχου περιλαμβάνονται τα 117 νοσοκομεία της χώρας αλλά και ιδιωτικοί φορείς αναδεικνύει συγκεκριμένους κινδύνους αλλά και ευκαιρίες για τη βελτίωση του έργου και του αντίκτυπου της δράσης της Αρχής στην καθημερινότητα των πολιτών. Το μεγαλύτερο ποσοστό των καταγγελιών που αφορούν στον τομέα υγείας και πρόνοιας σχετίζονται με θέματα διαφθοράς και κακοδιοίκησης. Οι σχετικές εντολές ελέγχου αφορούν ως επί το πλείστον νοσοκομεία και σε μικρότερο ποσοστό φυσικά πρόσωπα για υποθέσεις υγείας, και Ο.Τ.Α. Α' βαθμού για υποθέσεις πρόνοιας.

Η σημασία που έχουν οι αρμοδιότητες της Ε.Α.Δ. για τον έλεγχο ιδιωτικών φορέων στο πεδίο της υγείας αναδεικνύεται και από το γεγονός ότι ένα σημαντικό ποσοστό (18%) των εισαγγελικών παραγγελιών για διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης αφορά στην ποινική αξιολόγηση πράξεων ή παραλείψεων Οργάνων ιδιωτικών παρόχων υπηρεσιών υγείας.

Οι πόροι της δημόσιας υγείας είναι πολύτιμοι και η Ε.Α.Δ. ελέγχει τις διαδικασίες διαχείρισής τους.

Πραγματοποιήθηκε έκτακτος έλεγχος σε δημόσιο νοσοκομείο, προκειμένου να διαπιστωθεί, εάν ήταν σύννομες ή μη οι διαδικασίες προμήθειας ραμμάτων τα τελευταία οκτώ έτη. Διαπιστώθηκε ότι το νοσοκομείο από το 2013 έως το 2019 προμηθευόταν ράμματα καταρτίζοντας «μικροσυμβάσεις» με απευθείας αναθέσεις μηνιαίων ποσοτήτων σε προμηθευτές, με τη διαδικασία του επείγοντος. Η αγορά των ραμμάτων γινόταν με κριτήριο κατακύρωσης την τιμή που προέκυπτε από τη σύγκριση της προσφερόμενης τιμής σε σχέση με την τιμή της τελευταίας συναφθείσας «μικροσύμβασης». Μεσούντος του ελέγχου, δημοσιεύθηκε προκήρυξη ετήσιου δημόσιου διαγωνισμού, παρά το γεγονός ότι τα τελευταία έξι έτη δεν είχε ακολουθηθεί τέτοια διαδικασία. Η συνεχής εκ των υστέρων νομιμοποίηση δαπανών των εν λόγω προμηθειών, μέσω των σχετικών νομοθετικών ρυθμίσεων των ληξιπρόθεσμων οφειλών των νοσοκομείων προς τους προμηθευτές, δεν επιλύει το πρόβλημα αλλά συμβάλλει στη διαιώνισή του. Διαπιστώθηκαν, επίσης, προβλήματα στην εφοδιαστική αλυσίδα των νοσοκομείων. Με τον έλεγχο της Ε.Α.Δ., αναζητήθηκαν ευθύνες και διατυπώθηκαν συγκεκριμένες προτάσεις.

Η χρηστή διαχείριση είναι αναγκαία συνθήκη για ένα ισχυρό Εθνικό Σύστημα Υγείας.

Διενεργήθηκε έλεγχος σε Κέντρο Υγείας για τη διαπίστωση της τήρησης ή μη των νόμιμων διαδικασιών για επιχορηγήσεις και δωρεές που ελάμβανε από κοινωφελές Ίδρυμα. Διαπιστώθηκαν σοβαρές διαχειριστικές και οικονομικές παρατυπίες, καθώς και αναξιοποίητος ιατρικός εξοπλισμός. Αναζητήθηκαν ευθύνες και διατυπώθηκαν σχετικές προτάσεις.

Οι έλεγχοι της Ε.Α.Δ. στην Πρόνοια συμβάλλουν στην ισχυροποίηση του κοινωνικού κράτους και των δομών του, μέσω της οικονομικής και λειτουργικής τους ευρωστίας.

Πραγματοποιήθηκε διοικητικός και οικονομικός έλεγχος Σωματείου μη Κερδοσκοπικού Χαρακτήρα (Ν.Π.Ι.Δ.) φιλοξενίας παιδιών. Διαπιστώθηκαν διοικητικές και οικονομικές παραλείψεις, παράνομες πρόσθετες παροχές σε ορισμένους εργαζόμενους, όπως παροχή εξόδων κίνησης, ταξιδιών και κινητής τηλεφωνίας, πληθώρα αποδείξεων από πρατήρια καυσίμων χωρίς αναφορά αριθμού κυκλοφορίας οχημάτων, πρόσθετες αμοιβές υπαλλήλων χωρίς αιτιολογία, αυξημένες μηνιαίες αποδοχές σε υπαλλήλους σε σχέση με τις συλλογικές συμβάσεις και τις ισχύουσες διατάξεις, έλλειψη διαφάνειας και αντικειμενικών κριτηρίων στην πρόσληψη των υπαλλήλων του φορέα κ.ά.

Η λειτουργία του συστήματος μεταμοσχεύσεων είναι κρίσιμη για τη δημόσια υγεία, την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και την τήρηση της αρχής της ισότητας.

Πραγματοποιήθηκε έλεγχος, μετά από δημοσίευμα σχετικά με επαναλαμβανόμενη παράκαμψη της λίστας αναμονής για μεταμόσχευση κερατοειδών σε Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο της χώρας. Διαπιστώθηκε, μεταξύ άλλων, ότι δεν παρέχονταν τα εκέγγυα της διαφανούς και αμερόληπτης κατάταξης και προτεραιοποίησης των υποψηφίων ληπτών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο θεσμικό πλαίσιο, ενώ ανέκυψαν προβλήματα ως προς τον τρόπο ενημέρωσής τους στην περίπτωση εύρεσης μοσχεύματος, προκειμένου να δηλώσουν εάν επιθυμούν τη σχετική επέμβαση. Διατυπώθηκαν συγκεκριμένες προτάσεις για την επίλυση του προβλήματος.

Το ελεγκτικό έργο της Ε.Α.Δ. εκτείνεται και σε ιδιωτικές επιχειρήσεις συμβάλλοντας στην προστασία της δημόσιας υγείας.

Πραγματοποιήθηκε τακτικός έλεγχος σε εργοστάσιο εμφιάλωσης νερού που συμβάλλεται με τον οικείο Δήμο για την εκμετάλλευση της πηγής. Διαπιστώθηκε, μεταξύ άλλων, ότι ο κτηριακός και μηχανολογικός εξοπλισμός του εργοστασίου και η διαδικασία εμφιάλωσης δεν ήταν σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας. Δεν τηρούνταν σχετικό αρχείο στην αρμόδια Υπηρεσία με τα αποτελέσματα των ελέγχων, ενώ δεν τηρήθηκαν οι ισχύουσες διατάξεις για τη συχνότητα και τη μεθοδολογία τους. Επίσης, το αρμόδιο τμήμα δημόσιας υγείας δεν προέβη έγκαιρα σε συστάσεις, ούτε σε εισήγηση για την επιβολή κυρώσεων. Αναζητήθηκαν πειθαρχικές και ποινικές ευθύνες.

Το εύρος αρμοδιοτήτων της Ε.Α.Δ. της επιτρέπει να διενεργεί ελέγχους σε πεδία όπου η δημόσια υγεία συνδέεται με την τουριστική πολιτική της χώρας.

Διενεργήθηκε έλεγχος σε εγκαταστάσεις Ιαματικού Τουρισμού, προκειμένου να διαπιστωθεί η εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας κατά τη λειτουργία των εγκαταστάσεων. Διαπιστώθηκαν θεσμικά και διοικητικά προβλήματα, καθώς και προβλήματα ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών. Διαπιστώθηκε ότι οι εγκαταστάσεις δεν διέθεταν το απαιτούμενο Ειδικό Σήμα Λειτουργίας, επειδή τα κτήρια δεν διέθεταν άδεια δόμησης, οπότε δεν τηρούνταν οι περιβαλλοντικοί όροι. Το Κέντρο λειτουργούσε χωρίς μόνιμο γιατρό, το ιατρείο στεγαζόταν σε χώρο ακατάλληλο, με ελάχιστο ιατρικό και φαρμακευτικό εξοπλισμό και δεν είχαν πραγματοποιηθεί έλεγχοι από την αρμόδια διεύθυνση δημόσιας υγείας. Ο γιατρός που περιστασιακά το εξυπηρετούσε, ήταν υπάλληλος παρακείμενου Κέντρου Υγείας. Η χρήση του ιαματικού νερού για θεραπευτικούς σκοπούς δεν

γινόταν σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Μάλιστα, μετά τη χρήση του δεν επιδεχόταν καμία επεξεργασία πριν τη διάθεσή του ως λύμα, ενώ δεν βρέθηκε αρχείο Μικροβιολογικού Ελέγχου του προς χρήση ιαματικού νερού. Μόνο οι 5 από τους 21 εργαζόμενους διέθεταν πιστοποιητικά υγείας, ενώ είχαν μισθωθεί χώροι για θεραπείες σε άτομο που δεν διέθετε αναγνώριση του πτυχίου από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. και άδεια άσκησης επαγγέλματος Φυσικοθεραπευτή. Η υπόθεση διαβιβάστηκε στον αρμόδιο Εισαγγελέα.

3.1.2.11. Δημόσια Έργα

Το πεδίο των δημοσίων έργων έχει ιδιαίτερη σημασία για την εθνική οικονομία, την επιχειρηματική δραστηριότητα, την αναπτυξιακή διαδικασία, την ανταγωνιστικότητα της χώρας, την οδική ασφάλεια και την ανεμπόδιστη παροχή υπηρεσιών και αγαθών στους πολίτες. Η ελεγκτική δραστηριότητα της Ε.Α.Δ. συντείνει στην επίτευξη του στόχου για ασφαλείς και λειτουργικές δημόσιες υποδομές που θα έχουν κατασκευαστεί και θα συντηρούνται με γνώμονα το δημόσιο συμφέρον. Αντικείμενο των καταγγελιών είναι η κακοδιοίκηση από μέρους των φορέων κατά την εκτέλεση των έργων ή την εκπόνηση των σχετικών μελετών και ιδίως η μη εφαρμογή της νομοθεσίας, η έκδοση παράνομων διοικητικών πράξεων και οι παραλείψεις οφειλόμενων ενεργειών. Σε όσες εκθέσεις ελέγχου διαπιστώθηκαν πειθαρχικά παραπτώματα των εμπλεκόμενων Οργάνων στα ελεγχθέντα έργα, αναζητήθηκαν πειθαρχικές ευθύνες. Στις περιπτώσεις που διαπιστώθηκε και βλάβη του Δημοσίου, οι σχετικές εκθέσεις κοινοποιήθηκαν στις αρμόδιες Εισαγγελικές Αρχές.

Οι έλεγχοι της Ε.Α.Δ. εντοπίζουν αστοχίες στη διαχείριση των πολύτιμων δημοσίων υποδομών και συμβάλλουν στην αποκατάστασή τους για την ασφάλεια όλων.

Διενεργήθηκε έλεγχος για τη διερεύνηση των αιτιών κατάρρευσης γέφυρας σε πόλη της Βόρειας Ελλάδας, η οποία είχε κατασκευαστεί το 1987 - 1988. Η κατάρρευση του ανοίγματος της γέφυρας αποδόθηκε στη διέλευση υπέρβαρου γερανού με αυξημένο φορτίο, ο οποίος δεν διέθετε την απαιτούμενη άδεια διέλευσης που χορηγείται από τον φορέα συντήρησης. Επιπλέον, διαπιστώθηκε ότι το έργο δεν είχε παραληφθεί προσωρινά και οριστικά, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, από τον φορέα κατασκευής και δεν είχε γίνει οποιαδήποτε διοικητική παράδοσή του σε φορέα συντήρησης, ο οποίος εν προκειμένω ήταν ο οικείος Δήμος. Προέκυψε επίσης ότι ο φορέας υλοποίησης του έργου ευθύνεται για παράληψη οφειλόμενων ενεργειών για την προσωρινή και οριστική παραλαβή του έργου. Προτάθηκε να διενεργηθεί ο ποιοτικός έλεγχος του έργου και να εκπονηθούν οι σχετικές μελέτες προκειμένου να εξαχθούν τα απαραίτητα αποτελέσματα και ακολούθως, να αποφασιστεί η ανακατασκευή ή μη του τμήματος της γέφυρας που κατέρρευσε. Η υπόθεση διαβιβάστηκε στην αρμόδια Εισαγγελία.

3.1.2.12. Λοιπές Περιπτώσεις Σημαντικών Ελέγχων

Ενδεικτικά παρατίθενται περιπτώσεις στις οποίες η ελεγκτική δραστηριότητα της Ε.Α.Δ. εκτείνεται σε ιδιαίτερα σημαντικές πτυχές της καθημερινής ζωής των πολιτών, όπως η προστασία της ανθρώπινης ζωής και αξίας, η ασφάλεια των πολιτών, η πρόσβαση σε κοινωνικά αγαθά, η ισότητα των ευκαιριών, η ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας και η διασφάλιση διαδικασιών που άπτονται θεμάτων εθνικής σημασίας.

Προλαμβάνοντας τον κίνδυνο: η Ε.Α.Δ. ελέγχει τη νομιμότητα υπαίθριων παιχνιδιών.

Διενεργήθηκε έλεγχος σε Δήμο με αντικείμενο τη διερεύνηση της νομιμότητας ως προς την παραχώρηση κοινόχρηστων χώρων και τη διοργάνωση χριστουγεννιάτικης εκδήλωσης. Στον κοινόχρηστο χώρο εγκαταστάθηκε Λούνα Παρκ χωρίς να έχουν χορηγηθεί οι απαιτούμενες άδειες από τα αρμόδια Όργανα, με αποτέλεσμα να μην έχει ελεγχθεί η τήρηση ή μη των κανόνων που προβλέπονται για την ασφαλή λειτουργία των παιχνιδιών.

Όπως διαπιστώθηκε, η άδεια εγκατάστασης χορηγήθηκε από τον Δήμαρχο στον επιχειρηματία εκ των υστέρων και μη νόμιμα, παρότι το Γραφείο Αδειών Καταστημάτων και Λοιπών Εμπορικών Δραστηριοτήτων του Δήμου ενημέρωσε τον Δήμαρχο ότι υπήρχαν ελλείψεις στα υποβληθέντα δικαιολογητικά.

Επίσης, δεν γνωμοδότησε το Συμβούλιο Επιθεώρησης Θεάτρων - Κινηματογράφων και, κατά συνέπεια, δεν εξετάστηκε η καταλληλότητα και η ασφάλεια των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού. Προς επίρρωση των ανωτέρω, δεν είχε διενεργηθεί έλεγχος από την Τεχνική Υπηρεσία του Δήμου για την καταλληλότητα και την ασφάλεια των εγκαταστάσεων.

Το ελεγκτικό έργο της Ε.Α.Δ. συμβάλλει στη διασφάλιση της σύννομης, διαφανούς και αποτελεσματικής λειτουργίας των φορέων εκπαίδευσης & κατάρτισης.

Οι έλεγχοι της Ε.Α.Δ. στους φορείς εκπαίδευσης καταλαμβάνουν τις διοικητικές Υπηρεσίες (κεντρικές και αποκεντρωμένες), τα εποπτευόμενα από το αρμόδιο Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων νομικά πρόσωπα, τις εκπαιδευτικές Μονάδες όλων των βαθμίδων της τυπικής εκπαίδευσης, καθώς και τους φορείς που υλοποιούν προγράμματα κατάρτισης. Οι διενεργούμενοι έλεγχοι αποσκοπούν στη διασφάλιση της σύννομης και αποτελεσματικής λειτουργίας των ανωτέρω, καθώς και στην προστασία των δικαιωμάτων όλων των εμπλεκόμενων μερών, δηλαδή μαθητών, σπουδα-

στών, φοιτητών (στο πλαίσιο της μαθητικής και φοιτητικής μέριμνας), εκπαιδευτικών, καταρτιζόμενων. Στο αντικείμενο ελέγχου περιλαμβάνεται, επίσης, η διαχείριση των Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας των Πανεπιστημίων και η εφαρμογή του θεσμικού πλαισίου για τη λειτουργία των προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών. Κατά το 2019 διενεργήθηκαν, μεταξύ άλλων, έλεγχοι:

- Στον Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών & Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.), όπου διαπιστώθηκε η μη σύννομη αναγνώριση της ισοτιμίας πλήθους μεταπτυχιακών τίτλων σπουδών Πανεπιστημίου της αλλοδαπής.
- Στην Ανώτατη Σχολή Παιδαγωγικής & Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε), όπου διαπιστώθηκε η μη τήρηση της νομιμότητας κατά τη διαδικασία πρόσληψης εργαστηριακών συνεργατών, καθώς και αδιαφανείς ενέργειες και αναρμοδιότητα Οργάνου.
- Στην Ανώτατη Εκκλησιαστική Ακαδημία Θεσσαλονίκης (Α.Ε.Α.Θ.), όπου διαπιστώθηκε η μη έκδοση του προβλεπόμενου στη σχετική νομοθεσία Κανονισμού Λειτουργίας των Ανώτατων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών, καθώς και η λειτουργία εργαστηρίων για τις ανάγκες διδασκαλίας εργαστηριακών μαθημάτων, χωρίς να έχουν εκδοθεί οι προβλεπόμενες αποφάσεις και να έχουν προσδιοριστεί οι απαιτούμενες προδιαγραφές για την ασφαλή λειτουργία τους.

Στο πλαίσιο του ελεγκτικού της έργου, η Ε.Α.Δ. εξετάζει καθυστερήσεις στην αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων, καθυστερήσεις στην αναγνώριση της ακαδημαϊκής ισοτιμίας τίτλων σπουδών, αδιαφανείς ή μη σύννομες διαδικασίες ανάθεσης διδακτικού έργου στους εκπαιδευτές των Δημοσίων Ι.Ε.Κ., άσκηση ιδιωτικού έργου από εκπαιδευτικούς χωρίς την προβλεπόμενη άδεια, ύπαρξη ασυμβίβαστου σε περιπτώσεις μελών Δ.Ε.Π. κ.ά.

Ελέγχοντας διαδικασίες απονομής ιθαγένειας.

Πραγματοποιήθηκε έλεγχος σχετικά με τη νομιμότητα της διαδικασίας καθορισμού ιθαγένειας αλλοδαπών, κατά τον οποίο διαπιστώθηκαν κακοδιοίκηση, οργανωτικές αδυναμίες και ενδείξεις διαφθοράς. Αναζητήθηκαν πειθαρχικές ευθύνες για 12 πρόσωπα και η σχετική έκθεση γνωστοποιήθηκε στην Εισαγγελία Διαφθοράς. Προτάθηκαν βελτιωτικές παρεμβάσεις στο σύστημα δήλωσης ληξιαρχικών γεγονότων της αλλοδαπής στο Ειδικό Ληξιαρχείο Αθηνών, προκειμένου να θεραπευθούν αδυναμίες των υφιστάμενων διαδικασιών, ώστε μέσω της θωράκισής τους, να αποφευχθούν φαινόμενα καταστρατήγησης των διαδικασιών. Τέλος, προτάθηκε η ανάκληση των σχετικών διοικητικών πράξεων με τις οποίες απονεμήθηκε ιθαγένεια σε αιτούντες.

3.1.3. Εφαρμογή Αντικαπνιστικής Νομοθεσίας

Η Ε.Α.Δ. κατέχει νευραλγική θέση στην εφαρμογή της δημόσιας πολιτικής για την απαγόρευση του καπνίσματος και την περιφρούρηση της δημόσιας υγείας. Η Αρχή, σε συνεργασία με κλιμάκια της Ελληνικής Αστυνομίας, πραγματοποίησε στις 26.10.2019 τον πρώτο αντικαπνιστικό έλεγχο και μέχρι τις 31.12.2019 είχαν ελεγχθεί 1.193 φορείς. Επιβλήθηκαν συνολικά 170 πρόστιμα συνολικού ύψους 120.000 ευρώ.

Έλεγχοι ανά Περιφέρεια

Περιφέρεια	Πλήθος ελεγχόμενων φορέων	Ύψος προστίμων σε καπνιστές	Ύψος προστίμων σε υπευθύνους ή εκπροσώπους	Συνολικό ύψος προστίμων
ΑΤΤΙΚΗΣ	276	900€	49.500€	50.400€
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	237	200€	34.500€	34.700€
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	144	1.700€	7.500€	9.200€
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	114	0€	12.000€	12.000€
ΚΡΗΤΗΣ	161	100€	2.000€	2.100€
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	261	100€	11.500€	11.600€
ΣΥΝΟΛΟ	1.193	3.000€	117.000€	120.000€

Πηγή: δεδομένα παραγόμενα και τηρούμενα στην Ε.Α.Δ.

Η Ε.Α.Δ. στο πλαίσιο του αντικαπνιστικού ελέγχου έχει αναπτύξει μια σειρά από εργαλεία για τη διενέργεια και παρακολούθηση των ελέγχων:

1	Πρότυπη λίστα καταγραφής στοιχείων ελέγχου
2	Λίστα (check list) καταγραφής των αποτελεσμάτων και των βασικών παραμέτρων του ελέγχου
3	Πρότυπη έκθεση ελέγχου συμμόρφωσης με τις διατάξεις της αντικαπνιστικής νομοθεσίας
4	Διάγραμμα ροής (Flow chart) για τη διενέργεια του ελέγχου συμμόρφωσης με τις διατάξεις της αντικαπνιστικής νομοθεσίας, για την υποβολή ένστασης ενώπιον του Οργάνου επιβολής προστίμου, καθώς και για τη βεβαίωση και είσπραξη των επιβληθέντων προστίμων
5	Εγχειρίδιο διενέργειας ελέγχου συμμόρφωσης με τις διατάξεις της αντικαπνιστικής νομοθεσίας
6	Πρότυπο Σχέδιο Αποτροπής Καπνίσματος
7	Προδιαγραφές για τη δημιουργία πληροφοριακού συστήματος καταγραφής και παρακολούθησης των αντικαπνιστικών ελέγχων πανελλαδικά
8	Εξαγωγή και ανάλυση των στοιχείων από τις καταγγελίες που καταγράφονται στον τηλεφωνικό αριθμό 1142

Η Ε.Α.Δ. πρωτοστατεί στην εφαρμογή του αντικαπνιστικού νόμου περιφρουρώντας τη δημόσια υγεία.

1.193 έλεγχοι και 170 πρόστιμα από 26.10.2019 έως 31.12.2019

Η Ε.Α.Δ. συνεργάζεται με άλλους αρμόδιους φορείς για την επικαιροποίηση της αντικαπνιστικής νομοθεσίας και την απρόσκοπτη εφαρμογή της με σκοπό την προστασία της δημόσιας υγείας και την προάσπιση του υγιούς ανταγωνισμού.

Το Εγχειρίδιο Ελέγχου Αντικαπνιστικής Νομοθεσίας αποτελεί έναν συνοπτικό οδηγό και απευθύνεται σε όλες τις αρμόδιες Αρχές και Όργανα ελέγχου που μεριμνούν για τη διασφάλιση της τήρησης και εφαρμογής του νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου για την ολική απαγόρευση του καπνίσματος στους δημόσιους χώρους και σε όλους τους χώρους παροχής εργασίας.

Η μεθοδολογική αυτή προσέγγιση αποσκοπεί στη δημιουργία ενιαίας τυποποιημένης διαδικασίας, στο πλαίσιο της οποίας θα διενεργούνται έλεγχοι από αρμόδια Όργανα. Σκοπός είναι η διαπίστωση τήρησης και εφαρμογής της ισχύουσας αντικαπνιστικής νομοθεσίας από τους υπόχρεους, η βεβαίωση παραβάσεων και η επιβολή των προβλεπόμενων κυρώσεων.

3.1.4. Οι Πειθαρχικές Αρμοδιότητες της Ε.Α.Δ.

Οι πειθαρχικές αρμοδιότητες της Ε.Α.Δ. συνιστούν μία ακόμη πτυχή της δραστηριότητάς της και άπτονται του πυρήνα των δράσεων καταπολέμησης της διαφθοράς και της κακοδιοίκησης εκ μέρους των υπαλλήλων ως κρατικών Οργάνων. Οι αρμοδιότητες αυτές είναι σημαντικές για την επιτάχυνση, αλλά και την εποπτεία της ορθής λειτουργίας του συστήματος απόδοσης των πειθαρχικών ευθυνών. Ως ιδιαίτερως σημαντική αξιολογείται η δυνατότητα του Διοικητή της Αρχής να ασκεί Ένσταση υπέρ της Διοίκησης ή του υπαλλήλου κατά όλων των πειθαρχικών αποφάσεων των μονομελών και συλλογικών πειθαρχικών οργάνων και για οποιαδήποτε πειθαρχική ποινή. Το παραπάνω θεσμικό πλαίσιο αποτελεί ουσιαστικό αντίβαρο στις αιτιάσεις για τη μη αποτελεσματική και διαφανή λειτουργία του συστήματος πειθαρχικής δικαιοσύνης στο σύνολο της δημόσιας διοίκησης.

Το 2019 εξετάσθηκαν 1.472 πειθαρχικές αποφάσεις.

Υποβλήθηκαν:

82	Ενστάσεις κατά αποφάσεων πρωτοβάθμιων Πειθαρχικών Συμβουλίων
9	Προσφυγές ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου και του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Πηγή: δεδομένα παραγόμενα και τηρούμενα στην Ε.Α.Δ.

Στους παρακάτω πίνακες παρατίθενται τα στοιχεία σημαντικών πειθαρχικών υποθέσεων στις οποίες υπήρξε παρέμβαση της Αρχής.

Περίπτωση	Ποινή Πρωτοβάθμιου Πειθαρχικού Οργάνου	Ποινή μετά την υποβολή ένστασης
Προϊστάμενος Πολεοδομίας Δήμου διατηρούσε παράλληλα ιδιόκτητο τεχνικό γραφείο και συνεργαζόταν με κατασκευαστές της περιοχής, προκειμένου να συντάσσει μελέτες για άδειες δόμησης, που στη συνέχεια ενέκρινε ο ίδιος ως Προϊστάμενος	Πειθαρχική ποινή προσωρινής παύσης έξι (6) μηνών	Οριστική παύση

Το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο του Υπουργείου Εσωτερικών εξέτασε σχεδόν το σύνολο των υποβληθεισών Ενστάσεων, στην πλειονότητα των οποίων εκδόθηκαν νέες πειθαρχικές αποφάσεις με επιβολή αυστηρότερων ποινών.

Περίπτωση	Ποινή πρωτοβάθμιου πειθαρχικού οργάνου	Ποινή μετά την υποβολή προσφυγής στο Σ.τ.Ε.
Εκπαιδευτικός κρίθηκε ένοχος σε β' βαθμό της πράξεως της κατοχής υλικού παιδικής πορνογραφίας, η παραγωγή του οποίου συνδέεται με την χρησιμοποίηση ανηλίκων που δεν έχουν συμπληρώσει το 15^ο έτος της ηλικίας τους	Προσωρινή παύση έξι (6) μηνών με πλήρη στέρηση αποδοχών	Οριστική παύση

Επίσης, στην Αρχή γνωστοποιείται η άσκηση ποινικών διώξεων κατά δημοσίων υπαλλήλων. Μία ακόμα σημαντική πτυχή της συμβολής της Αρχής στην ενίσχυση και την επιτάχυνση της απονομής πειθαρχικής δικαιοσύνης αφορά στην επιτήρηση της προόδου των πειθαρχικών διαδικασιών από τις Υπηρεσίες και τους πειθαρχικούς Προϊσταμένους των εμπλεκόμενων υπαλλήλων, που εκκινούν βάσει ποινικών διώξεων, παραπεμπτικών βουλευμάτων και καταδικαστικών δικαστικών αποφάσεων κατά δημοσίων υπαλλήλων. Στο πλαίσιο αυτό, απεστάλησαν από την Αρχή 1.020 έγγραφα, τα οποία αφορούσαν κυρίως στην υποχρέωση της κάθε Υπηρεσίας να συλλέξει επαρκή στοιχεία για την άσκηση πειθαρχικών διώξεων. Σε πολλές από τις υποθέσεις αυτές ζητήθηκε από την Ε.Α.Δ. και η λήψη των σχετικών διοικητικών μέτρων που προβλέπονται στον Υπαλληλικό Κώδικα.

Ασκώντας τις αρμοδιότητες πειθαρχικού ελέγχου, 1.020 έγγραφα διαβιβάστηκαν σε Υπηρεσίες για πειθαρχικό έλεγχο δημοσίων υπαλλήλων, καθώς και για την υποχρέωση της κάθε Υπηρεσίας να συλλέξει επαρκή στοιχεία για την άσκηση πειθαρχικών διώξεων.

3.1.5. Προανακριτικό Έργο

Κατόπιν εισαγγελικών παραγγελιών, διενεργήθηκαν από Επιθεωρητές - Ελεγκτές της Ε.Α.Δ., με την ιδιότητα των ειδικών προανακριτικών υπαλλήλων, 33 προκαταρκτικές εξετάσεις. Είναι χαρακτηριστικό ότι 14 εκ των ανωτέρω παραγγελιών προέρχονται από τον Εισαγγελέα Διαφθοράς. Οι φορείς στους οποίους αφορούσε το προανακριτικό έργο της Ε.Α.Δ. είναι κυρίως Ο.Τ.Α. και νοσοκομεία.

3.1.6. Έλεγχος «Πόθεν Έσχες»

Η Ε.Α.Δ. εκτός από τις αρμοδιότητες που έχει σχετικά με την υποβολή και τον έλεγχο των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης συγκεκριμένων υπόχρεων, όπως προβλέπεται στο άρθρο 3 του ν.3213/2003 (βλ. παρακάτω κεφ. 3.2.4.2.), είναι επίσης αρμόδια και για τον έλεγχο της περιουσιακής κατάστασης υπαλλήλων, λειτουργών και Οργάνων των φορέων, όπως αυτοί αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 83 του ν.4622/2019, οι οποίοι είναι υπόχρεοι προς υποβολή σε άλλον φορέα πλην της Αρχής ή δεν είναι υπόχρεοι προς υποβολή σε οποιονδήποτε φορέα, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις (ν.3213/2003).

3.1.7. Εθνικό Συντονιστικό Όργανο Ελέγχου και Λογοδοσίας

Το Εθνικό Συντονιστικό Όργανο Ελέγχου και Λογοδοσίας (Ε.Σ.Ο.Ε.Λ.), το οποίο συστάθηκε με το άρθρο 103 του ν.4622/2019, αντικατέστησε το Συντονιστικό Όργανο Επιθεώρησης και Ελέγχου (τ. Σ.Ο.Ε.Ε.) και ανέλαβε το σύνολο των επιθεωρήσεων, ελέγχων, προκαταρκτικών εξετάσεων και προανακρίσεων που βρίσκονται σε εξέλιξη, καθώς και οποιαδήποτε άλλη ενέργεια εκτελούνταν στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του τ. Σ.Ο.Ε.Ε.

Σκοπός του Οργάνου αυτού είναι ο εντοπισμός των συνεργειών, των τυχόν αλληλοεπικαλύψεων μεταξύ των ελεγκτικών δράσεων και των πρωτοβουλιών για την καταπολέμηση της διαφθοράς, ο σχεδιασμός και η ανάληψη κοινών δράσεων στο πεδίο αυτό, ο συστηματικός διάλογος και ανταλλαγή απόψεων μεταξύ όλων των Αρχών, φορέων και Υπηρεσιών που δραστηριοποιούνται στον έλεγχο της δράσης των δημόσιων Οργανισμών και στην καταπολέμηση της διαφθοράς, καθώς και η διάχυση καλών πρακτικών και καινοτόμων μεθοδολογικών προσεγγίσεων με την ανάπτυξη κοινών προτύπων και εργαλείων.

Το Ε.Σ.Ο.Ε.Λ. θα λειτουργεί πλέον με βάση τον Κανονισμό Λειτουργίας που έχει εκπονηθεί από ομάδα εργασίας στελεχών της Ε.Α.Δ. και άλλων φορέων - μελών του εν λόγω Οργάνου. Μια από τις καινοτομίες που εισάγονται στη λειτουργία του είναι η κυκλική Αντιπροεδρία του.

Ακολουθεί η συνοπτική παρουσίαση ενδεικτικών δράσεων και καλών πρακτικών ορισμένων Υπηρεσιών που συμμετείχαν στο καταργηθέν Σ.Ο.Ε.Ε.

Διεύθυνση Οικονομικής Αστυνομίας (Δ.Ο.Α.) της Ελληνικής Αστυνομίας

Η Διεύθυνση Οικονομικής Αστυνομίας (Δ.Ο.Α.) συστάθηκε με το άρθρο 24 του ν.4249/2014, με αποστολή την πρόληψη, έρευνα και καταστολή οικονομικών εγκλημάτων που τελέστηκαν σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων του Δημοσίου και της εθνικής οικονομίας γενικότερα και εμφανίζουν τα χαρακτηριστικά του οργανωμένου εγκλήματος, καθώς και η έρευνα, πρόληψη και καταστολή της αδήλωτης και ανασφάλιστης εργασίας και της εισφοροδιαφυγής, ακόμα και στις περιπτώσεις που δεν συνιστούν αξιόποινες πράξεις.

Κατά το έτος 2019, η Δ.Ο.Α. έγινε αποδέκτης 961 καταγγελιών που οδήγησαν στη διερεύνηση 84 υποθέσεων και στη σύνταξη 49 δικογραφιών, εκ των οποίων 27 στο πλαίσιο της αυτόφωρης διαδικασίας. Συνεπεία αυτών, συνελήφθησαν 291 άτομα και προέκυψαν συνολικά 375 κατηγορούμενοι. Κατά το έτος 2019, διεκπεραιώθηκαν 932 υποθέσεις από καταγγελίες, εισαγγελικές παραγγελίες και ελέγχους. Κατά τη διερεύνηση των ανωτέρω υποθέσεων, περαιώθηκαν 660 δικογραφίες κατόπιν εισαγγελικών παραγγελιών, σχηματίστηκαν 78 δικογραφίες αυτεπαγγέλτως, έπειτα από αστυνομική προανάκριση και ακολουθήθηκε η αυτόφωρη διαδικασία σε 44 περιπτώσεις. Από το σύνολο των παραπάνω υποθέσεων, οι 42 αφορούσαν σοβαρό και οργανωμένο οικονομικό έγκλημα, εκ των οποίων οι 12 εξάρθρωση εγκληματικών οργανώσεων, για παραβάσεις σχετικές με λαθρεμπόριο αλκοόλ, καπνικών και καυσίμων, παράνομη διακίνηση φαρμάκων, αναβολικών στεροειδών, απάτες σε βάρος ασφαλιστικών φορέων και παράνομα τυχερά παίγνια. Για την εκπλήρωση της αποστολής της, η Υπηρεσία συνεργάζεται, τόσο σε πληροφοριακό όσο και σε επιχειρησιακό επίπεδο, με όλες τις συναρμόδιες Υπηρεσίες, Αρχές και φορείς, εντός και εκτός Ελλάδος. Σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, συνεργάζεται κυρίως με την EUROPOL, την INTERPOL και το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (E.U.I.P.O.), συμμετέχοντας στις αντίστοιχες επιχειρησιακές δράσεις που διοργανώνουν, όπως:

- "OPSON", με αντικείμενο την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης απομιμητικών και χαμηλής ποιότητας τροφίμων και ποτών, στα οποία περιλαμβάνονται οποιοδήποτε είδος παρασκευάσματος, τροφής ή ποτού που μπορεί να ληφθεί από άνθρωπο ή ζώο (και τα αλκοολούχα ποτά).
- "SHIELD", για την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης φαρμακευτικών προϊόντων, στα οποία περιλαμβάνονται και οι παράνομες ουσίες

ντόπινγκ.

- "SILVER AXE", για την αντιμετώπιση του αυξανόμενου φαινομένου της παράνομης διακίνησης φυτοφαρμάκων.
- "APHRODITE", για την καταπολέμηση του αυξανόμενου φαινομένου πειρατείας και κυκλοφορίας απομιμητικών προϊόντων μέσω σελίδων κοινωνικής δικτύωσης.
- "IOS", για την καταπολέμηση της πώλησης απομιμητικών προϊόντων και της πειρατείας μέσω διαδικτύου.

Σώματα Επιθεώρησης του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας

Τα Σώματα Επιθεώρησης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Περιβάλλοντος και διακρίνονται σε Σώματα Επιθεώρησης Νότιας και Βόρειας Ελλάδας με χωρική αρμοδιότητα. Κάθε Σώμα απαρτίζεται από τα ακόλουθα τέσσερα Τμήματα Επιθεώρησης:

- Τμήμα Επιθεώρησης Περιβάλλοντος (Τ.Ε.Π.) με αρμοδιότητα τη διενέργεια επιθεωρήσεων για τον έλεγχο τήρησης της περιβαλλοντικής νομοθεσίας.
- Τμήμα Επιθεώρησης Δόμησης και Κατεδαφίσεων (Τ.Ε.Δ.Κ.) με αρμοδιότητα τον έλεγχο της τήρησης και της ορθής εφαρμογής της διαδικασίας δόμησης.
- Τμήμα Επιθεώρησης Ενέργειας (Τ.Ε.Ε.) με κύρια αρμοδιότητα τον έλεγχο και παρακολούθηση της διενέργειας των ενεργειακών επιθεωρήσεων κτηρίων, συστημάτων θέρμανσης / κλιματισμού και ενεργειακών ελέγχων σε μη Μ.Μ.Ε., καθώς επίσης και των ενεργειακών επιθεωρητών - ελεγκτών.
- Τμήμα Επιθεώρησης Μεταλλείων (Τ.Ε.Μ.) με κύρια αρμοδιότητα τον έλεγχο της εφαρμογής της μεταλλευτικής και λατομικής νομοθεσίας στους μεταλλευτικούς και λατομικούς χώρους, αντίστοιχα.

Ως αξιοσημείωτη καλή πρακτική καταγράφεται η συστηματική αξιολόγηση του περιβαλλοντικού κινδύνου έργων και δραστηριοτήτων, βάσει της οποίας διαμορφώνεται το ετήσιο ελεγκτικό πρόγραμμα και σημαντικό ποσοστό των ελέγχων.

Από την πλούσια ελεγκτική δράση του εν λόγω ελεγκτικού φορέα, ενδεικτικά αναφέρονται η διερεύνηση των φαινομένων δυσοσμίας στη Δυτική Θεσσαλονίκη και τον Βόλο σε συνεργασία με άλλες Υπηρεσίες, η συνέχιση ελέγχων στο έργο της «Ελληνικός Χρυσός Α.Ε.Μ.Β.Χ.» και ο έλεγχος για δήλωση υπαγωγής αυθαίρετων κατασκευών που αφορούσε σε υπόθεση που διερευνούσε η Ε.Α.Δ. Σημαντική περίπτωση αποτελούν και οι έλεγχοι που διενεργήθηκαν σε εταιρείες που ανέλαβαν τη διαχείριση των αποβλήτων που προέκυψαν από την πυρκαγιά στο Μάτι Αττικής το 2018.

Υπηρεσία Ελέγχου Δαπανών Υγείας Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης (ΥΠ.Ε.Δ.Υ.Φ.Κ.Α.)

Η ΥΠ.Ε.Δ.Υ.Φ.Κ.Α. ανήκει οργανικά στην Κεντρική Υπηρεσία του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. Οι δράσεις της διακρίνονται σε επιθεωρήσεις και ελέγχους όλων των συμβεβλημένων με τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. φορέων παροχής υπηρεσιών υγείας και του έργου των ελεγκτών ιατρών.

Κατά τη διάρκεια του 2019, πραγματοποιήθηκαν 1.162 έλεγχοι σε όλη την επικράτεια, αριθμός υπερδιπλάσιος από εκείνον του προηγούμενου έτους. Κατά τη δράση της στο έτος 2019, η ΥΠ.Ε.Δ.Υ.Φ.Κ.Α. συνέστησε περικοπές, επιστροφές χρεώσεων και επέβαλε πρόστιμα συνολικού ύψους 24.400.098,08 ευρώ.

Επιστέγασμα του έργου του έτους 2019 ήταν η διεθνής βράβευση της ΥΠ.Ε.Δ.Υ.Φ.Κ.Α. από το «Ευρωπαϊκό Δίκτυο για την καταπολέμηση της απάτης και της διαφθοράς στο χώρο της υγείας (E.H.F.C.N.)» όπου απέσπασε το πρώτο ευρωπαϊκό βραβείο «νέων μεθόδων και καινοτομίας». Το βραβείο απονεμήθηκε για εξιχνίαση υπόθεσης η οποία αφορούσε σε εισαγωγική εταιρεία που διακινούσε σκευάσματα διαφορετικά από αυτά που είχαν κατατεθεί στο Ηλεκτρονικό Μητρώο ιατροτεχνολογικών προϊόντων και σκευασμάτων ειδικής διατροφής του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., με χρήση πλαστών παραστατικών και ταινιών γνησιότητας, προκαλώντας οικονομική ζημία στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. ύψους 9.500.000 ευρώ.

Διεύθυνση Στρατηγικής Τελωνειακών Ελέγχων και Παραβάσεων. Τμήματα Α' και Γ' (Δίωξης Λαθρεμπορίου και Οργανωμένου Εγκλήματος) της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)

Οι Τελωνειακές Αρχές και οι Ελεγκτικές Υπηρεσίες Τελωνείων (ΕΛ.Υ.Τ.) ασκούν το έργο τους με βάση ποσοτικούς στόχους οι οποίοι ορίζονται από το Ετήσιο Επιχειρησιακό Σχέδιο της Α.Α.Δ.Ε., το οποίο εντάσσεται στο πλαίσιο της στρατηγικής για την καταπολέμηση του λαθρεμπορίου και της διακίνησης ναρκωτικών, όπλων, καπνικών προϊόντων, ρευστών διαθεσίμων και παραποιημένων προϊόντων. Επιπλέον, διενεργούνται πρόσθετοι διωκτικοί έλεγχοι μέσω της λειτουργίας των εννέα (9) Κινητών Ομάδων Ελέγχου (Κ.Ο.Ε.) και της Θαλάσσιας Ομάδας Ελέγχου (Θ.Ο.Ε.) που δραστηριοποιούνται στην καταπολέμηση του λαθρεμπορίου. Σημειώνεται ότι οι Τελωνειακές Αρχές προβαίνουν στην επιβολή των προβλεπόμενων κυρώσεων και στην κατάσχεση των λαθραίων ποσοτήτων καπνικών, αλκοολούχων ενεργειακών και λοιπών προϊόντων. Ενδεικτικά αναφέρονται οι κατασχέσεις-δεσμεύσεις αλκοολούχων (16.899 έλεγχοι, 810 παραβάσεις), καπνικών (17.735 έλεγχοι, 1.068 παραβάσεις), ενεργειακών πετρελαιοειδών (17.502 έλεγχοι, 1.182 παραβάσεις), ρευστών διαθεσίμων (11.220 έλεγχοι, 191 παραβάσεις) αλλά και ναρκωτικών.

Γενική Διεύθυνση Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων

Στρατηγικός στόχος της νέας Γενικής Διεύθυνσης Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων είναι η παροχή επαρκούς διαβεβαίωσης για τη διασφάλιση της ορθής δημοσιονομικής διαχείρισης των εθνικών και ενωσιακών πόρων μέσω της διενέργειας αποτελεσματικών ελέγχων των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων.

Η ελεγκτική δραστηριότητα αφορά στον έλεγχο δαπανών Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων από την Ε.Ε. και τον Χρηματοδοτικό Μηχανισμό του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου. Για τον έλεγχο των εν λόγω δαπανών η αρμόδια Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (Ε.Δ.ΕΛ.) διενήργησε ελέγχους συστημάτων κατά τους οποίους διαπιστώθηκε η ικανοποιητική ανταπόκριση των ελεγχόμενων φορέων στις θεμελιώδεις απαιτήσεις και στα αντίστοιχα κριτήρια αξιολόγησης που ελέγχθηκαν, ενώ εντοπίστηκαν μη σημαντικά ευρήματα για τα οποία απευθύνθηκαν κατάλληλες συστάσεις βελτιώσεων σε επιμέρους τομείς της διαχειριστικής ευθύνης ορισμένων φορέων.

Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων Σωμάτων Ασφαλείας

Η κύρια αποστολή της Υπηρεσίας είναι η αντιμετώπιση του φαινομένου της διαφθοράς στον χώρο της Ελληνικής Αστυνομίας, του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής, του Πυροσβεστικού Σώματος και του ευρύτερου δημοσίου τομέα.

Παρακάτω παρατίθενται ενδεικτικά συγκεκριμένες υποθέσεις που χειρίστηκε με επιτυχία η Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων Σωμάτων Ασφαλείας και συνιστούν καλές πρακτικές:

Η εξάρθρωση εγκληματικής οργάνωσης διεθνικού χαρακτήρα που δραστηριοποιούνταν στη διευκόλυνση της παράνομης εξόδου από το ελληνικό έδαφος, πολιτών τρίτων χωρών με χρήση πλαστών ταξιδιωτικών εγγράφων ή γνήσιων ταξιδιωτικών εγγράφων εκδοθέντων υπέρ άλλων ατόμων πολιτών Ε.Ε., με τελικό προορισμό χώρες της Ευρώπης.

Η, μετά από πολύμηνη και συστηματική έρευνα, εξακρίβωση της συστηματικής δράσης εγκληματικής ομάδας σε λαθρεμπόριο καπνικών προϊόντων στο Κέντρο της Θεσσαλονίκης, την οποία συνεπικουρούσε και προστάτευε, έναντι χρηματικής αμοιβής, βαθμοφόρος αστυνομικός.

Η, μετά από πολύμηνη ερευνητική διαδικασία, ευρείας κλίμακας αστυνομική επιχείρηση σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη με την εξάρθρωση εγκληματικής οργάνωσης με συστηματική παράνομη δράση σε λιμάνι της χώρας για τουλάχιστον 18 μήνες, με την κατ' επάγγελμα, δομημένη και σε βάθος χρόνου τέλεση των αδικημάτων της εκβίασης, της απάτης και της δωροδοκίας στις διαδικασίες ρυμούλκησης πλοίων στο συγκεκριμένο λιμάνι. Κατά τη διάρκεια της επιχείρησης, συνελήφθησαν συνολικά 18 δράστες, εκ των οποίων 7 υπάλληλοι και 11 ιδιώτες.

Η εξάρθρωση εγκληματικής ομάδας που δραστηριοποιούνταν στην έκδοση αδειών οδήγησης χωρίς να τηρείται η εκ του νόμου προβλεπόμενη διαδικασία, βεβαιώνοντας επιτυχές αποτέλεσμα στη διαδικασία θεωρητικής εξέτασης των υποψηφίων χωρίς την παρουσία των εξεταζόμενων κατά τη θεωρητική εξέταση με «στημένες-εικονικές» αίθουσες εξέτασεων που οδήγησε στη σύλληψη 9 δραστών, εκ των οποίων 7 υπάλληλοι και 2 ιδιοκτήτες σχολών εκπαίδευσης υποψηφίων οδηγών.

Η, έπειτα από εκτεταμένη έρευνα με τη χρήση ειδικών ανακριτικών πράξεων και λοιπών αστυνομικών πρακτικών (φυσικών επιτηρήσεων κ.λπ.), ευρείας κλίμακας αστυνομική επιχείρηση σε νησί του ανατολικού Αιγαίου με τη σύλληψη 10 ατόμων (6 ιατροί, 2 νοσηλεύτες και 2 αλλοδαποί), οι οποίοι είχαν συστήσει εγκληματική οργάνωση και εφοδίαζαν ενδιαφερόμενους αλλοδαπούς με ψευδείς ιατρικές βεβαιώσεις, γνωματεύσεις ή παραπεμπτικά, έναντι χρηματικής αμοιβής η οποία κυμαινόταν από 300 έως 500 ευρώ, για τη διευκόλυνση των ενδιαφερόμενων αλλοδαπών, ώστε να άρουν τον γεωγραφικό περιορισμό διαμονής τους στο νησί ή να διαθέτουν έγγραφο το οποίο δυσχεραίνει την Υπηρεσία Ασύλου να προβεί σε διαδικασίες επαναπροώθησής τους.

Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων (Γ.Δ.Δ.Ε.)

Στρατηγικός στόχος της Γ.Δ.Δ.Ε. είναι η διασφάλιση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης του Κρατικού Προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού των φορέων, όπως αυτοί καθορίζονται με τη διαδικασία του άρθρου 3 του ν.3492/2006, καθώς και η παροχή επαρκούς διαβεβαίωσης ή η διατύπωση επιφυλάξεων για το σύνολο ή μέρος του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου των δημοσιονομικών του Κράτους προς τον Υπουργό Οικονομικών.

Η διενέργεια των τακτικών ελέγχων έχει μεγάλη σημασία και όφελος για τους ελεγχόμενους φορείς και τη βελτίωση των συστημάτων τους, καθόσον, μέσω των ελέγχων αυτών, εντοπίζονται οι παθογένειες του συστήματος, οι αδυναμίες στη λειτουργία των φορέων και ταυτόχρονα επισημαίνονται τα σημεία εκείνα που χρήζουν παρέμβασης, συνοδευόμενα από τις κατά περίπτωση απαραίτητες συστάσεις.

Η Γ.Δ.Δ.Ε. κατά το 2019 εντατικοποίησε τους διενεργούμενους ελέγχους από τις Δημοσιονομικές Υπηρεσίες Εποπτείας και Ελέγχου (Δ.Υ.Ε.Ε.), δίνοντας προτεραιότητα στους τακτικούς ελέγχους, οι δε ελεγχόμενοι φορείς επιλέγονται με τη μεθοδολογία ανάλυσης κινδύνων. Παράλληλα εκτέλεσε και σειρά έκτακτων και ειδικών ελέγχων επί των κληροδοτημάτων, όπως και επείγουσες λόγω κινδύνου παραγραφής εισαγγελικές παραγγελίες.

Με τη νέα οργανωτική δομή της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσιονομικών Ελέγχων (π.δ.142/2017), επιτεύχθηκε η αποκέντρωση των δημοσιονομικών ελέγχων. Η αρμοδιότητα διενέργειας του συνόλου των ελέγχων ανατίθεται σε 62 δομές (Δημοσιονομικές Υπηρεσίες Εποπτείας και Ελέγχου) οι οποίες εδρεύουν σε όλη την επικράτεια.

Κατά το έτος 2019, ξεκίνησε μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος της Γ.Δ.Δ.Ε. η παρακολούθηση της συμμόρφωσης των ελεγχόμενων φορέων στις συστάσεις των εκθέσεων ελέγχου.

Χαρακτηριστικές περιπτώσεις ελέγχων είναι εκείνες των Κληροδοτημάτων, έλεγχοι οι οποίοι προγραμματίστηκαν σε συνεργασία με τις εποπτεύουσες Υπηρεσίες, αλλά και κατόπιν καταγγελιών. Τα συνήθη ευρήματα στους ελέγχους κληροδοτημάτων αφορούν στη μη υλοποίηση του σκοπού, τη μη έγκαιρη υποβολή Προϋπολογισμών και Απολογισμών, τη μη αξιοποίηση της περιουσίας των κληροδοτημάτων κ.λπ. Στις περιπτώσεις που διαπιστώθηκε ζημία ή έλλειμμα στην κοινωφελή περιουσία, έγινε πρόταση προς την εποπτεύουσα Αρχή για καταλογισμό.

3.2. Ακεραιότητα και Λογοδοσία

Η θεσμική μεταρρύθμιση που έλαβε χώρα με τον ν.4622/2019 και την ίδρυση της Ε.Α.Δ. αποτελεί μία καινοτόμο και ριζοσπαστική διαρθρωτική αλλαγή με απώτερο σκοπό την ουσιαστική ενδυνάμωση της διαφάνειας και της λογοδοσίας σε όλο το φάσμα της κοινωνίας και την πάταξη των φαινομένων της διαφθοράς και της απάτης. Κατά τις διατάξεις του άρθρου 83 παρ. 2 α & β του ιδρυτικού νόμου, η Ε.Α.Δ. έχει ως αρμοδιότητα τον

2^{ος}**Επιχειρησιακός Πυλώνας****Εκπόνηση πολιτικών
πρόληψης & ακεραιότητας**

κεντρικό σχεδιασμό και συντονισμό όλων των απαραίτητων δράσεων για την ενίσχυση της διαφάνειας και της λογοδοσίας στη δράση των κυβερνητικών και δημοσίων Οργάνων και φορέων, όπως και τον κεντρικό σχεδιασμό και συντονισμό όλων των απαραίτητων δράσεων για την πρόληψη, την αποτροπή, τον εντοπισμό και την καταστολή πράξεων και φαινομένων απάτης και διαφθοράς.

Στο πλαίσιο αυτό, η Ε.Α.Δ. σχεδιάζει και υλοποιεί δέσμη συνεκτικών και ολιστικών πολιτικών, αφενός για την πρόληψη και την αποτροπή, αφετέρου για την καταστολή των «εγκληματικών» φαινομένων για την κοινωνία και την ανάπτυξη εν γένει, σύμφωνα με τις καλές διεθνείς πρακτικές και τις απαιτήσεις του διεθνούς δικαίου.

3.2.1. Εθνικό Σύστημα Ακεραιότητας

Σε συνεργασία με το Υπουργείο Εσωτερικών, η Ε.Α.Δ. προβαίνει στην εγκαθίδρυση ενός Εθνικού Συστήματος Ακεραιότητας, αναπτύσσοντας συντονισμένες δράσεις που περιλαμβάνουν τη δημιουργία νέων λειτουργιών σε συνδυασμό με τη χρήση σύγχρονων μεθόδων και επιχειρησιακών εργαλείων, με απώτερο στόχο τη διαμόρφωση ενός ολοκληρωμένου πλαισίου προαγωγής της ακεραιότητας, της αποτροπής ανήθικων και αντιδεοντολογικών συμπεριφορών και την προώθηση της χρηστής διακυβέρνησης.

Το Εθνικό Σύστημα Ακεραιότητας περιλαμβάνει

ένα σύνολο ρυθμιστικών παρεμβάσεων σε πεδία πολιτικής «υψηλού ρίσκου», όπως το "lobbying", η σύγκρουση συμφερόντων και η χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων,

τη διαρθρωτική δράση που αφορά στην ανάπτυξη ενός οριζόντιου Δικτύου Συμβούλων Ακεραιότητας στον χώρο της δημόσιας διοίκησης. Στόχος της συγκεκριμένης θεσμικής παρέμβασης είναι η δημιουργία σημείων άμεσης πρόσβασης εντός της δημόσιας διοίκησης με ρόλο συμβουλευτικό, η οποία ταυτόχρονα θα έχει τη δυνατότητα υποδοχής και προώθησης καταγγελιών, σχετικών με ζητήματα ακεραιότητας, στις αρμόδιες Αρχές,

σειρά θετικών δράσεων για την προώθηση της λογοδοσίας και της διαφάνειας, την κατάρτιση των δημοσίων υπαλλήλων σε ζητήματα ακεραιότητας, την παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού για την ευαισθητοποίηση της κοινωνίας απέναντι σε φαινόμενα διαφθοράς.

3.2.2. Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς

Το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς 2018 - 2021 (Ε.Σ.Σ.Κ.Δ.) αποτελεί μία συντονισμένη προσπάθεια σχεδιασμού πολιτικών και δράσεων για την πρόληψη και την καταπολέμηση των φαινομένων διαφθοράς και απάτης, αλλά και παρακολούθησης της πορείας αυτών. Παράλληλα, αποτελεί ένα δυναμικό εργαλείο πολιτικής για την υλοποίηση των προτεραιοτήτων του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου (European Semester), ενώ η εφαρμογή του αποτελεί εθνική δέσμευση, που διασφαλίζει τη συνέχεια των μεταρρυθμίσεων του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας.

Από τον Αύγουστο του 2019, η παρακολούθηση του Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. αποτελεί αρμοδιότητα της Ε.Α.Δ. (άρθρο 83 του ν.4622/2019). Η μεταρρύθμιση του Επιτελικού Κράτους δεν διέκοψε τη θεσμική και επιχειρησιακή συνέχεια της υλοποίησης του Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. Αντιθέτως, την ομαλή μετάβαση στο νέο πλαίσιο λειτουργίας ακολούθησε η συστηματική προτεραιοποίηση των δράσεων του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου και η επιτάχυνση της πορείας υλοποίησής τους με στόχο την ολοκλήρωση κρίσιμων μεταρρυθμίσεων, ενώ παράλληλα τέθηκαν οι βάσεις για την επικαιροποίηση του Στρατηγικού Σχεδίου, που αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του 2020.

Βασισμένο στις εκθέσεις αξιολόγησης και τις συστάσεις Διεθνών Οργανισμών (Ο.Ο.Σ.Α., Συμβούλιο της Ευρώπης, Ο.Η.Ε. κ.ά.), το Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. περιλαμβάνει δέσμη στοχευμένων παρεμβάσεων σε τομείς «υψηλού ρίσκου», δίνει έμφαση στον εντοπισμό, την πρόληψη και την ευαισθητοποίηση, ενώ παράλληλα αναδεικνύει την οριζόντια διάσταση του φαινομένου της διαφθοράς, μέσα από πρωτοβουλίες ενίσχυσης του θεσμικού πλαισίου, εμβάθυνσης της διυπηρεσιακής συνεργασίας και της ανάπτυξης συμπράξεων και συνεργειών μεταξύ του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, εμπλέκοντας ενεργά στις δράσεις του την κοινωνία και τις οργανώσεις των πολιτών.

Το Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2018 - 2021 διαρθρώνεται σε τέσσερα μέρη, τα οποία με τη σειρά τους εξειδικεύονται σε θεματικούς στόχους και ειδικές δράσεις.

Το πρώτο μέρος αφορά στην «Τομεακή Πρόληψη της Διαφθοράς» και περιλαμβάνει δέσμη στοχευμένων παρεμβάσεων σε τομείς «υψηλού ρίσκου» λαμβάνοντας υπόψη τον πολυτομεακό χαρακτήρα του φαινομένου και προτεραιοποιώντας την ανάπτυξη τομεακών στρατηγικών σε συγκεκριμένα πεδία πολιτικής.

Οι επιμέρους θεματικοί άξονες αποσκοπούν στη μείωση των κινδύνων της διαφθοράς	
Α	σε συγκεκριμένους τομείς της δημόσιας διοίκησης (όπως της υγείας, της εθνικής άμυνας, του αθλητισμού, του περιβάλλοντος) και στην ενίσχυση του μηχανισμού ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων,
Β	στον ιδιωτικό τομέα, προωθώντας τη συνέργεια δημόσιου και ιδιωτικού τομέα ενάντια στη διαφθορά,
Υ	στον πολιτικό τομέα (π.χ. «πόθεν έσχες», κώδικες δεοντολογίας κ.λπ.) και
Δ	στην τοπική αυτοδιοίκηση προωθώντας κυρίως τη δημιουργία Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου.

Το δεύτερο μέρος, υπό τον τίτλο «Ακεραιότητα στη Δημόσια Διοίκηση και στο Δικαστικό Σύστημα», δίνει έμφαση στην πρόληψη και την αποτροπή φαινομένων διαφθοράς, προάγοντας δράσεις που διασφαλίζουν την ακεραιότητα και τη λογοδοσία. Στις διαρθρωτικές δράσεις του δεύτερου μέρους του Ε.Σ.Σ.Κ.Δ., περιλαμβάνονται η ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου εθνικού συστήματος δημόσιας ακεραιότητας, η θέσπιση ενός αποτελεσματικού μηχανισμού προστασίας μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος και ο καθορι-

σμός προτύπων επαγγελματικής συμπεριφοράς, ακεραιότητας και λογοδοσίας στη δημόσια διοίκηση και το Δικαστικό Σώμα.

Το τρίτο μέρος, με τίτλο «Ενίσχυση της Συνεργασίας και του Συντονισμού στον Δημόσιο Τομέα», στοχεύει στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των δράσεων των δημοσίων Υπηρεσιών και Θεσμών μέσα από την ανάπτυξη συνεργειών και την υλοποίηση δράσεων βελτίωσης του διύπηρεσιακού συντονισμού και της επιχειρησιακής συνεργασίας Ελεγκτικών Σωμάτων, Δικαστικών Αρχών και λοιπών εμπλεκόμενων φορέων.

Επιτροπή Στρατηγικής ν.4577/2018

Η Επιτροπή Στρατηγικής για την αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και της χρηματοδότησης της διάδοσης όπλων μαζικής καταστροφής (άρθρο 8 ν.4557/2018) έχει ως βασικές αρμοδιότητες:

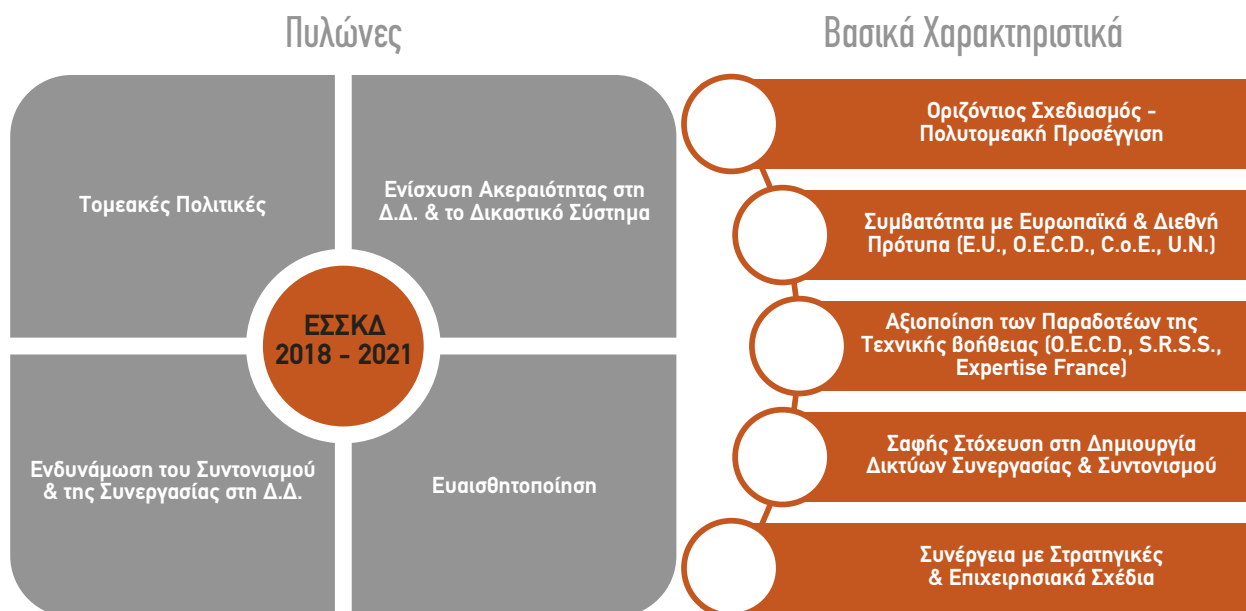
Α	τον συντονισμό των φορέων που θεσμικά εμπλέκονται στην αποτροπή του ξεπλύματος χρήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας,
Β	την εκπόνηση της Εθνικής Έκθεσης Αξιολόγησης Κινδύνου και
Υ	τον σχεδιασμό και την εφαρμογή του Σχεδίου Δράσης για το ξέπλυμα βρώμικου χρήματος.

Η Ε.Α.Δ. μετέχει με την ιδιότητα του μέλους στις εργασίες της Επιτροπής Στρατηγικής, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην πορεία υλοποίησης συγκεκριμένων δράσεων του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου Καταπολέμησης του Ξεπλύματος Χρήματος και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας που συμβάλλουν στην επίτευξη της στοχοθεσίας του Ε.Σ.Σ.Κ.Δ.

Το τέταρτο μέρος, με τίτλο «Εκπαίδευση και Ευαισθητοποίηση του Κοινού», προωθεί την ανάπτυξη κουλτούρας ακεραιότητας σε όλη την κοινωνία, εμπλέκοντας τους πολίτες σε πρωτοβουλίες κατά της διαφθοράς μέσω μίας σειράς δράσεων επικοινωνίας και ενημέρωσης.

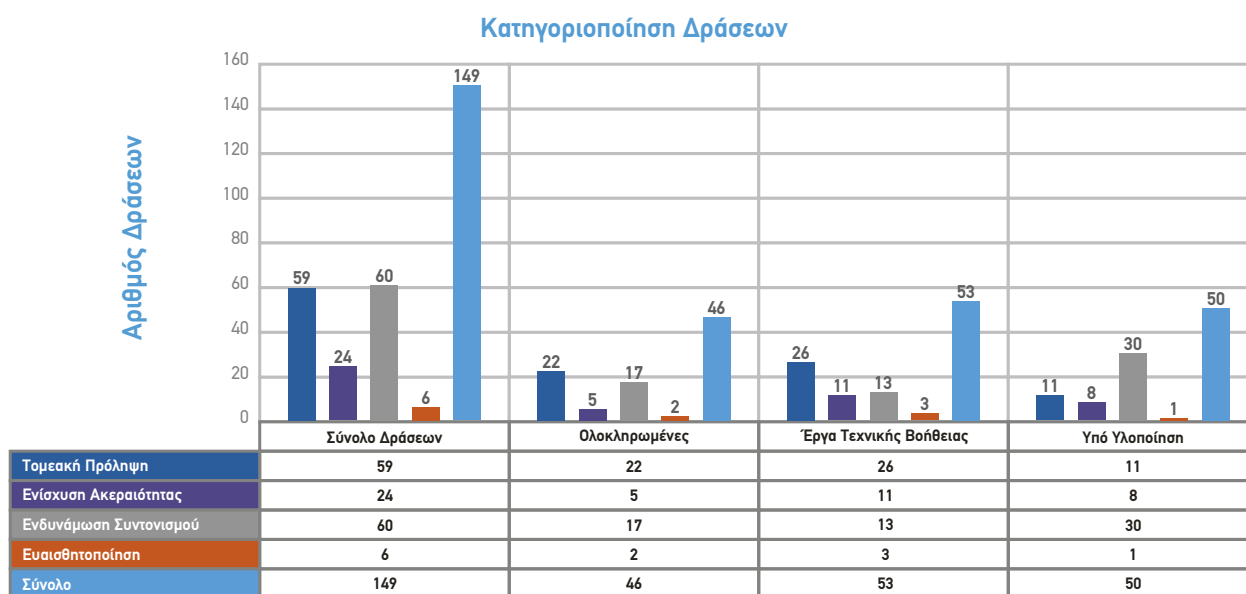
Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς (Ε.Σ.Σ.Κ.Δ.) 2018 – 2021

Το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς 2018 – 2021 συνιστά μια ολοκληρωμένη δέσμη μέτρων για την πρόληψη και την καταπολέμηση της διαφθοράς. Ο σχεδιασμός, η εφαρμογή, η παρακολούθηση και η επικαιροποίησή του αποτελούν σημαντικές αρμοδιότητες της Ε.Α.Δ.

Η πορεία υλοποίησης του Ε.Σ.Σ.Κ.Δ., το έτος 2019, χαρακτηρίζεται ως ικανοποιητική, με την πλειονότητα των δράσεων να υλοποιούνται εντός των προβλεπόμενων χρονοδιαγραμμάτων, όπως αποτυπώνεται στο παρακάτω διάγραμμα:

Διάγραμμα 9: Πορεία Υλοποίησης Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. για το Έτος 2019

Πηγή: δεδομένα παραγόμενα και τηρούμενα στην Ε.Α.Δ.

Οι ενδεικτικές δράσεις του Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. που αναφέρονται παρακάτω αξιολογούνται ως καθοριστικές για την προσπάθεια πρόληψης και καταπολέμησης της διαφθοράς:

Επέκταση του Συστήματος Μητρώων Τραπεζικών Λογαριασμών και Λογαριασμών Πληρωμών, προκειμένου οι Ελεγκτικές Αρχές να διαθέτουν πρόσβαση σε ηλεκτρονικές συναλλαγές, δάνεια και τραπεζικές θυρίδες (Υ.Α. 1055/2019).

Ενδυνάμωση των μηχανισμών ανάκτησης και διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων με την έκδοση του Κανονισμού 1805/2018 για τη δέσμευση και τη δήμευση περιουσιακών στοιχείων (έναρξη ισχύος: Δεκέμβριος 2020). Στο ίδιο πλαίσιο, με την Κ.Υ.Α. 24296/29.03.2018, το Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.) ορίζεται ως αρμόδια Υπηρεσία για τη διαχείριση δεσμευμένων και δημευμένων περιουσιακών στοιχείων, ενώ με την Κ.Υ.Α. 58506/04.06.2019 συγκροτήθηκε νομοπαρασκευαστική επιτροπή για τον καθορισμό του θεσμικού πλαισίου διαχείρισης των στοιχείων αυτών.

Υλοποίηση ειδικής τομεακής στρατηγικής για την καταπολέμηση της διαφθοράς στη φορολογική και τελωνειακή διοίκηση με την εκπόνηση αντίστοιχου σχεδίου δράσης. Η πορεία υλοποίησης της στρατηγικής αποτυπώνεται στις ετήσιες απολογιστικές εκθέσεις της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), όπου μεταξύ άλλων γίνεται αναλυτική αναφορά στις δράσεις για την καταπολέμηση του λαθρεμπορίου.

Ενίσχυση της προσπάθειας εισαγωγής και αποτελεσματικής λειτουργίας του Εσωτερικού Ελέγχου στη δημόσια διοίκηση και την τοπική αυτοδιοίκηση.

Σύσταση νομοπαρασκευαστικής επιτροπής για τη μεταφορά της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2019/1937 για την εφαρμογή αποτελεσματικού μηχανισμού προστασίας για τους μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος.

Ενίσχυση του έργου του Εισαγγελέα Εγκλημάτων Διαφθοράς, με το άρθρο 24 του ν.4596/2019, το οποίο επέφερε τροποποιήσεις στον ν.4022/2011, μεταξύ των οποίων η πρόβλεψη δυνατότητας στελέχωσης του αυτοτελούς Γραφείου Ειδικών Εμπειρογνομώνων από ένστολο προσωπικό που προέρχεται από την Ελληνική Αστυνομία.

Τροποποίηση των διατάξεων του Ποινικού Κώδικα (Π.Κ.) και του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (Κ.Π.Δ.), οι οποίες συνδέονταν με διεθνείς δεσμεύσεις της χώρας, με κυριότερη την εκ νέου μετατροπή της ενεργητικής δωροδοκίας του άρθρου 236 παρ. 2 Π.Κ. από πλημμέλημα (κατά τις προβλέψεις του προηγούμενου Π.Κ.) σε κακούργημα, σύμφωνα με τις Συστάσεις της Ομάδας Κρατών κατά της Διαφθοράς του Συμβουλίου της Ευρώπης (GRECO) και της Ομάδας Εργασίας του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας & Ανάπτυξης (Ο.Ο.Σ.Α.) για τη δωροδοκία αλλοδαπών δημοσίων λειτουργών στις διεθνείς επιχειρηματικές συναλλαγές.

Διαρκής επιμόρφωση των υπαλλήλων μέσω του Ε.Κ.Δ.Δ.Α.: Το 2019, σε 49 προγράμματα του ΙΝ.ΕΠ., τα οποία αντιστοιχούν σε 10 τίτλους προγραμμάτων και περιλαμβάνουν θεματικές ενότητες σχετικές με θέματα νομιμότητας, ελέγχου, πρόληψης/καταπολέμησης φαινομένων διαφθοράς και απάτης, επιμορφώθηκαν 1.003 υπάλληλοι. Από αυτούς, 101 στο πρόγραμμα «Η καταπολέμηση φαινομένων απάτης και διαφθοράς στη δημόσια διοίκηση» (σύνολο αριθμού προγραμμάτων: 4) και 33 στο πρόγραμμα «Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία: Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς και της Απάτης» (σύνολο αριθμού προγραμμάτων: 2).

Περιοδική δημοσίευση στατιστικών στοιχείων για το πλήθος φορολογικών υποθέσεων που παραπέμφθηκαν στις Εισαγγελικές Αρχές, τη συνολική αξία των δεσμεύσεων για φορολογικές υποθέσεις και το πλήθος αιτημάτων προς το εξωτερικό από την Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης και την Α.Α.Δ.Ε.

Για την αποτελεσματική υποστήριξη των επιχειρούμενων μεταρρυθμίσεων και της υλοποίησης των δράσεων του Ε.Σ.Σ.Κ.Δ., λαμβάνεται τεχνική βοήθεια μέσω του Προγράμματος Στήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ενώ παράλληλα, έχει υποβληθεί και εγκριθεί πρόταση χρηματοδότησης στο πλαίσιο του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.) με την υποστήριξη του Ο.Ο.Σ.Α. και του Ο.Η.Ε. Στο πλαίσιο της υλοποίησης του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς, με σκοπό την ενδυνάμωση του θεσμικού πλαισίου επιθεωρήσεων, ερευνών και διώξεων για την καταπολέμηση της διαφθοράς και απάτης, καθιερώθηκε από την Εισαγγελία του Αρείου Πάγου διαδικασία παρακολούθησης υποθέσεων σημαντικών οικονομικών εγκλημάτων, ιδίως υποθέσεων διαφθοράς, νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και υποθέσεων απάτης εις βάρος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Με τον μηχανισμό αυτό, η Εισαγγελία του Αρείου Πάγου συγκεντρώνει ανά τετράμηνο στοιχεία από

3.2.3. Ενίσχυση Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου

Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2018-2021
Ειδικός Στόχος 10.3:
«Ενίσχυση των Ελέγχων
της Τοπικής Αυτοδιοίκησης
σε σχέση με τη διαφθορά
και σύσταση Μονάδων
Εσωτερικού Ελέγχου στους
Οργανισμούς Τοπικής
Αυτοδιοίκησης»

Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2018-2021
Ειδικός Στόχος 11.3:
«Βελτίωση του Συστήματος
Εσωτερικού Ελέγχου
(Internal Control System -
Εσωτερικές Δικλίδες
Ασφαλείας) και Ενίσχυση
του Εσωτερικού Ελέγχου
(Internal Audit) στην
Κεντρική Διοίκηση και την
Αποκεντρωμένη Διοίκηση»

την επικράτεια όλων των σχετικών εκκρεμών υποθέσεων ως προς το πλήθος αυτών, τα ποσά βλάβης / οφέλους, την προέλευση και την ποινική εξέλιξη των υποθέσεων. Τα εν λόγω στοιχεία αποστέλλονται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και στην Ε.Α.Δ. και αποτελούν δεξαμενή δεδομένων από την οποία αντλούνται τα κατά περίπτωση αναγκαία στοιχεία, ώστε να μπορεί να ανταποκρίνεται η χώρα στις απαιτήσεις των διεθνών Οργάνων για παροχή πληροφόρησης στο πλαίσιο των κύκλων αξιολόγησης.

Η εισαγωγή και η εφαρμογή της λειτουργίας του Εσωτερικού Ελέγχου (Internal Audit) στη δημόσια διοίκηση αποτελεί κύρια συνιστώσα για τη βελτίωση της λειτουργίας της και βασικό εργαλείο προαγωγής της χρηστής διακυβέρνησης. Η λειτουργία του Εσωτερικού Ελέγχου αποτελεί μία από τις βασικές συνιστώσες ενός ολοκληρωμένου Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου (Internal Control System) στο επίπεδο κάθε δημόσιου φορέα. Αποτελεί το απαραίτητο εργαλείο για την αξιολόγηση της επάρκειας των μηχανισμών και διαδικασιών διακυβέρνησης, διαχείρισης κινδύνου και ελέγχου κάθε φορέα. Σε αυτό το πλαίσιο, η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της λειτουργίας του Εσωτερικού Ελέγχου αποτελεί προτεραιότητα αποτυπωμένη στο Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς 2018-2021, η οποία επιδιώκεται μέσω των Ειδικών Στόχων 10.3 για την ίδρυση των Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου στους Ο.Τ.Α.

Η παραδοχή της αναγκαιότητας ανάπτυξης ενός ολοκληρωμένου Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου (Internal Control System) στον δημόσιο τομέα, ωστόσο, δεν συνοδεύτηκε από την απαραίτητη εννοιολογική αποσαφήνιση και τη θεσμοθέτησή του, αφού κατά την εισαγωγή του στην ελληνική πραγματικότητα υπέστη πολλαπλές παρερμηνείες, ενώ η νομοθετική του ρύθμιση υπήρξε κατακερματισμένη και αντιφατική. Με το πέρασμα των χρόνων κρίνεται απαραίτητη η ανάληψη πρωτοβουλίας για την άρση των εν λόγω αδυναμιών, καθώς και για την οριοθέτηση της έκτασης και την εξειδίκευση του τρόπου εφαρμογής του εσωτερικού ελέγχου με την επεξεργασία σχεδίου νόμου για τη συνολική αναμόρφωση του σχετικού θεσμικού πλαισίου.

Με την ψήφιση του ν.4622/2019 έγινε ένα σημαντικό βήμα για τον εκσυγχρονισμό της λειτουργίας του Εσωτερικού Ελέγχου στους δημόσιους φορείς, με την πρόβλεψη υποχρέωσης σύστασης Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου σε επίπεδο Διεύθυνσης σε κάθε Υπουργείο, οι οποίες υπάγονται απευθείας στον οικείο Υπουργό. Παράλληλα, αποσαφηνίζονται οι αρμοδιότητες των Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου και αίρονται αλληλεπικαλύψεις στα πεδία του συντονισμού, της παρακολούθησης και της αξιολόγησης της

δράσης τους, μέσω της ανάθεσης της σχετικής αρμοδιότητας στην Ε.Α.Δ.

Ειδικότερα, στο άρθρο 83 του ν.4622/2019 προβλέπεται ως αρμοδιότητα της Αρχής η παρακολούθηση και η αξιολόγηση του έργου και των Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου, καθώς και η υποβολή προτάσεων με στόχο την αντιμετώπιση τυχόν προβλημάτων, που εντοπίστηκαν κατά την αξιολόγηση της λειτουργίας τους.

Η Ε.Α.Δ. μετέχει ενεργά σε όλες τις Επιτροπές και Ομάδες Εργασίας που αφορούν στην προετοιμασία θεσμικών και νομοθετικών παρεμβάσεων και σχετίζονται με την αποστολή και τις αρμοδιότητές της.

3.2.4. Νομοθετικές και θεσμικές Παρεμβάσεις

3.2.4.1. Προστασία Μαρτύρων Δημοσίου Συμφέροντος

Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2018 - 2021
Ειδικός Στόχος 11.2:
«θέσπιση και εφαρμογή αποτελεσματικού μηχανισμού προστασίας μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος (whistleblower protection)»

Ως «μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος» ("whistleblowers") χαρακτηρίζονται εκείνα τα πρόσωπα τα οποία προβαίνουν σε καταγγελία, όταν διαπιστώνουν, στο πλαίσιο της εργασίας τους, παραπτώματα που μπορούν να βλάψουν το δημόσιο συμφέρον. Ως παραπτώματα που μπορούν να βλάψουν το δημόσιο συμφέρον, θεωρούνται εκείνα που δύνανται να έχουν αρνητικές επιδράσεις σε διάφορους τομείς, όπως ενδεικτικά, στο περιβάλλον, στη δημόσια υγεία και στην ασφάλεια των καταναλωτών, καθώς και στα δημόσια οικονομικά.

Στην Ελλάδα, η προστασία των μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος θεσπίστηκε με τον ν.4254/2014 (νόμος κατά της διαφθοράς, Α' 85). Οι ρυθμίσεις αυτές, ωστόσο, χρήζουν αναθεώρησης, προκειμένου να συμμορφώνονται με τις συστάσεις που περιλαμβάνονται στην έκθεση για την υλοποίηση της σύμβασης του Ο.Ο.Σ.Α. για την καταπολέμηση της δωροδοκίας στην Ελλάδα, καθώς και με τις σχετικές εξελίξεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Η θέσπιση ενός σύγχρονου θεσμικού πλαισίου για την προστασία μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος αποτελεί, επιπλέον, δέσμευση της Ελλάδας, βάσει του άρθρου 13 της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς (U.N.C.A.C.) και αποτελεί διακριτή δράση του Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2018-2021.

Στο πλαίσιο αυτό, κατά τη διαδικασία θέσπισης νέων κανόνων προστασίας των μαρτύρων, οι οποίοι δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε. στις 26.11.2019 (Οδηγία 2019/1937), η χώρα μας συμμετείχε ενεργά στην ομάδα εργασίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και στη Μόνιμη Επιτροπή Αντιπροσώπων του Συμβουλίου.

Τα κυριότερα σημεία των νέων κανόνων προστασίας αφορούν:

τη δημιουργία διαύλων αναφοράς εντός των ιδιωτικών και δημόσιων φορέων και την ιεράρχησή τους,

τη διεύρυνση του κύκλου των προστατευόμενων προσώπων (δημόσιοι υπάλληλοι σε εθνικό / τοπικό επίπεδο, εθελοντές και ασκούμενοι, μη εκτελεστικά στελέχη, μέτοχοι κ.λπ.),

τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής (δημόσιες συμβάσεις, χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, πρόληψη νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, δημόσια υγεία κ.λπ.),

την παροχή σημαντικών διασφαλίσεων για την προστασία των μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος από αντίποινα, όπως απόλυση, υποβιβασμός και εκφοβισμός. Αξίζει να επισημανθεί ότι προστατεύονται επιπλέον και εκείνοι που βοηθούν τους μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος, όπως οι συνάδελφοι και οι συγγενείς τους,

την υποχρέωση των Αρχών και των επιχειρήσεων να παρέχουν ενημέρωση.

Σε μελέτη που διεξήγαγε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 2017, εκτιμήθηκε ότι οι απώλειες δυνητικών κερδών που οφείλονται στην έλλειψη προστασίας των μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος, στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων μόνο, κυμαίνονται από 5,8 ως 9,6 δισ. ευρώ ετησίως για την Ε.Ε. συνολικά.

3.2.4.2. Υποβολή και Ελέγχος Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης

Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2018 - 2021
Ειδικός Στόχος 9.1:
«Παρακολούθηση δήλωσης
περιουσιακών στοιχείων»

Το ανωτέρω ενισχυμένο καθεστώς προστασίας των μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος θα ενσωματωθεί στο εθνικό δίκαιο των κρατών μελών της Ε.Ε., εντός δύο ετών από την έκδοση της Οδηγίας 2019/1937. Σε εθνικό επίπεδο, είναι σε εξέλιξη η κατάρτιση πρότασης νόμου για την ενσωμάτωσή της. Η Ε.Α.Δ. συνέβαλε ενεργά στην έναρξη της διαδικασίας για τη συγκρότηση της νομοπαρασκευαστικής επιτροπής με σκοπό τη συμμόρφωση στην Οδηγία και την ενσωμάτωσή της στο ελληνικό νομικό πλαίσιο. Η διαδικασία κατάρτισης πρότασης νόμου βασίζεται στις διεθνείς υποχρεώσεις και δεσμεύσεις της χώρας, σε διεθνή πρότυπα, σε νομοθεσίες άλλων κρατών εντός και εκτός Ε.Ε., λαμβανομένης υπόψη και της σχετικής τεχνικής βοήθειας που ελήφθη από τον Ο.Ο.Σ.Α. (Πρόγραμμα Ελλάδας - Ο.Ο.Σ.Α.: Τεχνική Υποστήριξη για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς, «Προστασία των πληροφοριοδοτών δημοσίου συμφέροντος στον ιδιωτικό και στον δημόσιο τομέα: Ανάπτυξη του νομικού πλαισίου»).

Η Ε.Α.Δ. είναι ο φορέας λειτουργίας του πληροφοριακού συστήματος e-rothen και ένα εκ των τεσσάρων Οργάνων υποβολής και ελέγχου Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης (Δ.Π.Κ.) και Οικονομικών Συμφερόντων (Δ.Ο.Σ.) - «Πόθεν Έσχες», που προβλέπονται στο άρθρο 3 του ν.3213/2003, όπως ισχύει κάθε φορά. Στον ιδρυτικό νόμο της Ε.Α.Δ., περιλαμβάνεται ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο αρμοδιοτήτων, ευρύτερο αυτών που είχαν στο πεδίο αυτό δύο από τους καταργηθέντες φορείς, το τ. Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. και το τ. Γραφείο Γ.Ε.Δ.Δ. Πέραν της υποβολής και του ελέγχου των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης συγκεκριμένων κατηγοριών προσώπων (άρθρο 83 ν.4622/2019 και άρθρο 3 ν.3213/2003), η Μονάδα Επιθεωρήσεων και Ελέγχων της Αρχής μπορεί να ελέγξει την περιουσιακή κατάσταση προσώπων που δεν ανήκουν στους υπόχρεους για την υποβολή Δ.Π.Κ. στην Αρχή ή υποβάλουν Δ.Π.Κ. σε άλλο Όργανο ελέγχου, γεγονός που δημιουργεί σημαντικές επιχειρησιακές συνέργειες. Η εξέλιξη αυτή έρχεται να ενισχύσει τις προσπάθειες να θεσπιστεί ένα ολοκληρωμένο θεσμικό πλαίσιο για την υποβολή και τον έλεγχο των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης («πόθεν έσχες»), όπως αυτές αποτυπώθηκαν και στις τροποποιήσεις του ν.3213/2003 (Α' 309), που έλαβαν χώρα με τους ν.4389/2016 (Α' 94),

ν.4396/2016 (Α' 111) και ν.4571/2018 (Α' 186). Ο εκσυγχρονισμός του θεσμικού πλαισίου εισήγαγε εκτεταμένες βελτιώσεις, μεταξύ των οποίων η υποχρεωτική ηλεκτρονική υποβολή δήλωσης περιουσιακών στοιχείων και οικονομικών συμφερόντων, μέσω της ενιαίας διαδικτυακής εφαρμογής (www.pothen.gr) για όλα τα υπόχρεα πρόσωπα. Με τη διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής δηλώσεων ενισχύεται η διαφάνεια και αυξάνεται η αποτελεσματικότητα των μηχανισμών ελέγχου των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης, καθώς καθίσταται δυνατή η εισαγωγή τεχνικών εκτίμησης κινδύνου και διασταύρωσης στοιχείων για την καλύτερη στόχευση των ελέγχων αλλά και την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη ολοκλήρωσή τους.

Εντός του 2019, εκδόθηκαν 26 εντολές ελέγχου περιουσιακής κατάστασης. Από αυτές, οι 22 αφορούσαν σε υπόχρεους υποβολής Δ.Π.Κ. στην Ε.Α.Δ., σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.3213/2003, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και οι υπόλοιπες 4 αφορούσαν σε υπαλλήλους μη υπόχρεους σε υποβολή Δ.Π.Κ. Από τις 26 αυτές υποθέσεις, οι 25 βρίσκονται σε εξέλιξη, με 2 από αυτές να έχουν ευρήματα κατά το πρώτο στάδιο ελέγχου.

Κατά το ίδιο ως άνω έτος, ολοκληρώθηκε ο έλεγχος 12 υποθέσεων για τις οποίες είχαν εκδοθεί εντολές σε προγενέστερα έτη. Για 2 από αυτές προέκυψαν συμπληρωματικοί φόροι ύψους 37.000 ευρώ περίπου.

Προς έναν ενιαίο Κανονισμό Διαδικασιών Ελέγχου Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης

Η Ε.Α.Δ., η Επιτροπή Ελέγχου Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης του άρθρου 3α του ν.3213/2003, η Γ' Μονάδα Ελέγχου Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και ο Εποπτεύων την Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων των Σωμάτων Ασφαλείας Εισαγγελέας Εφετών Αθηνών (ν.2713/1999), υπέγραψαν τον Δεκέμβριο του 2019 μνημόνιο συνεργασίας για τον καθορισμό Ενιαίου Κανονισμού Διαδικασιών Ελέγχου Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης.

Έπειτα από τη δημοσίευση του ν.4571/2018, τέθηκε ενώπιον της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας, αλλά και της αρμόδιας Επιτροπής Αναστολών, το ζήτημα της συνταγματικότητας των διατάξεων του νέου νόμου. Το Συμβούλιο της Επικρατείας, αρχικά με την έκδοση της υπ' αρ. 19/2019 απόφασης της Επιτροπής Αναστολών και κατόπιν με την υπ' αρ. 813/2019 απόφαση της Ολομέλειας, έκρινε ότι οι βασικές νομοθετικές επιλογές του προαναφερόμενου νόμου είναι σύμφωνες με το Σύνταγμα και επέτρεψε την πρόοδο της διαδικασίας της ηλεκτρονικής υποβολής δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης.

«Δεδομένου ότι η υποχρέωση υποβολής Δ.Π.Κ., της οποίας ζητείται η αναστολή εκτέλεσης, αφορά στην περιουσιακή κατάσταση τριών συνεχόμενων ετών, η Επιτροπή κρίνει ότι συντρέχουν, εν προκειμένω, επιτακτικοί λόγοι δημοσίου συμφέροντος, συνιστάμενοι στην προάσπιση της διαφάνειας, στην καταπολέμηση της διαφθοράς, καθώς και στην ενίσχυση του κύρους και στην προστασία προσώπων, που κατέχουν καίριες θέσεις εξουσίας (και δη των δικαστικών και εισαγγελικών λειτουργών) από αόριστες και αβάσιμες καταγγελίες εναντίον τους, οι οποίοι επιβάλλουν την, ανά εύλογα χρονικά διαστήματα, περιοδική υποβολή των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης. Τούτο δε όχι μόνο για την πρόληψη και καταστολή ενδεχόμενων κρουσμάτων διαφθοράς των υπόχρεων προσώπων, αλλά και για την εμπέδωση κλίματος εμπιστοσύνης μεταξύ των πολιτών αφενός, και των δικαστικών και εισαγγελικών λειτουργών αφετέρου.»

Απόφαση Επιτροπής Αναστολών (υπ'αρ. 19/2019, σκέψη 17)

Κατόπιν των παραπάνω εξελίξεων, οι δηλώσεις περιουσιακής κατάστασης, για όλες τις κατηγορίες υπόχρεων για τα έτη 2015, 2016, 2017 και 2018, υποβλήθηκαν ηλεκτρονικά, σύμφωνα με το νέο νομικό πλαίσιο.

3.2.4.3. Χρηματοδότηση Πολιτικών Κομμάτων

Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2018 – 2021
Ειδική δράση 9.3.1.:
«Υιοθέτηση νομοθεσίας
για τη χρηματοδότηση
των πολιτικών κομμάτων
σύμφωνα με τα διεθνή
πρότυπα (Συμβούλιο της
Ευρώπης)»

Η επανεξέταση του νομικού πλαισίου για τη χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων αποτελεί μία κρίσιμη δράση για την καταπολέμηση της διαφθοράς και την ενίσχυση της διαφάνειας και του ελέγχου στα οικονομικά των πολιτικών κομμάτων και των αιρετών αντιπροσώπων της Βουλής και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Η Ε.Α.Δ. συνεργάζεται με το Υπουργείο Εσωτερικών και την αρμόδια Επιτροπή Ελέγχου Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης του Κοινοβουλίου για τον εντοπισμό ευκαιριών βελτίωσης του νομικού πλαισίου και της εφαρμογής των οικείων διατάξεων.

Στο πλαίσιο αυτό, με τα άρθρα 36-45 του ν.4472/2017 (Α' 74) και του άρθρου 65 του ν. 4509/2017 (Α' 201) αντιμετωπίστηκαν επαρκώς οι 16 εκκρεμείς συστάσεις που είχε απευθύνει στη χώρα μας η GRECO, σε εφαρμογή της Σύστασης Rec 4 (2003) της Επιτροπής Υπουργών των κρατών μελών, αναφορικά με την καταπολέμηση της διαφθοράς στη χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων.

Το ανωτέρω νομικό πλαίσιο εφαρμόστηκε για πρώτη φορά στις δημοτικές και περιφερειακές εκλογές της 26^{ης} Μαΐου 2019 και τις επαναληπτικές της 2^{ης} Ιουνίου 2019, καθώς και στις εκλογές για την ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 26^{ης} Μαΐου 2019.

3.2.4.4.

Τροποποίηση Διατάξεων Ποινικού Κώδικα και Κώδικα Ποινικής Δικονομίας

Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. 2018 - 2021
Ειδικός Στόχος 13.8.:
«Τήρηση των διεθνών
προτύπων για την καταπο-
λέμηση της διαφθοράς
(Ε.Υ., Ο.Ε.Κ.Δ., Σ.ο.Ε., Υ.Ν.)»

Στο πλαίσιο της αναθεώρησης των διατάξεων του Ποινικού Κώδικα και του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, η τ. Γ.Ε.Γ.ΚΑ.Δ. υπέβαλε σχέδιο Εισήγησης τον Ιανουάριο του 2019 στις αντίστοιχες Νομοπαρασκευαστικές Επιτροπές. Προς τον σκοπό αυτό, προέβη σε αξιολόγηση των διατάξεων των Σχεδίων Ποινικού Κώδικα και Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, που συνδέονται με τις διεθνείς συμβάσεις που έχει κυρώσει η χώρα, από τις οποίες απορρέουν αντίστοιχες υποχρεώσεις, ήτοι: **(α)** τη Σύμβαση του Ο.Ο.Σ.Α. για την Καταπολέμηση της Δωροδοκίας Αλλοδαπών Δημοσίων Λειτουργών στις Διεθνείς και Επιχειρηματικές Συναλλαγές (που κυρώθηκε με τον ν.2656/1998, Φ.Ε.Κ. 265/Α'/01.12.1998), **(β)** τη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Διαφθορά και το Πρόσθετο σε αυτήν Πρωτόκολλο (που κυρώθηκε με τον ν.3560/2007, Φ.Ε.Κ. 103/Α'/14.05.2007) και **(γ)** τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών κατά της Διαφθοράς (που κυρώθηκε με τον ν.3666/2008, Φ.Ε.Κ. 105/Α'/10.06.2008).

3.2.5.

Η Ε.Α.Δ. ως Ελληνική Υπηρεσία Συντονισμού Καταπολέμησης της Απάτης (Α.Φ.ΚΟ.Σ.)

Με το άρθρο 82 παρ. 5 του ιδρυτικού νόμου της Ε.Α.Δ., η Αρχή ορίστηκε ως η Ελληνική Υπηρεσία Συντονισμού Καταπολέμησης της Απάτης (Α.Φ.ΚΟ.Σ.), σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 3 του υπ' αρ. 883/2013 Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11^{ης} Σεπτεμβρίου 2013, σε συνεργασία με το Σ.Δ.Ο.Ε. κατά το μέρος των αρμοδιοτήτων του. Προγενέστερα, τον ρόλο αυτό κατείχε η τ. Γ.Ε.Γ.ΚΑ.Δ. βάσει του ν.4320/2015, ο οποίος είχε συμπληρωθεί με τον ν.4446/2016, συναφώς με την υποδοχή καταγγελιών για υποθέσεις παρατυπιών, υπόνοιας απάτης στα συγχρηματοδοτούμενα, διακρατικά και λοιπά προγράμματα (άρθρο 7) και την ίδρυση του Γραφείου Συντονισμού Πολιτικών Καταπολέμησης της Απάτης (άρθρο 9).

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της Αρχής ως ελληνικό Α.Φ.ΚΟ.Σ. για τη διευκόλυνση της αποτελεσματικής συνεργασίας και ανταλλαγής πληροφοριών με την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης Απάτης (Ο.Λ.Α.Φ.), συμπεριλαμβανομένων και πληροφοριών επιχειρησιακού χαρακτήρα, κατά το έτος 2019, έλαβαν χώρα ποικίλες ενέργειες σχετικά με την προστασία του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

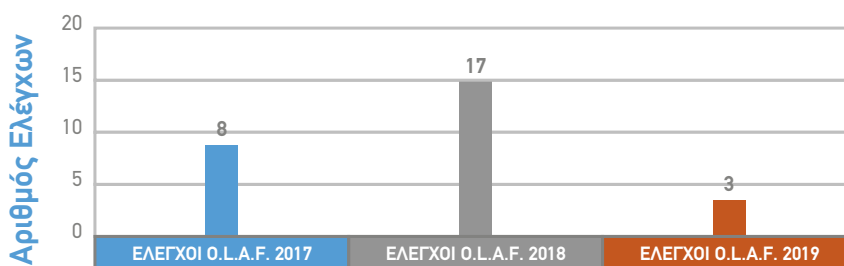
Συντονισμός επιτόπιων ελέγχων

Η διενέργεια επιτόπιων ελέγχων εκ μέρους της Ο.Λ.Α.Φ., που αφορούσαν στο σκέλος των εξόδων και των εσόδων του προϋπολογισμού της Ε.Ε. μέσω υποβολής αιτημάτων για την υποστήριξη των ελεγκτικών της κλιμακίων, γνωστοποιήθηκε στην ελληνική υπηρεσία Α.Φ.ΚΟ.Σ. Ως προς τους ελέγχους που αφορούσαν στο σκέλος των εσόδων της Ε.Ε., η Ε.Α.Δ. ως Α.Φ.ΚΟ.Σ. συμμετέχει ενεργά στις εργασίες του Συντονιστικού Επιχειρησια-

κού Κέντρου (Σ.Ε.Κ.) για την αντιμετώπιση του λαθρεμπορίου των προϊόντων που υπόκεινται σε Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης. Η συμμετοχή λαμβάνει χώρα αφενός με εκπρόσωπό της στη θέση του Γραμματέα του εν λόγω μικτού διυπηρεσιακού Οργάνου και αφετέρου με έτερο υπάλληλο στο προσωπικό που συνεπικουρεί το έργο του Σ.Ε.Κ.

Ως προς τους επιτόπιους ελέγχους που αφορούσαν στο σκέλος των εξόδων του προϋπολογισμού της Ε.Ε., η Υπηρεσία συντόνισε τη διενέργεια 3 επιτόπιων ελέγχων. Οι 2 εξ αυτών αφορούσαν σε έργα επιμερισμένης διαχείρισης. Ειδικότερα, ο πρώτος έλεγχος αφορούσε σε επιχειρησιακό πρόγραμμα της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου και ο δεύτερος σε πρόγραμμα της προγενέστερης περιόδου (2007 - 2013). Ο τρίτος έλεγχος αφορούσε σε έργα (projects) ενταγμένα σε προγράμματα χρηματοδοτούμενα από την Ε.Ε.

Διάγραμμα 10: Πλήθος Ελέγχων της Ο.Λ.Α.Φ. ανά Έτος

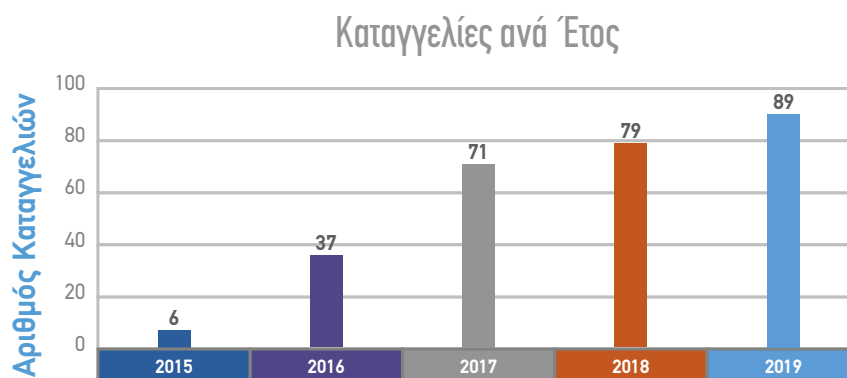
Πηγή: δεδομένα παραγόμενα και τηρούμενα στην Ε.Α.Δ.

Περαιτέρω, η Ε.Α.Δ. ως ελληνικό Α.Φ.Ο.Σ. συνέδραμε στην οργάνωση επιχειρησιακής συνάντησης και ανταλλαγής απόψεων των εμπλεκόμενων Εισαγγελικών και Διοικητικών Αρχών, καθώς και στην παροχή ενημέρωσης σε δύο υποθέσεις (η μία εξ αυτών εντός της προγραμματικής περιόδου 2014-2020). Τέλος, συνέβαλε σε διοικητικό επίπεδο στην ανταλλαγή επιχειρησιακών πληροφοριών για έλεγχο της Ο.Λ.Α.Φ. σε άλλη χώρα μέλος της Ε.Ε.

Υποδοχή και διαχείριση καταγγελιών

Η Ε.Α.Δ. ως ελληνικό Α.Φ.Ο.Σ., επιπλέον, είναι αρμόδια να παραλαμβάνει καταγγελίες που αφορούν σε υπόνοιες απάτης στα συγχρηματοδοτούμενα έργα. Κατά το έτος 2019, υποβλήθηκαν 89 συνολικά καταγγελίες για υπόνοιες απάτης, που αφορούσαν σε συγχρηματοδοτούμενα έργα, εκ των οποίων οι 45 ήταν ανώνυμες και οι 44 επώνυμες. Για τη διαχείριση και την παρακολούθηση των καταγγελιών ακολουθούνται οδηγίες σχετικές με τις εσωτερικές διαδικασίες υποδοχής και εξέτασης καταγγελιών και υπονοιών απάτης για συγχρηματοδοτούμενα έργα από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής σε συνδυασμό με την κείμενη εθνική νομοθεσία και τα αντίστοιχα Συστήματα Διαχείρισης και Ελέγχου.

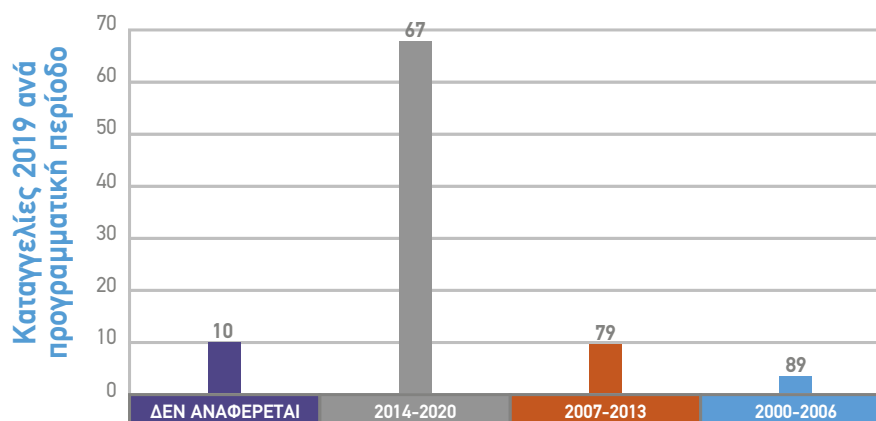
Διάγραμμα 11: Πλήθος Καταγγελιών ανά Έτος που υποβλήθηκαν στο Ελληνικό Α.Φ.Ο.Σ. (Ε.Α.Δ.)

Πηγή: δεδομένα παραγόμενα και τηρούμενα στην Ε.Α.Δ.

Οι καταγγελίες αφορούσαν στις προγραμματικές περιόδους 2000 - 2006, 2007 - 2013 και 2014 - 2020. Σε 10 εξεταζόμενες περιπτώσεις εκ των καταγγελιών δεν αναφέρεται ή δεν προκύπτει η προγραμματική περίοδος ή/και το συγκεκριμένο επιχειρησιακό πρόγραμμα από το περιεχόμενο της καταγγελίας.

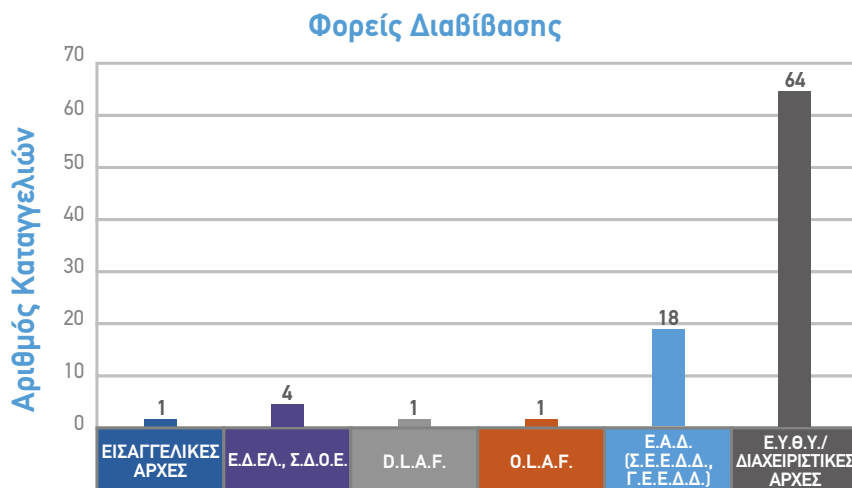
Διάγραμμα 12: Κατανομή Καταγγελιών Έτους 2019 που υποβλήθηκαν στο Ελληνικό Α.Φ.Ο.Σ. (Ε.Α.Δ.) ανά Προγραμματική Περίοδο

Πηγή: δεδομένα παραγόμενα και τηρούμενα στην Ε.Α.Δ.

Από το σύνολο των καταγγελιών (89) που παρέλαβε το ελληνικό Α.Φ.Ο.Σ. το έτος 2019, σημαντικός αριθμός (64) κρίθηκε ότι έπρεπε να αποσταλεί στις Αρχές διαχείρισης για να λάβουν γνώση ή να διερευνήσουν τα σχετικά διαλαμβανόμενα που άπτονταν κυρίως θεμάτων διαχείρισης. 18 εστάλησαν σε Σώματα Επιθεώρησης και Ελέγχου εξ αυτών που καταργήθηκαν και οι αρμοδιότητές τους μεταφέρθηκαν στην Ε.Α.Δ., ενώ 4 καταγγελίες διαβιβάστηκαν στο Σ.Δ.Ο.Ε. και στην Ε.Δ.ΕΛ. Για μία καταγγελία ενημερώθηκε η Ο.Λ.Α.Φ. και για ακόμη μία η Ρουμανική Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (D.L.A.F.). Μία καταγγελία αξιολογήθηκε ότι πρέπει να σταλεί σε αρμόδια Δικαστική Αρχή.

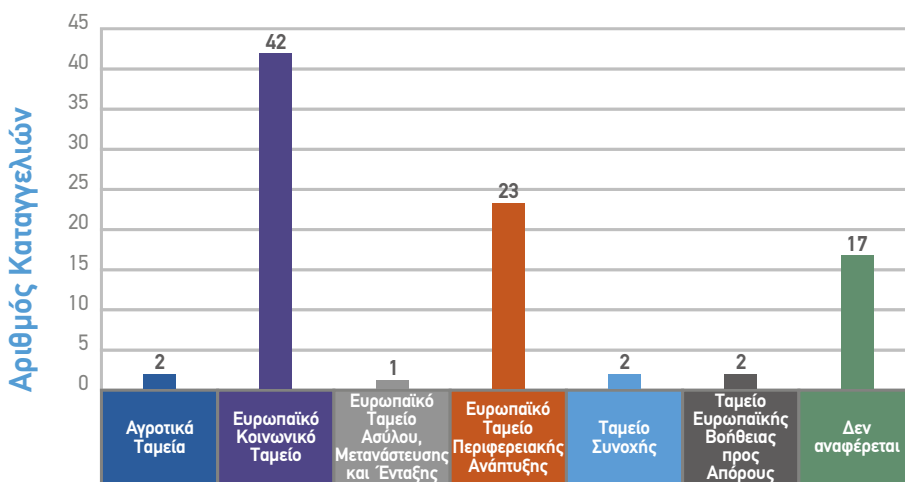
Διάγραμμα 13: Πλήθος Καταγγελιών που υποβλήθηκαν στο Ελληνικό Α.Φ.Ο.Σ. (Ε.Α.Δ.) ανά Φορέα Διαβίbasής τους (2019)

Πηγή: δεδομένα παραγόμενα και τηρούμενα στην Ε.Α.Δ.

Ένα σημαντικό ποιοτικό χαρακτηριστικό των καταγγελιών συνδέεται με την πηγή χρηματοδότησης των «επίδικων» έργων / δράσεων. Όπως προαναφέρθηκε, μεγάλο μέρος των καταγγελιών αφορούσαν σε προηγούμενες προγραμματικές περιόδους. Ωστόσο, από το σύνολο των 89 καταγγελιών του έτους 2019 και για τις οποίες είναι διαθέσιμα τα στοιχεία ως προς το ταμείο χρηματοδότησης, προκύπτουν τα εξής: 42 καταγγελίες αφορούν στο Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (Ε.Κ.Τ.), 23 στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (Ε.Τ.Π.Α.), 2 στο Ταμείο Συνοχής, 2 στο Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους, 2 αφορούν στα Αγροτικά Ταμεία, 1 στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης ενώ σε 17 καταγγελίες δεν αναφέρεται κανένα Ταμείο.

Διάγραμμα 14: Πλήθος Καταγγελιών που υποβλήθηκαν στο Ελληνικό Α.Φ.Ο.Σ. (Ε.Α.Δ.) ανά Ταμείο (2019)

Πηγή: δεδομένα παραγόμενα και τηρούμενα στην Ε.Α.Δ.

Βάσει των προαναφερθέντων στοιχείων διαπιστώνονται τα ακόλουθα:

Ο αριθμός των καταγγελιών κατά τη λήξη της παρούσας προγραμματικής περιόδου αυξάνεται χρόνο με τον χρόνο και είναι κατά 12,5% μεγαλύτερος σε σχέση με το έτος 2018 και κατά 25% σε σχέση με το έτος 2017 (σύμφωνα με το διάγραμμα 11 «Καταγγελίες ανά έτος»).

Το μεγαλύτερο μέρος των καταγγελιών διαβιβάστηκε μέσω της Ειδικής Υπηρεσίας Θεσμικής Υποστήριξης (Ε.Υ.Θ.Υ.) στις διαχειριστικές Αρχές για περαιτέρω διερεύνηση.

Ο αριθμός καταγγελιών ανά ταμείο συσχετίζεται περισσότερο με το πλήθος και τη φύση των ωφελούμενων και όχι με το ύψος του προϋπολογισμού, που χρηματοδοτούν τα αντίστοιχα ταμεία ή προγράμματα. Έτσι ερμηνεύεται ο μεγαλύτερος αριθμός των καταγγελιών που αφορά στο Ε.Κ.Τ., π.χ. δράσεις με πολλούς ωφελούμενους, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι η βασική πηγή των καταγγελιών είναι ιδιώτες.

Για τα Ταμεία Χρηματοδότησης που διαθέτουν μεγάλο προϋπολογισμό ή/και αφορούν μεγάλο πλήθος ωφελούμενων, ο αντίστοιχος αριθμός των καταγγελιών είναι εξαιρετικά μικρός (π.χ. Ευρωπαϊκό Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, Ταμείο Συνοχής κ.ά.). Μια ερμηνεία αυτών των δύο διαπιστώσεων θα μπορούσε να συνδεθεί με τον τρόπο ενσωμάτωσης του ρόλου της τ. Γ.Ε.Γ.ΚΑ.Δ. και τώρα της Ε.Α.Δ. ως ελληνικής Υπηρεσίας Α.Φ.Ο.Σ. και παράλληλα ως Εθνικής Υπηρεσίας υποδοχής καταγγελιών για συγχρηματοδοτούμενα έργα, στα αντίστοιχα συστήματα διαχείρισης αυτών των ταμείων, καθώς και με τις ενέργειες ενημέρωσης των εν δυνάμει καταγγελλόντων (Αρχές διαχείρισης, δικαιούχοι, ωφελούμενοι), σε συνδυασμό πάντα με τη χρονική ωρίμανση και υλοποίηση των αντίστοιχων δράσεων / έργων.

Συνδρομή στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία

Η Ε.Α.Δ. υποστηρίζει τον καινοτόμο αυτό θεσμό, παρέχοντας την αναγκαία συνδρομή ως αρμόδια εθνική Αρχή για τον συντονισμό της καταπολέμησης της απάτης (Α.Φ.Ο.Σ.). Ταυτόχρονα, προβλέπεται και η παροχή εμπειρογνωμοσύνης μέσω των επιθεωρητών της Αρχής, οι οποίοι θα συνεπικουρούν τον Έλληνα εντεταλμένο Ευρωπαϊό Εισαγγελέα, στο πλαίσιο των ερευνών και διώξεων που διενεργεί κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του.

Η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία είναι μια ανεξάρτητη Εισαγγελική Υπηρεσία της Ε.Ε., με αρμοδιότητες έρευνας, άσκησης διώξεων και παραπομπής στη δικαιοσύνη για εγκλήματα που επιβαρύνουν τον προϋπολογισμό της Ε.Ε., όπως η απάτη, η διαφθορά ή η διασυνοριακή απάτη στον τομέα του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) για ποσά μεγαλύτερα των 10 εκατομμυρίων ευρώ. Η λειτουργία της βασίζεται σε ένα σύστημα συντρέχουσας αρμοδιότητας με οργανωτική δομή σε δύο επίπεδα:

Το κεντρικό επίπεδο που αποτελείται από τον Ευρωπαϊό Γενικό Εισαγγελέα (ο οποίος είναι επικεφαλής της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας ως συνόλου και επικεφαλής του συλλογικού Οργάνου των Ευρωπαίων Εισαγγελέων), τα μόνιμα τμήματα και τους Ευρωπαίους Εισαγγελείς.

Το αποκεντρωμένο επίπεδο αποτελείται από εντεταλμένους Ευρωπαίους Εισαγγελείς που εδρεύουν στα κράτη μέλη. Οι εντεταλμένοι Ευρωπαίοι Εισαγγελείς ενεργούν για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας στα κράτη μέλη και υπό την εποπτεία της και είναι υπεύθυνοι για τις έρευνες που τους ανατίθενται και τις διώξεις, έχοντας τις ίδιες εξουσίες με τους Εθνικούς Εισαγγελείς.

Ο νέος θεσμός αναμένεται να βελτιώσει σημαντικά την αντιμετώπιση του διασυνοριακού οικονομικού εγκλήματος και τη συνακόλουθη ανάκτηση των ποσών που χάνονται ετησίως λόγω απάτης, λαμβανομένου υπόψη του εύρους των περιπτώσεων διασυνοριακής απάτης, ιδίως στον τομέα του Φ.Π.Α. και των αποσπασματικών μέτρων που λαμβάνονταν σε επίπεδο κρατών μελών μέχρι σήμερα.

Η σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, μέσω ενισχυμένης συνεργασίας, προβλεπόταν στο άρθρο 86 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στο πλαίσιο αυτό, εκδόθηκε ο Κανονισμός 2017/1939 ο

ο οποίος εγκρίθηκε από το Συμβούλιο Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων στις 12 Οκτωβρίου 2017 και τέθηκε σε ισχύ στις 20 Νοεμβρίου 2017. Σε εφαρμογή των διατάξεων του Κανονισμού, ψηφίστηκε από το Εθνικό Κοινοβούλιο ο ν.4596/2019 (Α' 32) κεφάλαιο IV: «Εφαρμογή διατάξεων του Κανονισμού (Ε.Ε.) 2017/1939 του Συμβουλίου της 12^{ης} Οκτωβρίου 2017, σχετικά με την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας». Στο άρθρο 21 «Συνδρομή άλλων Αρχών» του ίδιου νόμου, ορίζεται ως αρμόδια Εθνική Αρχή συνδρομής του Ευρωπαίου Εισαγγελέα το τ. Γραφείο του Γ.Ε.Δ.Δ. και αναφέρονται οι Αρχές που θα συνδράμουν το έργο του Ευρωπαίου Εντεταλμένου Εισαγγελέα. Η Ε.Α.Δ. έχει αναλάβει τη σχετική αρμοδιότητα βάσει του ν.4622/2019.

Ανταπόκριση σε ερωτηματολόγιο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τα μέτρα καταπολέμησης της απάτης

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συντάσσει κάθε χρόνο, σύμφωνα με το άρθρο 325 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ε.Ε., έκθεση για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ε.Ε. (Report PIF). Για τον σκοπό αυτό, αποστέλλει σε όλα τα κράτη μέλη ερωτηματολόγιο που αφορά στα σημαντικότερα μέτρα (νομοθετικά, διοικητικά, οργανωτικά ή επιχειρησιακά), τα οποία έχει λάβει η κάθε χώρα μέλος της Ε.Ε., στους τομείς των εσόδων και των εξόδων του κοινοτικού προϋπολογισμού. Επιπλέον, εξετάζεται και η υιοθέτηση και εφαρμογή των συστάσεων του προηγούμενου έτους. Το έτος 2019, η ελληνική Υπηρεσία Α.Φ.ΚΟ.Σ., σε συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους εθνικούς φορείς, υπέβαλε συμπληρωμένο το ερωτηματολόγιο της Επιτροπής, γνωστοποιώντας τα μέτρα τα οποία ελήφθησαν το 2018.

3.3. Ευαισθητοποίηση, Επικοινωνία και Εθνικές Συνεργασίες

Σύμφωνα με τις προβλέψεις του ιδρυτικού νόμου της Ε.Α.Δ., ο κεντρικός σχεδιασμός και ο συντονισμός δράσεων για την ευαισθητοποίηση, την εκπαίδευση και την αλλαγή προτύπων όσον αφορά σε θέματα διαφάνειας, ακεραιότητας και καταπολέμησης της διαφθοράς αποτελεί κομβική αρμοδιότητα της Αρχής.

Στο πλαίσιο αυτό, η Ε.Α.Δ. αναπτύσσει και υλοποιεί μια ολοκληρωμένη στρατηγική για την ενημέρωση και την ευαισθητοποίηση πολιτών και επιχειρήσεων αναφορικά με τις επιπτώσεις του φαινομένου της διαφθοράς στην κοινωνία και την οικονομία. Μέσα από ένα πλέγμα στοχευμένων δράσεων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης, επιδιώκεται η ενδυνάμωση της συμμετοχής των πολιτών στον δημόσιο βίο και η προώθηση μίας κουλτούρας μη ανοχής απέναντι στη διαφθορά.

Παράλληλα, η Ε.Α.Δ. προτάσσει την εδραίωση διαύλων επικοινωνίας και την ανάπτυξη δικτύων συνεργασίας σε κρίσιμα πεδία πολιτικής, με γνώμονα την πεποίθηση ότι η συντονισμένη δράση όλων των εμπλεκόμενων

3^{ος}

Επιχειρησιακός Πυλώνας

Υλοποίηση δράσεων
ευαισθητοποίησης
& ενημέρωσης της
κοινωνίας

φορέων αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την αποτελεσματική αντιμετώπιση φαινομένων απάτης και διαφθοράς.

Στην κατεύθυνση αυτή, η Ε.Α.Δ. αναπτύσσει στρατηγικές συμμαχίες με φορείς του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα καθώς και με επαγγελματικές ενώσεις και οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών με στόχο **α)** την κινητοποίηση όλων των υγιών δυνάμεων της κοινωνίας, **β)** τη μεταφορά τεχνογνωσίας και **γ)** τον καλύτερο συντονισμό των προσπαθειών τους στη μάχη ενάντια στη διαφθορά.

Ήδη από τους πρώτους μήνες της λειτουργίας της, η Ε.Α.Δ. φρόντισε να συμμετάσχει ενεργά σε συνέδρια και εκθέσεις, αλλά και να διοργανώσει θεματικές ημερίδες προκειμένου να επικοινωνήσει την παρουσία της και τα αποτελέσματα που αναμένονται για την κοινωνία και την οικονομία, μέσω των στοχευμένων παρεμβάσεών της στους τρεις κύριους επιχειρησιακούς της πυλώνες.

Στις ενότητες που ακολουθούν παρουσιάζονται συνοπτικά οι δράσεις της Ε.Α.Δ. στις εν λόγω θεματικές.

3.3.1. Δράσεις Ευαισθητοποίησης και Επικοινωνίας

Ημερίδα για την Παγκόσμια Ημέρα κατά της Διαφθοράς

Στις 9 Δεκεμβρίου 2019, με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα κατά της Διαφθοράς, η Ε.Α.Δ. διοργάνωσε ημερίδα με κεντρικό θέμα «Τεχνολογία για τη Διαφάνεια» στην αίθουσα εκδηλώσεων της Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης και Επικοινωνίας. Η ημερίδα είχε στόχο να συμβάλει στη διερεύνηση της σχέσης των νέων τεχνολογιών με τις πολιτικές και τα προγράμματα που θα ενισχύσουν την ακεραιότητα και τη διαφάνεια.

Οι τρεις θεματικές συζητήσεις επικεντρώθηκαν:

στους τρόπους με τους οποίους οι νέες τεχνολογίες (blockchain, τεχνητή νοημοσύνη, ανάλυση μεγάλου όγκου δεδομένων κ.ά.) μπορούν να ενισχύσουν τη διαφάνεια και τη λογοδοσία,

στον βαθμό επίδρασης του ψηφιακού μετασχηματισμού της δημόσιας διοίκησης στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης των πολιτών στους θεσμούς και

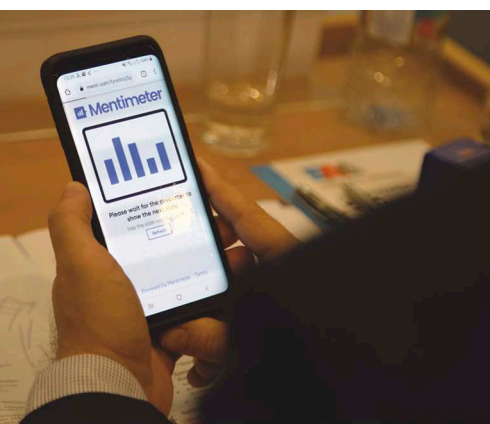
στις ευκαιρίες και τους κινδύνους που συνεπάγεται η 4^η Βιομηχανική επανάσταση για την ενίσχυση της διαφάνειας.

«Η σύσταση της Ε.Α.Δ. αποτελεί σημαντική καινοτομία, που θωρακίζει θεσμικά την αντιμετώπιση της διαφθοράς.»

Κυριάκος Μπιστοάκης, Πρωθυπουργός, Εναρκτήρια ομιλία, Ημερίδα Ε.Α.Δ. για την Παγκόσμια Ημέρα κατά της Διαφθοράς

Η ανάγκη εφαρμογής των νέων τεχνολογικών και ψηφιακών εργαλείων για την καταπολέμηση της Διαφθοράς καταγράφηκε με σαφήνεια στη ζωντανή ηλεκτρονική ψηφοφορία μέσω κινητών τηλεφώνων, που έγινε με τη βοήθεια της διαδικτυακής εφαρμογής Mentimeter κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης. Το κοινό που περιλάμβανε επαγγελματίες και εμπειρογνώμονες τόσο από τον δημόσιο όσο και από τον ιδιωτικό τομέα, κλήθηκε να τοποθετηθεί επί συγκεκριμένων ερωτημάτων.

Η ηλεκτρονική ψηφοφορία ανέδειξε πολύ ενδιαφέροντα στοιχεία:

Το 94% του κοινού θα χρησιμοποιούσε κάποια ηλεκτρονική εφαρμογή για να αξιολογήσει την επαφή του με το δημόσιο και να καταγγείλει φαινόμενα διαφθοράς.

Το 51% όσων απάντησαν θεωρεί ότι η χρήση της ψηφιακής τεχνολογίας στην παροχή δημοσίων υπηρεσιών θα συμβάλλει στην καταπολέμηση της διαφθοράς, εφόσον υπάρξουν οι απαραίτητες δράσεις επικοινωνίας και εκπαίδευσης για την ενημέρωση των πολιτών αναφορικά με τη χρήση των νέων εργαλείων. Το 41% των συμμετεχόντων θα κατήγγειλε στην Ε.Α.Δ. χρηματισμό δημοσίου υπαλλήλου, εάν κάτι τέτοιο έπεφτε στην αντίληψή του.

Το 23% των συμμετεχόντων θεωρεί ότι η ενίσχυση του εσωτερικού ελέγχου (internal audit) στους δημόσιους Οργανισμούς θα συνέβαλε περισσότερο στην καταπολέμηση της διαφθοράς, με τη σύσταση της Ε.Α.Δ. να καταλαμβάνει την τρίτη θέση με ποσοστό 21%, μόλις 4 μήνες από την ίδρυσή της.

Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης

Τον Σεπτέμβριο του 2019, η Ε.Α.Δ. συμμετείχε για πρώτη φορά στις εργασίες της 84^{ης} Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης. Στο ενημερωτικό stand της Αρχής, το οποίο φιλοξενήθηκε στο περίπτερο του Υπουργείου Εσωτερικών, θεσμικοί φορείς και κοινό είχαν την ευκαιρία να ενημερωθούν σχετικά με το όραμα, την αποστολή και τις επικείμενες δράσεις της νεοσύστατης Ε.Α.Δ. Στο περιθώριο της Δ.Ε.Θ., πραγματοποιήθηκαν επαφές των εκπροσώπων της Ε.Α.Δ. με πλήθος φορέων όπως η Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία, το Υπουργείο Εργασίας και ο Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού και τέθηκαν οι βάσεις για την ανάπτυξη μελλοντικών σχημάτων συνεργασίας.

Συνέδριο Ελληνικού Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών (Ε.Ι.Ε.Ε.)

Η αποστολή και οι βασικοί επιχειρησιακοί στόχοι της Ε.Α.Δ. παρουσιάστηκαν στο ετήσιο συνέδριο του Ελληνικού Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών (Ε.Ι.Ε.Ε.) που πραγματοποιήθηκε στις 17 Οκτωβρίου 2019, με θέμα "Expect the Unexpected" («Προετοιμασμένοι για το Απροσδόκητο»), στο Μέγαρο Μουσικής. Ο Διοικητής της Ε.Α.Δ. τόνισε ότι το Ε.Ι.Ε.Ε. αποτελεί μια ζωντανή κοινότητα για την αμφίδρομη επικοινωνία και συνεργασία

μεταξύ των ελεγκτών του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα, επισημαίνοντας χαρακτηριστικά ότι «η συνεργασία αυτή θα αποτελέσει βασικό πυλώνα στην προσπάθεια για την εισαγωγή των διεθνών ελεγκτικών προτύπων στη δημόσια διοίκηση».

Ημερίδα για τον Εσωτερικό Έλεγχο στην Τοπική Αυτοδιοίκηση

Την 25^η Οκτωβρίου 2019, διοργανώθηκε ημερίδα με θέμα: «Ο Εσωτερικός Έλεγχος στην Τοπική Αυτοδιοίκηση» στην αίθουσα εκδηλώσεων της Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης και Επικοινωνίας. Η ημερίδα είχε ως στόχο να παρουσιάσει το Εγχειρίδιο Εσωτερικού Ελέγχου και τον πρακτικό οδηγό για την εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου στους Ο.Τ.Α. Τα δύο παραδοτέα εκπονήθηκαν στο πλαίσιο της συνεργασίας της Ε.Α.Δ. με τη Γαλλική Expertise France και με την υποστήριξη της Γενικής Διεύθυνσης για τη Στήριξη Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (DG REFORM). Σκοπός του προγράμματος, πέρα από την εκπόνηση του προαναφερθέντος Εγχειριδίου, ήταν και η παροχή τεχνογνωσίας για τη δημιουργία και τη λειτουργία αποτελεσματικών Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου σε δεκαπέντε φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και σε μία Αποκεντρωμένη Διοίκηση.

«Ο Εσωτερικός Έλεγχος επιτρέπει στην ανώτατη διοίκηση ενός Οργανισμού να εντοπίζει πώς πρέπει να δομήσει τις εσωτερικές διαδικασίες, έτσι ώστε, με σεβασμό στα χρήματα του Έλληνα φορολογούμενου, να επιφέρει το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα και να προσφέρει υψηλού επιπέδου υπηρεσίες.»

Άγγελος Μπίνης, Διοικητής Ε.Α.Δ.

Κατά τη διάρκεια της ημερίδας, παρουσιάστηκαν τα βασικά οργανωτικά και επιχειρησιακά χαρακτηριστικά της λειτουργίας του Εσωτερικού Ελέγχου σε έναν Ο.Τ.Α., καθώς και μελέτες περίπτωσης που ανέδειξαν τον τρόπο με τον οποίο ο Εσωτερικός Έλεγχος μπορεί να ανιχνεύσει ευκαιρίες για τη βελτίωση των διαδικασιών, να εντοπίσει εστίες κινδύνου και να προτείνει την εισαγωγή των κατάλληλων δικλίδων ασφαλείας (internal controls) για την αντιμετώπιση των κινδύνων αυτών, συμβάλλοντας αποφασιστικά στην επίτευξη των επιχειρησιακών στόχων κάθε Οργανισμού, στην ενίσχυση της διαφάνειας των δημοσίων πολιτικών και στην αποκατάσταση της εμπιστοσύνης των πολιτών στους θεσμούς.

Στο πλαίσιο της τοποθέτησής του, ο Διοικητής της Ε.Α.Δ. ανέπτυξε διεξοδικά τον ρόλο της Αρχής αναφορικά με τη λειτουργία του Εσωτερικού Ελέγχου και την ενίσχυση των μηχανισμών ακεραιότητας και διαφάνειας στο σύνολο της ελληνικής δημόσιας διοίκησης, τονίζοντας ότι «η Ε.Α.Δ. είναι παρούσα για να συνδράμει τους δημόσιους φορείς με πρότυπα και μεθοδολογικά εργαλεία, αποτελώντας πολύτιμο σύμμαχο στην προσπάθειά τους να αποκτήσουν μία σύγχρονη λειτουργία Εσωτερικού Ελέγχου».

Συνέδριο Ελληνικού Ινστιτούτου κατά της Απάτης (A.C.F.E. Greece)

Στις 22 Νοεμβρίου 2019, το Ελληνικό Ινστιτούτο κατά της Απάτης (Hellenic A.C.F.E.) διοργάνωσε το ετήσιο συνέδριό του, με θέμα "Integrity, the Ultimate Brand". Στόχος του συνεδρίου ήταν η ανάδειξη των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις, στην προσπάθειά τους να καλλιεργήσουν κουλτούρα ακεραιότητας στον Οργανισμό τους, μέσα από την παρουσίαση καλών πρακτικών και εργαλείων που μπορούν να αξιοποιήσουν προς αυτή την κατεύθυνση. Η Ε.Α.Δ. συμμετείχε ενεργά στις εργασίες του συνεδρίου παρουσιάζοντας το πώς η καταπολέμηση της διαφθοράς μπορεί να επηρεάσει θετικά την ανάπτυξη και να δημιουργήσει νέες και καλύτερα αμειβόμενες θέσεις εργασίας.

3.3.2. Εθνικές Συνεργασίες

Στο πλαίσιο της εδραίωσης ενός λειτουργικού πλαισίου συνεργασιών σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο για την υλοποίηση του οράματος και της αποστολής της, η Ε.Α.Δ. κατά τη διάρκεια του 2019 πραγματοποίησε πλήθος επαφών με δημόσιους Οργανισμούς, φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης, επαγγελματικές ενώσεις και οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών. Κατά τη διάρκεια των επαφών, δόθηκε έμφαση στον ρόλο και τις αρμοδιότητες της Ε.Α.Δ., καθώς και στη δυνατότητα ενίσχυσης της διμερούς συνεργασίας σε συγκεκριμένα πεδία δράσης, όπως η ενίσχυση της λειτουργίας του Εσωτερικού Ελέγχου, η προώθηση του εθνικού συστήματος ακεραιότητας, η διαδικασία διαχείρισης κινδύνων και ο έλεγχος των δηλώσεων «πόθεν έσχες». Σε ορισμένες περιπτώσεις, η συνεργασία είχε ως αποτέλεσμα σύναψη θεματικών Μνημονίων Συνεργασίας με δημόσιους φορείς ενώ σε άλλες περιπτώσεις, οι διμερείς επαφές οδήγησαν στην ανάληψη πρωτοβουλιών για τη βελτίωση της συνεργασίας στα πεδία της ανταλλαγής πληροφοριών, της μεταφοράς τεχνογνωσίας και της διάχυσης καλών πρακτικών στο πλαίσιο πιλοτικών δράσεων.

Αναλυτικότερα, κατά τη διάρκεια του προηγούμενου έτους, η Ε.Α.Δ. προχώρησε στην εμβάθυνση της συνεργασίας της με τους ακόλουθους φορείς:

1	Γενική Γραμματεία Ιθαγένειας του Υπουργείου Εσωτερικών (Μνημόνιο Συνεργασίας) Αντικείμενο: Η παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών για την αξιολόγηση των υφιστάμενων διαδικασιών και πολιτικών στους τομείς απονομής και κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας και πολιτογράφησης, με σκοπό την πρόληψη και αντιμετώπιση περιστατικών διαφθοράς ή απάτης. Για την υλοποίηση του Μνημονίου, εφαρμόστηκε εξειδικευμένη μεθοδολογία αναγνώρισης και αξιολόγησης κινδύνων από τις συσταθείσες ομάδες εργασίας ενώ, εντός του 1 ^{ου} τριμήνου του 2020, υποβλήθηκε η οριστική Έκθεση Αξιολόγησης Κινδύνων Διαφθοράς από τα στελέχη της Γενικής Διεύθυνσης Ακεραιότητας και Λογοδοσίας.
2	Γενική Γραμματεία Ανθρώπινου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα του Υπουργείου Εσωτερικών Αντικείμενο: Η κατάρτιση του Εθνικού Συστήματος Ακεραιότητας.
3	Υπουργείο Τουρισμού Αντικείμενο: Η παροχή τεχνογνωσίας και συμβουλευτικών υπηρεσιών για τη δημιουργία μιας αποτελεσματικής Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου και την ενίσχυση των μηχανισμών λογοδοσίας και διαφάνειας σε όλες τις δομές και τα προγράμματα του Υπουργείου Τουρισμού.

4	Όργανα Ελέγχου Περιουσιακής Κατάστασης του ν.3213/2003 (Μνημόνιο Συνεργασίας) Αντικείμενο: Η κατάρτιση Ενιαίου Κανονισμού Διαδικασιών Ελέγχου Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης για όλα τα Όργανα Ελέγχου, σύμφωνα με τις προβλέψεις του νόμου. Τα συμβαλλόμενα Όργανα Ελέγχου είναι: η Επιτροπή Ελέγχου Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης του άρθρου 3Α του ν.3213/2003, η Γ' Μονάδα Ελέγχου Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες, η Ε.Α.Δ. και ο Εισαγγελέας Εφετών Αθηνών ως εποπτεύων την Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων των Σωμάτων Ασφαλείας. Τον συντονισμό, την εποπτεία και την οργανωτική υποστήριξη των συναντήσεων ανέλαβε η Γενική Διεύθυνση Ακεραιότητας και Λογοδοσίας της Ε.Α.Δ.
5	Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) Αντικείμενο: Η αποφυγή επικαλύψεων στη διενέργεια ελέγχων περιουσιακής κατάστασης στο προσωπικό της Α.Α.Δ.Ε. και η ανταλλαγή πληροφοριών, πορισμάτων και ευρημάτων.
6	Υπουργείο Μακεδονίας - Θράκης Αντικείμενο: Η συμπόρευση σε θέματα ακεραιότητας και λογοδοσίας.
7	Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας Αντικείμενο: Η ενίσχυση της λειτουργίας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου.
8	Δήμος Θεσσαλονίκης Αντικείμενο: Η αξιοποίηση της τεχνογνωσίας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου στο πλαίσιο έργου που υλοποιεί η Ε.Α.Δ., σε συνεργασία με το Συμβούλιο της Ευρώπης, με θέμα: «Η διαδημοτική συνεργασία ως εργαλείο για την εφαρμογή του εσωτερικού ελέγχου».
9	Δήμος Αθηναίων Αντικείμενο: Παροχή τεχνογνωσίας και συμβουλευτικών υπηρεσιών για μία αποτελεσματική Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου.

**ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ
ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟ ΕΡΓΩΝ**

4

4. Διεθνείς Συνεργασίες – Χαρτοφυλάκιο Έργων

Η Ε.Α.Δ., επιδιώκοντας να θέσει στέρεες βάσεις για την καταπολέμηση της διαφθοράς και της απάτης, στο πλαίσιο ορισμού της και ως Ελληνικής Υπηρεσίας Συντονισμού κατά της Απάτης (A.F.CO.S.), ενδυναμώνει συντονισμένα και δομημένα τη θεσμική, στρατηγική και επιχειρησιακή της ικανότητα, αξιοποιώντας τα διεθνή πρότυπα και τις καλές πρακτικές. Υπό το πρίσμα αυτό, δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην ανάπτυξη διεθνών συνεργασιών σε κρίσιμα πεδία πολιτικής, παράλληλα με την προβολή του έργου της και την εκπροσώπησή της στα διεθνή δρώμενα, εδραιώνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο την παρουσία της και ενισχύοντας την εξωστρέφειά της. Ταυτόχρονα, η Αρχή έχει εντάξει στον προγραμματισμό της, την παρακολούθηση και υλοποίηση όλων των απαιτούμενων ενεργειών και πρωτοβουλιών σε ό,τι αφορά την εφαρμογή συστάσεων και προτάσεων, με βάση διεθνείς συμβάσεις, για τον αποτελεσματικότερο συντονισμό της εθνικής προσπάθειας για την καταπολέμηση φαινομένων απάτης και διαφθοράς, ενώ ταυτόχρονα συμμετέχει ενεργά σε διαδικασίες αξιολόγησης της χώρας, σε τομείς που άπτονται των αρμοδιοτήτων της.

Επιπλέον, η Αρχή αναπτύσσει και υλοποιεί ένα ευρύ χαρτοφυλάκιο έργων για την αναβάθμιση του ελεγκτικού της έργου, την εκπόνηση πολιτικών και εργαλείων ενίσχυσης της διαφάνειας, της ακεραιότητας και της λογοδοσίας, την ευαισθητοποίηση και την ενδυνάμωση της συμμετοχής των πολιτών, την εφαρμογή του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς, αλλά και τη διαχείριση της οργανωσιακής αλλαγής και του ψηφιακού μετασχηματισμού της, αξιοποιώντας πλήρως τις δυνατότητες και τις ευκαιρίες που παρέχουν ποικίλα χρηματοδοτικά εργαλεία. Στο πλαίσιο αυτό συνάπτει διεθνείς συνεργασίες, με στόχο τη μεταφορά τεχνογνωσίας και την υλοποίηση στοχευμένων παρεμβάσεων. Περαιτέρω, η Αρχή συμμετέχει σε διεθνή συνέδρια και σε συναντήσεις με διεθνείς εταίρους με στόχο την παρουσίαση της διαρθρωτικής μεταρρύθμισης για την ίδρυση και λειτουργία της, καθώς και την ανταλλαγή απόψεων και τον εντοπισμό καλών πρακτικών για την καταπολέμηση της διαφθοράς.

4.1. Χαρτοφυλάκιο Έργων στο Πλαίσιο Συνεργασιών με Διεθνείς και Ευρωπαϊκούς Οργανισμούς

Πηγή: 8^ο Σύνοδος της Διάσκεψης των Κρατών Μελών της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς (CoSP 8)

4.1.1. Υλοποίηση του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς

UNODC
United Nations Office on Drugs and Crime

Η Ε.Α.Δ., σε συνεργασία με το Γραφείο των Ηνωμένων Εθνών για τα Ναρκωτικά και το Έγκλημα (U.N.O.D.C.), υλοποιεί, στο πλαίσιο δύο διακριτών συμβάσεων, στοχευμένες παρεμβάσεις για την καταπολέμηση της διαφθοράς σε συγκεκριμένα πεδία και τομείς πολιτικής.

Ειδικότερα, το εν λόγω έργο αποβλέπει στην ενίσχυση της διαφάνειας, της ακεραιότητας και της λογοδοσίας στους τομείς της δικαιοσύνης, των διαρθρωτικών ταμείων, του αθλητισμού και του περιβάλλοντος. Συγκεκριμένες δράσεις εστιάζονται, μεταξύ άλλων, στην πρόληψη της απάτης στα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα του Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (Ε.Σ.Π.Α.), στην ενίσχυση της λειτουργίας της Ελληνικής Υπηρεσίας Συντονισμού για την Καταπολέμηση της Απάτης (Α.Φ.Ο.Σ.) και στη βελτίωση του συστήματος συλλογής στατιστικών δεδομένων στον τομέα καταπολέμησης της διαφθοράς, καθώς και την ευαισθητοποίηση της νεολαίας σε ζητήματα ακεραιότητας, μέσα από την παροχή τεχνογνωσίας και εργαλείων. Αναλυτικότερα, η παρασχεθείσα τεχνική βοήθεια αναπτύσσεται στους κάτωθι 7 διακριτούς άξονες:

Άξονες Έργου:	
1	Ενίσχυση του πλαισίου ακεραιότητας του Δικαστικού Σώματος.
2	Βελτίωση και τυποποίηση του συστήματος συλλογής και αναφοράς στατιστικών δεδομένων σχετικά με τη διαφθορά, τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και την απάτη.
3	Ενίσχυση της λειτουργίας της Ελληνικής Υπηρεσίας Συντονισμού για την Καταπολέμηση της Απάτης (Α.Φ.Ο.Σ.) σύμφωνα με τους Κανονισμούς της Ε.Ε.
4	Ενίσχυση της ακεραιότητας στα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα που υποστηρίζουν την ανάπτυξη και την παραγωγικότητα στην Ελλάδα.
5	Ενίσχυση της διαφάνειας και της ακεραιότητας στον τομέα του αθλητισμού.
6	Ανάπτυξη ειδικής στρατηγικής για την καταπολέμηση της διαφθοράς στον τομέα του περιβάλλοντος.
7	Ενίσχυση της ευαισθητοποίησης της νεολαίας μέσω της ανάπτυξης και προώθησης προγραμμάτων που διαμορφώνουν την ακεραιότητα στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα.

Με σκοπό τη διεξοδική συζήτηση των στόχων, των προτεραιοτήτων και των διαδικαστικών πτυχών της συνεργασίας για την παροχή τεχνογνωσίας, πραγματοποιήθηκαν τεχνικές συναντήσεις μεταξύ της Ε.Α.Δ. και των εκπροσώπων του U.N.O.D.C. για την εξειδίκευση των δράσεων του έργου, στις 18-21 Νοεμβρίου 2019. Με γνώμονα τη μεγιστοποίηση της προστιθέμενης αξίας της παρεχόμενης τεχνικής βοήθειας, η Ε.Α.Δ. προσκάλεσε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, προκειμένου να συμβάλουν με την εμπειρία και την τεχνογνωσία τους, στην προσαρμογή των δράσεων και των παραδοτέων του έργου αυτού στις ανάγκες και τα χαρακτηριστικά του ελληνικού διοικητικού συστήματος. Μακροπρόθεσμα, οι ενέργειες αυτές αναμένεται να συμβάλλουν αποτελεσματικά στην πρόληψη, την αποτροπή και τον εντοπισμό παραβιάσεων ακεραιότητας προς όφελος της ελληνικής κοινωνίας.

Βασικοί εταίροι του έργου είναι: το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, το Υπουργείο Δικαιοσύνης, η Γενική Γραμματεία Συντονισμού της Προεδρίας της Κυβέρνησης, η Γενική Γραμματεία Αθλητισμού, η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου, η Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης, η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης, η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Διαχείρισης Προγραμμάτων Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, η Ελληνική Στατιστική Αρχή και η Γενική Διεύθυνση Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος. Οι συγκεκριμένοι φορείς κατέχουν βασικό ρόλο στο έργο ως οι άμεσοι ωφελούμενοι του έργου τεχνικής υποστήριξης.

Το έργο χρηματοδοτείται από τη Γενική Διεύθυνση για τη Στήριξη Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (DG REFORM) και πλέον έχει ξεκινήσει να υλοποιείται.

4.1.2. Προαγωγή της Χρηστής Διακυβέρνησης μέσα από τη Διαδημοτική Συνεργασία για την Ενίσχυση του Εσωτερικού Ελέγχου στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Η Ε.Α.Δ., σε συνεργασία με το Υπουργείο Εσωτερικών, παρακολουθεί την πορεία του έργου με τίτλο «Τεχνική Βοήθεια για την Καλή Διακυβέρνηση στην Ελλάδα», το οποίο υλοποιείται από το Συμβούλιο της Ευρώπης σε συνεργασία με την Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Ε.Τ.Α.Α.) και χρηματοδοτείται από τη Γενική Διεύθυνση για τη Στήριξη Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (DG REFORM). Αντικείμενο του έργου αποτελεί η διερεύνηση των προοπτικών της διαδημοτικής συνεργασίας ως εργαλείου για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου από τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.).

Στο πλαίσιο της ως άνω τεχνικής βοήθειας, πραγματοποιήθηκε στις 7 - 8 Νοεμβρίου 2019 το πρώτο Εργαστήριο Διαδημοτικής Συνεργασίας στον Εσωτερικό Έλεγχο στη Λάρισα. Στο εργαστήριο συμμετείχαν εκπρόσωποι του Δήμου Λάρισας καθώς και των Δήμων Αγιάς, Ελασσόνας, Φαρσάλων και Κιλελέρ. Οι εμπειρογνώμονες του Συμβουλίου της Ευρώπης παρουσίασαν τις δυνατότητες του εργαλείου της διαδημοτικής συνεργασίας, ενώ οι εκπρόσωποι των Δήμων είχαν την ευκαιρία να συζητήσουν τις καθημερινές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν. Επισημαίνεται ότι η Περιφερειακή Υπηρεσία της Ε.Α.Δ. στη Λάρισα συνδράμει ενεργά στην παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης του έργου.

Οι άμεσα προγραμματιζόμενες ενέργειες για το έτος 2020 αφορούν αρχικά σε δύο πρόσθετα εργαστήρια και τη συνάντηση της Συντονιστικής Επιτροπής για την παρακολούθηση της εξέλιξης του έργου κατά τη διάρκεια του α' τριμήνου του 2020. Περαιτέρω, αναμένεται η υπογραφή προγραμματικής σύμβασης μεταξύ των συνεργαζόμενων Δήμων, μετά τις προβλεπόμενες αποφάσεις και εγκρίσεις, με αντικείμενο την περαιτέρω συνεργασία τους στο πεδίο του Εσωτερικού Ελέγχου. Ο Δήμος Θεσσαλονίκης, καθώς και η Ε.Ε.Τ.Α.Α. θα παράσχουν τεχνογνωσία για τις δραστηριότητες της διαδημοτικής συνεργασίας.

4.1.3. Ενίσχυση της Αποτελεσματικής Λειτουργίας των Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου στην Τοπική Αυτοδιοίκηση

**EXPERTISE
FRANCE**

Η συνεργασία με τον εθνικό φορέα τεχνικής υποστήριξης της Γαλλικής Δημοκρατίας "Expertise France" είχε εγκαθιδρυθεί στο πλαίσιο του έργου «Τεχνική Υποστήριξη για τη Διοικητική Μεταρρύθμιση στην Ελλάδα», με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κατόπιν σχετικής σύμβασης με βασικό δικαιούχο το τ. Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης και έμμεσους δικαιούχους τους εθνικούς φορείς των οποίων οι αρμοδιότητες συνδέονταν με τους πέντε άξονες παρέμβασης της τεχνικής υποστήριξης. Εν προκειμένω, η Expertise France παρείχε τεχνογνωσία στην Ε.Α.Δ. βάσει του 3^{ου} άξονα «Διοικητική Διαφάνεια, Λογοδοσία και Αποδοτικότητα» ο οποίος είχε επικεντρωθεί, μεταξύ άλλων, στη σύσταση και λειτουργία Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, καθώς και στην ανάπτυξη εγχειριδίου για τον Εσωτερικό Έλεγχο.

Τον Οκτώβριο του 2019, ολοκληρώθηκε η εν λόγω συνεργασία με την παραλαβή του Εγχειριδίου Εσωτερικού Ελέγχου για την Τοπική Αυτοδιοίκηση, κατόπιν εμπεριστατωμένων σχολίων της Ε.Α.Δ.

Το εν λόγω Εγχειρίδιο, με τις πρακτικές κατευθύνσεις εφαρμογής του εσωτερικού ελέγχου, έχει στόχο να αποτελέσει έναν χρήσιμο οδηγό υποβοήθησης του έργου των Εσωτερικών Ελεγκτών στους Ο.Τ.Α., σύμφωνα με τις διεθνείς και ευρωπαϊκές καλές πρακτικές.

Για την παρουσίαση του εγχειριδίου διοργανώθηκε ημερίδα στη Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης και Επικοινωνίας την 25^η Οκτωβρίου 2019, ενώ είχε προηγηθεί συνάντηση μεταξύ των εκπροσώπων της Γαλλικής Αρχής κατά της Διαφθοράς (Agence Française Anticorruption - A.F.A.) και στελεχών της Ε.Α.Δ. με αντικείμενο την ανταλλαγή τεχνογνωσίας και καλών πρακτικών μεταξύ των δύο Αρχών.

Επίσης, στο πλαίσιο του προαναφερόμενου έργου και αναφορικά με τον άξονα για τη διοίκηση του ανθρώπινου δυναμικού και ειδικότερα την προώθηση της αποτελεσματικότητας και της ακεραιότητας στη δημόσια διοίκηση, η Ε.Α.Δ. συμμετείχε, κατόπιν πρόσκλησης του Υπουργείου Εσωτερικών, στις συζητήσεις για την ανάπτυξη προτάσεων και συστάσεων σχετικά με τον εκσυγχρονισμό του υπάρχοντος πλαισίου δεοντολογίας των δημοσίων υπαλλήλων, σύμφωνα με τις διεθνείς και ευρωπαϊκές καλές πρακτικές.

4.1.4. Υλοποίηση Εξειδικευμένου Εκπαιδευτικού Προγράμματος για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς στην Ελλάδα

Κατά το έτος 2019, υλοποιήθηκε ο πέμπτος κύκλος επιμόρφωσης, συνολικής διάρκειας 12 μηνών, με σεμινάρια στοχευμένα και εξειδικευμένα για την κατάρτιση συγκεκριμένων επαγγελματικών ομάδων και ειδικότερα δικαστικών λειτουργών, Επιθεωρητών - Ελεγκτών και υπηρετούντων σε Υπηρεσίες Επιβολής του Νόμου (Law Enforcement Agencies).

Η εκπαιδευτική δράση έλαβε χώρα στο πλαίσιο της συνεργασίας της Ε.Α.Δ. με το Φινλανδικό Ινστιτούτο Δημόσιας Διοίκησης (HAUS) και χρηματοδοτήθηκε από τη Γενική Διεύθυνση για τη Στήριξη Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (DG REFORM). Στην εκπόνηση της εν λόγω εκπαιδευτικής δράσης, η οποία αποτελεί συνέχεια των προγενέστερων 4 κύκλων σεμιναρίων κατάρτισης που έλαβαν χώρα κατά τα έτη 2016-2017, συνέβαλε ουσιαστικά η Εισαγγελία Οικονομικού Εγκλήματος και η Διεύθυνση Ερευνών Οικονομικού Εγκλήματος (Δ.Ε.Ο.Ε.) του Υπουργείου Οικονομικών.

Αξιοσημείωτο είναι ότι κατά την εκπόνηση του προγράμματος δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στη διάχυση της εκπαιδευτικής δράσης στην επικράτεια, με το μεγαλύτερο δυνατό εύρος γεωγραφικής αποκέντρωσης. Από το σύνολο των επιμορφωτικών δράσεων ωφελήθηκαν συνολικά 359 στελέχη του δημοσίου, μεταξύ άλλων, δικαστικοί λειτουργοί, εισαγγελείς, αστυνομικοί και λιμενικοί. Τα σεμινάρια έλαβαν χώρα σε 10 πόλεις - έδρες Εφετείων της Ελλάδας, με ομιλητές αναγνωρισμένου κύρους.

Στόχος των 10 διήμερων εξειδικευμένων σεμιναρίων ήταν η κατάρτιση των δημοσίων λειτουργών στη διαχείριση ειδικών θεμάτων που άπτονται της καταπολέμησης φαινομένων απάτης και διαφθοράς, μέσω ανταλλαγής θεωρητικών και νομολογιακών απόψεων, καθώς και μέσω εξέτασης συγκεκριμένων περιπτώσεων και μελέτης των διεθνών διαστάσεών τους. Οι συμμετέχοντες εξειδικεύτηκαν επίσης στη χρήση εργαλείων, τεχνικών και μεθόδων για τη διαλεύκανση σύνθετων εγκλημάτων όπως η ικνηλασία υπεράκτιων (offshore) δικτύων διακίνησης, η ανάλυση τραπεζικών δεδομένων, ο εντοπισμός προσώπων σε λίστες υπόπτων και εγκληματιών, και ενημερώθηκαν για τον ρόλο των κρυπτονομισμάτων, όπως του "bitcoin", στη διάπραξη οικονομικών εγκλημάτων και εγκλημάτων διαφθοράς, καθώς και για τους τρόπους ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων που πηγάζουν από εγκληματικές δραστηριότητες.

4.1.5. Ανάπτυξη του Εθνικού Συστήματος Ακεραιότητας και Ενδυνάμωση του Πλαισίου Διαχείρισης και Ανάκτησης Περιουσιακών Στοιχείων

Ο Χρηματοδοτικός Μηχανισμός του Ε.Ο.Χ. αποτελεί την οικονομική συμβολή τριών δοτριών χωρών (Νορβηγίας, Ισλανδίας, Λιχτενστάιν) για τη μείωση των οικονομικών και κοινωνικών ανισοτήτων μεταξύ των περιφερειών του Ε.Ο.Χ. και την ενίσχυση των διμερών σχέσεων με τις δικαιούχες χώρες, μεταξύ των οποίων βρίσκεται και η Ελλάδα.

Η Ε.Α.Δ. αποτελεί δικαιούχο του έργου με τίτλο «Ενίσχυση του Θεσμικού Πλαισίου Καταπολέμησης της Διαφθοράς και των Μηχανισμών Ακεραιότητας και Διαφάνειας», το οποίο χρηματοδοτείται από τον Χρηματοδοτικό Μηχανισμό του Ε.Ο.Χ. στο πλαίσιο του προγράμματος «Χρηστή Διακυβέρνηση, Υπευθυνότητα Αρχών, Διαφάνεια» με εγκεκριμένο προϋπολογισμό 2.000.000 ευρώ.

Το έργο χωρίζεται σε δύο διακριτά μέρη. Το πρώτο αφορά στην υλοποίηση μιας δέσμης δράσεων που έχουν ως απώτερο στόχο την ανάπτυξη του Εθνικού Συστήματος Ακεραιότητας. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται η εκπόνηση Εγχειριδίου για τη Διαχείριση Κινδύνων, η εκπόνηση μελετών σε πεδία πολιτικής που το ισχύον ρυθμιστικό πλαίσιο χρήζει βελτίωσης (π.χ. "lobbying", σύγκρουση συμφερόντων κ.ά.), η διαμόρφωση θεματικής ηλεκτρονικής πλατφόρμας με στόχο την ενημέρωση γύρω από θέματα ακεραιότητας και η εκπόνηση σχετικού εκπαιδευτικού υλικού. Το δεύτερο μέρος του έργου αφορά στην ενδυνάμωση του πλαισίου ανάκτησης και διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων που αποτελούν προϊόντα εγκλημάτων διαφθοράς, στην οποία περιλαμβάνεται ο σχεδιασμός και η προμήθεια Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος για την Ανάκτηση και Διαχείριση Δεσμευμένων / Δημευμένων Στοιχείων. Στο εταιρικό σχήμα συμμετέχουν η Ε.Α.Δ., το Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.), ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (Ο.Ο.Σ.Α.) και το Γραφείο των Ηνωμένων Εθνών για τον Έλεγχο των Ναρκωτικών και την Πρόληψη του Εγκλήματος (U.N.O.D.C.).

Κατά τη διάρκεια του 2019, σε συνεργασία με το Γραφείο του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού του Ε.Ο.Χ., επικαιροποιήθηκε το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο του έργου και έλαβαν χώρα προπαρασκευαστικές ενέργειες για την υπογραφή της Προγραμματικής Συμφωνίας.

4.1.6 Ανάπτυξη Εργαλείων Συμπεριφορικών Αναλύσεων και Μεθοδολογίας Διαχείρισης Κινδύνων

Στο ευρύτερο πλαίσιο υποστήριξης κρίσιμων μεταρρυθμιστικών παρεμβάσεων για την ενίσχυση της θεσμικής και επιχειρησιακής ικανότητας της ελληνικής δημόσιας διοίκησης, η Ε.Α.Δ. υπέβαλε πρόταση χρηματοδότησης προς τη Γενική Διεύθυνση για τη Στήριξη Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων της Ε.Ε. (DG REFORM), με στόχο την αξιοποίηση πόρων του χρηματοδοτικού εργαλείου "Structural Reform Support Programme IV" (SRSP IV) για τη λήψη εξειδικευμένης τεχνικής βοήθειας. Στο πλαίσιο του έργου, ο ανάδοχος θα αναλάβει να εκπονήσει και να παραδώσει στην Ε.Α.Δ. τα ακόλουθα παραδοτέα:

α	Στρατηγικό πλαίσιο, μεθοδολογία και διαδικασίες για την ανάπτυξη εφαρμοσμένου εργαλείου από τον χώρο των συμπεριφορικών αναλύσεων, σε όλα τα στάδια του κύκλου των δημοσίων πολιτικών με αντικείμενο την πρόληψη της διαφθοράς και την ενίσχυση της ακεραιότητας.
β	Εξειδικευμένο εργαλείο αξιολόγησης κινδύνων, με στόχο την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας κατά τον ετήσιο σχεδιασμό και την υλοποίηση των ελέγχων.

Η εν λόγω πρόταση έχει ήδη εγκριθεί, με την έναρξη της υλοποίησής της να αναμένεται εντός του τέταρτου τριμήνου του 2020.

4.2. Διεθνής Παρουσία και Εκπροσώπηση

Η διαφθορά έχει λάβει στις μέρες μας διεθνείς διαστάσεις απαιτώντας από τα κράτη συνεργασία σε διεθνές επίπεδο. Οι παράγοντες που ευνοούν την εκδήλωση φαινομένων διαφθοράς και απάτης διαπερνούν τα εθνικά σύνορα καθιστώντας τη συνεργασία μεταξύ των κρατών προϋπόθεση για τον αποτελεσματικό εντοπισμό και δίωξη της διαφθοράς αλλά και την πρόληψη και αποτροπή των φαινομένων αυτών. Μέσα σε αυτό το διαρκώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον, η συστηματική ενδυνάμωση της διεθνούς παρουσίας της Ε.Α.Δ. αποτελεί ταυτόχρονα στρατηγική προτεραιότητα και απαραίτητη συνθήκη για την αποτελεσματική λειτουργία της Αρχής και την επίτευξη μετρήσιμων αποτελεσμάτων στον αγώνα κατά της διαφθοράς.

Σε αυτό το πλαίσιο και με βάση τις προβλέψεις του άρθρου 83 του ν.4622/2019, η Ε.Α.Δ. εκπροσωπεί την Ελλάδα σε διεθνείς Οργανισμούς και στις εργασίες εξειδικευμένων ομάδων εργασίας της Ε.Ε., στοχεύοντας στην ανάπτυξη διμερών και πολυμερών δικτύων συνεργασίας με ομόλογους φορείς άλλων κρατών για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση καινοτόμων πολιτικών, καθώς και για την ανταλλαγή τεχνογνωσίας και καλών πρακτικών. Ήδη από τη σύστασή της, η Ε.Α.Δ. ενημέρωσε όλες τις Μόνιμες Αντιπροσωπείες της χώρας μας στους διεθνείς Οργανισμούς για το θεσμικό της πλαίσιο, την οργανωτική της διάρθρωση, καθώς και την αποστολή και τις βασικές επιχειρησιακές της προτεραιότητες. Ομοίως έπραξε τούτο και κατόπιν ερωτήματος από τη Γενική Διεύθυνση Κοινοβουλευτικής Έρευνας της Ευρωβουλής, ενώ παρείχε σχετικά στοιχεία και στο πλαίσιο της συνάντησης του Παγκόσμιου Κοινοβουλευτικού Δικτύου του Ο.Ο.Σ.Α. και της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης, στο Παρίσι (10-11 Οκτωβρίου 2019).

Η Αρχή παρουσίασε σημαντική δραστηριότητα, ιδιαίτερα κατά το τελευταίο τετράμηνο του έτους, σε διεθνές επίπεδο, συμμετέχοντας και εκπροσωπώντας τη χώρα μας σε διεθνή συνέδρια και συναντήσεις.

4.2.1. Όγδοη Σύνοδος της Διάσκεψης των Κρατών Μελών της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς

Η Ε.Α.Δ. συμμετείχε στην 8^η Σύνοδο της Διάσκεψης των Κρατών Μελών της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς (CoSP8) που έλαβε χώρα στο Abu Dhabi (16 - 20 Δεκεμβρίου 2019). Η ελληνική αποστολή με επικεφαλής τον Διοικητή της Ε.Α.Δ. συμμετείχε ενεργά στις εργασίες της Ολομέλειας της Συνόδου και στις παράλληλες θεματικές συνεδριάσεις, παρουσιάζοντας το θεσμικό πλαίσιο, την αποστολή και το στρατηγικό και επιχειρησιακό σχέδιο της Αρχής σε περισσότερους από 1.300 συνέδρους από 186 κράτη. Στο περιθώριο της Συνόδου, οι εκπρόσωποι της Ε.Α.Δ. συναντήθηκαν με ομολόγους τους από αντίστοιχους φορείς του εξωτερικού και με εκπροσώπους Διεθνών Οργανισμών, διερευνώντας τις προοπτικές σύναψης διμερών συμφωνιών σε εξειδικευμένα επιχειρησιακά αντικείμενα και τη δυνατότητα μεταφοράς στην Ελλάδα εφαρμοσμένων καλών πρακτικών από το εξωτερικό.

Πηγή: 8^η Σύνοδος της Διάσκεψης των Κρατών Μελών της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς (CoSP 8)

4.2.2. Συνάντηση Εθνικών Σημείων Επαφής της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε θέματα Διαφθοράς

Η Ε.Α.Δ. εκπροσώπησε την Ελλάδα στην ετήσια συνάντηση των κρατών μελών της Ε.Ε. σε θέματα διαφθοράς η οποία πραγματοποιήθηκε στις 4 Οκτωβρίου 2019, στις Βρυξέλλες. Στο πλαίσιο της συνάντησης έγινε επισκόπηση των βασικών εξελίξεων του νομοθετικού πλαισίου σε κρίσιμες θεματικές, όπως η αμοιβαία αναγνώριση των αποφάσεων δέσμευσης και δήμευσης περιουσιακών στοιχείων, η ίδρυση του Ευρωπαϊκού Εισαγγελέα, η πορεία ενσωμάτωσης στις εθνικές έννομες τάξεις των οδηγιών για την πρόσβαση των αρχών επιβολής του νόμου σε χρηματοοικονομικές πληροφορίες και η προστασία των μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος. Η Επιτροπή επισήμανε ότι η ενίσχυση της αποτελεσματικής δίωξης και καταστολής της διαφθοράς αποτελεί προτεραιότητα στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου ενώ, με αφορμή την παρουσίαση σχεδίου έκθεσης για τη συλλογή στατιστικών για εγκλήματα διαφθοράς στα κράτη μέλη, δόθηκε έμφαση στην ανάγκη συλλογής συγκρίσιμων στατιστικών δεδομένων.

4.2.3. Διεθνής Εκπροσώπηση στο Πλαίσιο του Ρόλου της Ε.Α.Δ. ως Ελληνικό A.F.CO.S.

Με στόχο την ενδυνάμωση της συνεργασίας και την ανταλλαγή πληροφοριών με την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης Απάτης (O.L.A.F.), συμπεριλαμβανομένων και πληροφοριών επιχειρησιακού χαρακτήρα, η Αρχή έλαβε μέρος:

στην ετήσια συνάντηση των αρμόδιων Υπηρεσιών συντονισμού για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ε.Ε., στις 24 Οκτωβρίου 2019, στις Βρυξέλλες,

στη συνάντηση της ομάδας για την Πρόληψη της Απάτης στις 7 Νοεμβρίου 2019,

στις συνεδριάσεις της Συμβουλευτικής Επιτροπής για τον συντονισμό της καταπολέμησης της απάτης (COCOLAF) στις 12 - 13 Ιουνίου, 7 Νοεμβρίου & 6 Δεκεμβρίου 2019,

στη συνάντηση της ομάδας αναφοράς και ανάλυσης δόλιων και άλλου είδους παρατυπιών στις 14 Μαΐου & 5 Δεκεμβρίου 2019.

4.2.4. Συνάντηση Ομάδας Εργασίας Ανώτατων Αξιωματούχων για την Ακεραιότητα (Ο.Ο.Σ.Α.)

Στις 19 Μαρτίου 2019, η τ. ΓΕ.Γ.ΚΑ.Δ. μετείχε στη συνάντηση της Ομάδας Εργασίας Ανώτατων Αξιωματούχων για την Ακεραιότητα του Ο.Ο.Σ.Α. (WP-SPIO), όπου παρουσιάστηκε η πορεία προόδου του Εγχειριδίου για τη Δημόσια Ακεραιότητα (O.E.C.D. Public Integrity Handbook), σε εφαρμογή σχετικής Σύστασης του Ο.Ο.Σ.Α. για τη Δημόσια Ακεραιότητα (O.E.C.D. Public Integrity Recommendation 2017). Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στον προσδιορισμό κατάλληλων ποσοτικών και ποιοτικών δεικτών δημόσιας ακεραιότητας και σε επιμέρους μεθοδολογικά ζητήματα αναφορικά με τη συλλογή δεδομένων. Τον Νοέμβριο του 2019, η Ε.Α.Δ. υπέβαλε αναλυτικά σχόλια και παρατηρήσεις επί του σχεδίου του Εγχειριδίου και επί των μοντέλων ωριμότητας για την αξιολόγηση των εθνικών μηχανισμών ακεραιότητας. Η δημοσίευση της τελικής έκδοσης του Εγχειριδίου αναμένεται το δεύτερο τρίμηνο του 2020.

4.2.5. Συμμετοχή σε Διεθνή Συνέδρια

Περαιτέρω, η Ε.Α.Δ. εκπροσωπήθηκε στα κάτωθι συνέδρια:

Στο συνέδριο ακεραιότητας των χωρών μελών της Πρωτοβουλίας Συνεργασίας των Χωρών της Αδριατικής και του Ιονίου (Adriatic-Ionian Initiative, A.I.I.), που διοργανώθηκε από την Υπηρεσία Πρόληψης της Διαφθοράς του Μαυροβουνίου στις 16 - 17 Απριλίου 2019.

Στην απολογιστική συνάντηση για την επιχείρηση OPSON VIII, καθώς και στην εναρκτήρια συνάντηση για την επιχείρηση OPSON IX, που διοργανώνονται σε ετήσια βάση από την EUROPOL και την INTERPOL στις 7 - 8 Νοεμβρίου 2019, με τη συμμετοχή 78 χωρών, με στόχο την αντιμετώπιση του φαινομένου της παράνομης διακίνησης απομιμητικών / παραποιημένων, νοθευμένων τροφίμων και ποτών.

Στο Ευρωπαϊκό συνέδριο που έλαβε χώρα στο Βουκουρέστι, με θέμα τη διεξαγωγή έρευνας σε περιπτώσεις απάτης και διαφθοράς που πλήττουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο διοργάνωσε η Εθνική Υπηρεσία για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς της Ρουμανίας σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (O.L.A.F.), στις 25 - 26 Νοεμβρίου 2019.

Στο διεθνές συνέδριο με αντικείμενο τις καινοτόμες μεθόδους στον χώρο της πρόληψης της διαφθοράς που έλαβε χώρα στο Βελιγράδι στις 12 Δεκεμβρίου 2019, με διοργανωτές την Αρχή για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς της Σερβίας, σε συνεργασία με τον Οργανισμό για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (O.S.C.E.).

4.3. Συμμετοχή σε Διεθνείς Αξιολογήσεις της Χώρας

Η Ε.Α.Δ. λόγω της θέσης της και του ενεργού ρόλου της στα θέματα καταπολέμησης της διαφθοράς και της απάτης συμμετέχει και εκπροσωπεί τη χώρα και στις διαδικασίες αξιολόγησης από Διεθνείς Οργανισμούς σε ότι αφορά στην εφαρμογή των συστάσεων και των κανόνων που απορρέουν από τις διεθνείς συμβάσεις για την πρόληψη και την καταπολέμηση της διαφθοράς που έχει υπογράψει η χώρα μας (άρθρο 83 παρ. 2ιζ του ν.4622/2019).

4.3.1. Ευρωπαϊκό Εξάμηνο και Μηχανισμός Ενισχυμένης Εποπτείας της Ε.Ε.

Οι οικονομικές εξελίξεις και η πορεία των μεταρρυθμίσεων στην Ελλάδα παρακολουθούνται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου (European Semester) για τον συντονισμό της οικονομικής πολιτικής και στο πλαίσιο του Μηχανισμού Ενισχυμένης Εποπτείας (E.S.M.) σύμφωνα με τον Κανονισμό Ε.Ε. αριθ. 472/2013. Κάθε τρίμηνο, η Ε.Ε. εκδίδει την Έκθεση Ενισχυμένης Εποπτείας (E.S.R.) ενώ εκδίδεται και η Έκθεση για την Ελλάδα (Country Report for Greece), στην οποία αξιολογείται η πρόοδος όσον αφορά τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, την πρόληψη και διόρθωση των μακροοικονομικών ανισορροπιών και τα αποτελέσματα των εμπεριστατωμένων αναθεωρήσεων βάσει του κανονισμού Ε.Ε. αριθ. 1176/2011.

Η 4^η Έκθεση Ενισχυμένης Εποπτείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (E.S.R., Νοέμβριος 2019) χαρακτηρίζει τη δημιουργία της Ε.Α.Δ. ως μία πολύ θετική διαρθρωτική μεταρρύθμιση για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των ελεγκτικών μηχανισμών, αλλά και την ανάληψη πρωτοβουλιών στους τομείς της πρόληψης και της ευαισθητοποίησης της κοινωνίας σχετικά με τις δράσεις καταπολέμησης της απάτης και της διαφθοράς.

Από τον Σεπτέμβριο του 2019, η Ε.Α.Δ. συμμετέχει στη διαδικασία παρακολούθησης της χώρας στο πλαίσιο του Μηχανισμού Ενισχυμένης Εποπτείας, παρουσιάζοντας στους εκπροσώπους της DG ECFIN τις εξελίξεις στο πεδίο της καταπολέμησης της διαφθοράς και ειδικότερα τις επιχειρησιακές προτεραιότητες για την ενίσχυση της ακεραιότητας και την καταπολέμηση της διαφθοράς, με τριμηνιαίους απολογισμούς της πορείας προόδου του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς 2018-2021.

4.3.2. Συμμετοχή της Ε.Α.Δ. στην Επιτόπια Επίσκεψη της Ομάδας Χωρών ενάντια στη Διαφθορά

Στο πλαίσιο της ειδικής διαδικασίας η οποία κινήθηκε από την Ομάδα Χωρών Ενάντια στη Διαφθορά (Group of States against Corruption), βάσει του Κανονισμού 34 για την αξιολόγηση των αλλαγών στον Ποινικό Κώδικα και στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, η Ε.Α.Δ. συμμετείχε με στοχευμένες τοποθετήσεις στην επιτόπια επίσκεψη που πραγματοποιήθηκε στο Υπουργείο Δικαιοσύνης στις 29 Οκτωβρίου 2019, από εκπροσώπους της ως άνω Ομάδας, καθώς και από εκπροσώπους της Ομάδας Εργασίας του Ο.Ο.Σ.Α. για την Καταπολέμηση της Δωροδοκίας Αλλοδαπών Δημοσίων Υπαλλήλων. Περαιτέρω, επισημαίνεται ότι η Ε.Α.Δ. συμμετείχε στη διευκρίνιση πτυχών των τροποποιημένων διατάξεων, με σκοπό την αποτύπωση της συμμόρφωσης της ελληνικής νομοθεσίας και συγκεκριμένα των διατάξεων του Ποινικού Κώδικα και του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας με τη Σύμβαση Ποινικού Δικαίου κατά της Διαφθοράς του Συμβουλίου της Ευρώπης, καθώς και με τη Σύμβαση για την Καταπολέμηση της Δωροδοκίας των Αλλοδαπών Δημοσίων Υπαλλήλων στις Διεθνείς Επιχειρηματικές Συναλλαγές του Ο.Ο.Σ.Α. και τις συστάσεις των εν λόγω Οργανισμών, οι οποίες τελικά αποτυπώθηκαν στον ν.4637/2019.

Η Ε.Α.Δ. συμμετέχει στην τετραμελή ομάδα εκπροσώπησης της χώρας στις εργασίες της Ομάδας Χωρών Ενάντια στη Διαφθορά (GRECO).

4.3.3. Δεύτερος Κύκλος Αξιολόγησης Εφαρμογής της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά της Διαφθοράς

Η εφαρμογή της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά της Διαφθοράς ελέγχεται και παρακολουθείται από την Ομάδα Επισκόπησης Εφαρμογής της Σύμβασης. Ο δεύτερος κύκλος αξιολόγησης, με περίοδο αναφοράς την πενταετία 2016 - 2021, περιλαμβάνει την ενσωμάτωση των άρθρων 5 - 14 του κεφαλαίου II «Προληπτικά μέτρα» ("Preventive Measures") και των άρθρων 51 - 59 του κεφαλαίου V «Ανάκτηση περιουσιακών στοιχείων» ("Asset Recovery"). Τον Φεβρουάριο του 2019, ολοκληρώθηκε ο δεύτερος κύκλος αξιολόγησης της χώρας, μέσω επιτόπιας επίσκεψης εκπροσώπων, στην οποία συμμετείχε η τ. ΓΕ.Γ.ΚΑ.Δ., προκειμένου να καταρτιστεί εγκαίρως και ολοκληρωμένα η λίστα αυτό-αξιολόγησης.

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ
ΕΤΟΥΣ 2020**

5

5. Προγραμματισμός Έτους 2020

Η Ε.Α.Δ. ολοκλήρωσε την κατάρτιση του Στρατηγικού της Σχεδίου για την περίοδο 2020 - 2023 έχοντας αναλύσει τα δυνατά σημεία, τις αδυναμίες, τις ευκαιρίες και τις προκλήσεις για την Αρχή και η Δ/ση Στρατηγικού Σχεδιασμού και Συμπεριφορικών Αναλύσεων έχει εξειδικεύσει το όραμα, την αποστολή και τους στρατηγικούς στόχους της Αρχής σε ορίζοντα τετραετίας.

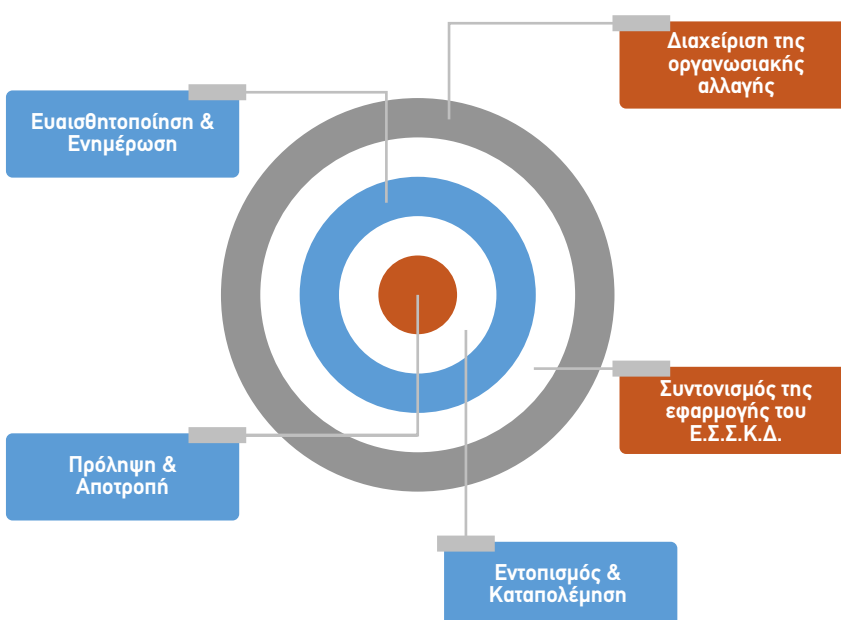
Όραμα της Αρχής είναι η ανάδειξή της σε έναν σύγχρονο και καινοτόμο δημόσιο Οργανισμό, με ισχυρή διεθνή παρουσία και αποφασιστική συμβολή στην προάσπιση του δημοσίου συμφέροντος, την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης των πολιτών στους θεσμούς και την ανάπτυξη ενός περιβάλλοντος ίσων ευκαιριών για όλους.

Αποστολή της, η ενδυνάμωση του εθνικού πλαισίου ελέγχου, ακεραιότητας και λογοδοσίας, μέσω διενέργειας ελέγχων και επιθεωρήσεων, εκπόνησης στοχευμένων στρατηγικών και ενδυνάμωσης του συντονισμού των πολιτικών για τον εντοπισμό, την πρόληψη και την αποτροπή φαινομένων απάτης και διαφθοράς, καθώς και η ευαισθητοποίηση των πολιτών και των επιχειρήσεων, αναφορικά με τις επιπτώσεις της διαφθοράς στην κοινωνία και την οικονομία.

Το όραμα και η αποστολή της Ε.Α.Δ. προωθούνται μέσω
5 στρατηγικών στόχων:

3 θεματικών Στρατηγικών Στόχων που αναπτύσσονται με αναφορά στους κύριους επιχειρησιακούς πυλώνες δράσης της Αρχής και

2 οριζόντιων Στρατηγικών Στόχων που αφορούν αφενός στο σχέδιο οργανωτικής και επιχειρησιακής αναδιοργάνωσης της Αρχής και αφετέρου στην ενίσχυση του συντονισμού σε εθνικό επίπεδο των προσπαθειών για την καταπολέμηση της διαφθοράς.

1^{ος} Στρατηγικός Στόχος

Εντοπισμός και Καταπολέμηση > Ενίσχυση και Αναβάθμιση του Ελεγκτικού Έργου

Η Ε.Α.Δ. στοχεύει στην ενίσχυση της ικανότητας εντοπισμού και καταστολής φαινομένων διαφθοράς, ενδυναμώνοντας τον ελεγκτικό μηχανισμό με σκοπό την μεγιστοποίηση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας του ελεγκτικού έργου. Στην κατεύθυνση αυτή, σχεδιάζεται και υλοποιείται μια ολοκληρωμένη δέσμη μέτρων και πρωτοβουλιών, με τους παρακάτω Άξονες Προτεραιότητας (Α.Π.):

- Α.Π. 1.1. Εκσυγχρονισμός του πλαισίου ελέγχων
- Α.Π. 1.2. Ανάπτυξη σύγχρονων προτύπων και εργαλείων

2^{ος} Στρατηγικός Στόχος

Πρόληψη και Αποτροπή > Ανάπτυξη Πολιτικών Ακεραιότητας και Λογοδοσίας

Σχεδιάζεται και υλοποιείται για πρώτη φορά στην Ελλάδα ένα ολοκληρωμένο Εθνικό Σύστημα Ακεραιότητας με στόχο την προαγωγή της ευθύνης και του επαγγελματισμού στη δημόσια διοίκηση και την αποτροπή αντιδεοντολογικών και παράνομων πράξεων και συμπεριφορών, με τους ακόλουθους Άξονες Προτεραιότητας (Α.Π.):

- Α.Π. 2.1. Ανάπτυξη του Εθνικού Συστήματος Ακεραιότητας
- Α.Π. 2.2. Ενδυνάμωση συστήματος εσωτερικού ελέγχου
- Α.Π. 2.3. Ενίσχυση των μηχανισμών δημόσιας λογοδοσίας

3^{ος} Στρατηγικός Στόχος

Ευαισθητοποίηση και Ενημέρωση > Ενδυνάμωση του Ρόλου των Πολιτών και Ενίσχυση της Συμμετοχής τους στη μάχη κατά της Διαφθοράς

Η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της κοινωνίας για την ανάγκη καταπολέμησης της απάτης και της διαφθοράς στον δημόσιο και ιδιωτικό βίο, για τη σημασία των μέτρων και των πολιτικών που υιοθετούνται και των αποτελεσμάτων που αυτά συνεπάγονται για την καθημερινότητα του πολίτη, αποτελούν βασική προτεραιότητα και κρίσιμο παράγοντα επιτυχίας του έργου της Ε.Α.Δ. Η υλοποίηση του εν λόγω Στρατηγικού Στόχου βασίζεται στους παρακάτω Άξονες Προτεραιότητας (Α.Π.):

- Α.Π. 3.1. Ανάπτυξη μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής επικοινωνίας για την ευαισθητοποίηση των πολιτών και των επιχειρήσεων
- Α.Π. 3.2. Διαμόρφωση μιας νέας στάσης της κοινωνίας και μιας διαφορετικής κουλτούρας γύρω από τα φαινόμενα απάτης και διαφθοράς

4^{ος} Στρατηγικός Στόχος

Συντονισμός της εφαρμογής του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς

Το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς αποτελεί το βασικό εργαλείο παρακολούθησης των πολιτικών και συντονισμού των φορέων που συμμετέχουν στην προσπάθεια για την πρόληψη και καταπολέμηση φαινομένων διαφθοράς. Για τον λόγο αυτό, η αποτελεσματική παρακολούθηση του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου ανάγεται σε αυτοτελή

Στρατηγικό Στόχο του Στρατηγικού Σχεδίου της Αρχής, ο οποίος εξειδικεύεται σε δύο επιμέρους Άξονες Προτεραιότητας (Α.Π.):

- Α.Π. 4.1. Παρακολούθηση και αποτίμηση της πορείας υλοποίησης του Ε.Σ.Σ.Κ.Δ.: τομεακή πρόληψη της διαφθοράς, ακεραιότητα στη δημόσια διοίκηση και το δικαστικό σύστημα, ενδυνάμωση της συνεργασίας και του συντονισμού στον δημόσιο τομέα, εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση του κοινού, οργανωσιακή αλλαγή και επιχειρησιακές μεταρρυθμίσεις της Ε.Α.Δ.
- Α.Π. 4.2. Αξιολόγηση και αναθεώρηση του Ε.Σ.Σ.Κ.Δ. για την πρόληψη και την καταπολέμηση της διαφθοράς, την ενίσχυση της διαφάνειας και την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης των πολιτών

Οι μέχρι σήμερα προσπάθειες κατόρθωσαν να θέσουν τις βάσεις για μια συντονισμένη προσπάθεια κατά της διαφθοράς, με τη χώρα, σταδιακά, να εκπληρώνει τις διεθνείς της υποχρεώσεις, να αποκαθιστά την εικόνα της και να γίνεται πιο θελκτική σε επενδυτικές δραστηριότητες.

5^{ος} Στρατηγικός Στόχος

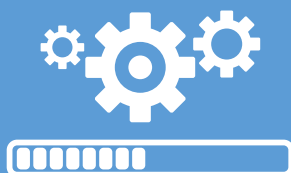
Διαχείριση της Οργανωσιακής Αλλαγής

Μέσα από την προώθηση σημαντικών αλλαγών, οικοδομείται μια νέα οργανωσιακή κουλτούρα προσανατολισμένη στα μετρήσιμα αποτελέσματα, ενώ ταυτόχρονα εκσυγχρονίζεται η ψηφιακή υποδομή της Ε.Α.Δ., υιοθετώντας διεθνώς αναγνωρισμένα οργανωτικά πρότυπα με ταχύτατους ρυθμούς, δίνοντας προτεραιότητα στους παρακάτω τρεις Άξονες Προτεραιότητας (Α.Π.):

- Α.Π. 5.1. Εισαγωγή νέου οργανωσιακού και επιχειρησιακού μοντέλου λειτουργίας
- Α.Π. 5.2. Σχεδιασμός και υλοποίηση δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού
- Α.Π. 5.3. Αξιοποίηση και ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού

Εντός του 2020, η Ε.Α.Δ. πρόκειται να ολοκληρώσει τις προπαρασκευαστικές διαδικασίες για την εκπόνηση του πρώτου ετήσιου επιχειρησιακού προγραμματισμού του Φορέα, με στόχο να καθορίσει τομείς προτεραιότητας, ποιοτικούς και ποσοτικούς στόχους απόδοσης, χρονοδιαγράμματα υλοποίησης, δείκτες μέτρησης αποτελεσμάτων και κριτήρια αξιολόγησης για το σύνολο της Αρχής.

Η μετάβαση της Ε.Α.Δ. σε ένα ενιαίο και σύγχρονο οργανωτικό και λειτουργικό σχήμα αποτελεί τη βασική προτεραιότητα για το επόμενο έτος. Οι κεντρικοί άξονες παρέμβασης εστιάζουν στην προώθηση του ψηφιακού μετασχηματισμού, στην εισαγωγή νέων διαδικασιών και προτύπων, στην ανάπτυξη δράσεων πρόληψης και αποτροπής και στην ενδυνάμωση των διεθνών συνεργασιών. Παράλληλα, ο ετήσιος επιχειρησιακός προγραμματισμός περιλαμβάνει παρεμβάσεις στους κύριους επιχειρησιακούς πυλώνες δράσης της Αρχής.

Αναβάθμιση Ελεγκτικού Έργου και Συναφών Διαδικασιών

Ανάπτυξη ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης ελέγχων και επιθεωρήσεων

Ανάπτυξη ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης καταγγελιών

Ανάπτυξη ηλεκτρονικού εργαλείου για τον σχεδιασμό της ελεγκτικής δράσης βάσει αξιολόγησης κινδύνου

Ανάπτυξη μεθοδολογίας για την αξιοποίηση του εργαλείου των συμπεριφορικών αναλύσεων στον σχεδιασμό των δράσεων του Οργανισμού

Προτυποποίηση ελεγκτικών μεθοδολογιών, πρακτικών και εργαλείων

Προαγωγή Ακεραιότητας και Λογοδοσίας

Ανάπτυξη Στρατηγικής Συνεργασίας με το Υπουργείο Εσωτερικών για την εισαγωγή ενός ολοκληρωμένου πλαισίου προαγωγής της ακεραιότητας, αποτροπής παραβατικών και αντιδεοντολογικών συμπεριφορών και την προώθηση της χρηστής διακυβέρνησης

Ανάπτυξη οριζόντιου Δικτύου Συμβούλων Ακεραιότητας στον χώρο της δημόσιας διοίκησης

Εκπόνηση μελέτης για τη διαμόρφωση μητρώου διαφάνειας για το "lobbying"

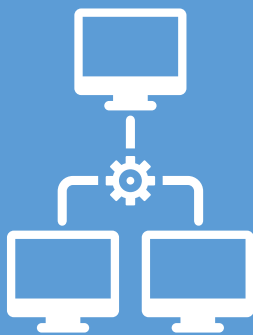

Ευαισθητοποίηση και Επικοινωνία

Ανάδειξη της διαδικτυακής πύλης της Ε.Α.Δ. ως κεντρικό σημείο αναφοράς για τη συστηματική ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών και την ενίσχυση της συμμετοχής τους στην εθνική προσπάθεια καταπολέμησης της διαφθοράς

Διοργάνωση ημερίδων ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης

Ενίσχυση δικτύων συνεργασίας και διαύλων επικοινωνίας με διεθνείς φορείς / Οργανισμούς. Εντός του 2020, πρόκειται να οριστικοποιηθεί μία σειρά σημαντικών συνεργασιών για την ανταλλαγή τεχνογνωσίας με φορείς του εξωτερικού στα κρίσιμα πεδία της πρόληψης και της καταστολής της διαφθοράς μεταξύ των οποίων η Ανεξάρτητη Επιτροπή ενάντια στη Διαφθορά του Χονγκ Κονγκ (I.C.A.C. Hong Kong)

Ενίσχυση Επιχειρησιακής και Λειτουργικής Ικανότητας

Εκσυγχρονισμός τοπικών δικτύων ηλεκτρονικών υπολογιστών στα κτήρια της Ε.Α.Δ. με σκοπό την ασφαλή κεντρική διαχείριση των δικτυακών πόρων

Προμήθεια συστήματος ηλεκτρονικής διακίνησης εγγράφων, με χρήση ψηφιακών υπογραφών για την ασφαλέστερη και ταχύτερη διαχείριση των υποθέσεων της Αρχής

Προμήθεια Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού και Μισθοδοσίας

Σχεδιασμός και υλοποίηση υποδομής για στούντιο τηλεδιασκέψεων

Ανάπτυξη υποδομής για την παραγωγή οπτικοακουστικού υλικού και την αναπαραγωγή του μέσα από το διαδικτυακό κανάλι της Ε.Α.Δ.

Αναβάθμιση της λειτουργικότητας και των παρεχόμενων ηλεκτρονικών υπηρεσιών της διαδικτυακής πύλης της Ε.Α.Δ.

Σχεδιασμός και υλοποίηση ενδοεπιχειρησιακού δικτύου (intranet)

Ανάπτυξη πολιτικών και διαδικασιών ασφάλειας πληροφοριών με στόχο τη βέλτιστη λειτουργία της Αρχής

Εφαρμογή μέτρων προστασίας προσωπικών δεδομένων κατά τις επιταγές του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων (G.D.P.R.)

Σύμφωνα με τον προγραμματισμό, η Ε.Α.Δ. υπέβαλε μέσα στο Α' τρίμηνο του 2020 Τυποποιημένο Έντυπο Εξειδίκευσης στη Διαχειριστική Αρχή του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα» για την εξασφάλιση χρηματοδότησης για την υλοποίηση των παραπάνω δράσεων. Επισημαίνεται ότι είναι η πρώτη φορά που ο ελεγκτικός μηχανισμός αξιοποιεί πόρους των Διαρθρωτικών Ταμείων για την υλοποίηση έργων, με βασικό στόχο να κατορθώσει η Αρχή εντός του 2020:

να εδραιώσει την παρουσία της στο εσωτερικό και το εξωτερικό, ολοκληρώνοντας με επιτυχία τη μετάβαση στον ενιαίο ελεγκτικό φορέα και

να θέσει τις βάσεις για την υλοποίηση της μακροπρόθεσμης στρατηγικής της, όπως αυτή αποτυπώνεται στον ιδρυτικό της νόμο και το στρατηγικό της σχέδιο.

ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ

-
- 🏠 Λένορμαν 195 & Αμφιαράου,
104 42, Αθήνα
 - ☎ 2106470370
 - 📠 2106470375
 - ✉ info@aead.gr
 - 🌐 www.aead.gr